

AGRICULTURA

SĂPTĂMÎNAL DE ȘTIINȚĂ ȘI PRACTICĂ DIN AGRICULTURĂ, INDUSTRIA ALIMENTARĂ ȘI GOSPODĂRIEA APELOR

MECANIZATORII — AVANGARDA AGRICULTURII NOASTRE SOCIALISTE

Ing. Gheorghe MANCIU

secretar general
în Ministerul Agriculturii,
Industriei Alimentare și Apelor

Ne-am obișnuit din ce în ce mai mult cu prezența mecanizatorilor, acești adevărați eroi cotidiani ai ogoarelor, a căror contribuție la ridicarea agriculturii noastre pe noi trepte ale progresului, la înflorirea satelor, se

face tot mai puternic simțită. Îi vedem permanent în activitate, înfruntând gerul sau arșița, prezenți la datorie în toate cele patru anotimpuri ale anului, acolo unde se hotărăște soarta recoltelor.

Mecanizatorii din agricultură trăiesc în această toamnă un moment important din existența lor, marcat prin împlinirea unui sfert de veac de la înființarea primelor stațiuni pentru mecanizarea agriculturii. Cinstind prin fapte acest eveniment, mecanizatorii, tehnicienii și inginerii din S.M.A. au raportat conducerii partidului și statului un rezultat de o semnificație deosebită: îndeplinirea la data de 31 octombrie a.c., a sarcinilor pe primii trei ani ai cincinalului, avans prin care vor putea obține, până la sfârșitul lui 1973, o producție suplimentară de peste 600 milioane de lei. Este încă o dovadă grăitoare a interesului deosebit cu care mecanizatorii, toți lucrătorii ogoarelor, alături de întregul nostru popor, au răspuns chemării partidului, a tovarășului Nicolae Ceaușescu, de a contribui la realizarea înainte de termen a ac-

(Continuare în pag. a 4-a)

În pag. a 3-a :

- ACTUALITATEA PE OGOARE
- BULETIN AGROMETEOROLOGIC
- PE SCURT DE LA CORESPONDENȚI

În pag. a 11-a :

- Un imperativ cotidian : ECONOMISIREA COMBUSTIBILULUI ȘI ENERGIEI ELECTRICE !

Într-o altă toamnă, în livezile cooperativei agricole Lipănești, județul Prahova, crengile se vor apleca sub greutatea rodului. Până atunci vor mai trece însă câțiva ani. Acum, aici se face plantarea pomilor în vilttoarele livezi.

Maximă mobilizare a forțelor pentru realizarea tuturor investițiilor!

Ing. BELU BLUMER

director general adjunct,
Direcția generală a planificării
și dezvoltării din M.A.I.A.A.

Până la sfârșitul anului a mai rămas puțină vreme. Este o perioadă scurtă, în care însă vor trebui făcute eforturi deosebite pentru realizarea integrală a planului de investiții. Ținând seama că pe 10 luni planul de investiții pe minister a fost îndeplinit în proporție de 79%, iar la construcții-montaj 84,3%, rezultă că în această lună și în decembrie urmează să se atingă, pentru a ne încadra în prevederi, un ritm lunar de 10,5%. În mod deosebit este necesar să fie concentrate eforturile pe șantierele din întreprinderile agricole de stat, pe cele de îmbunătățiri funciare precum și pe cele ale întreprinderilor de legume-fructe, unde se înregistrează importante rămăneri în urmă.

Deși ritmul de realizare a capacităților de producție a fost, în acest an, mai aproape de plan decât în trecut, există unele restanțe asupra cărora întreprinderile beneficiare trebuie să-și concentreze serios forțele. Vem începe cu șantierele Fabricii de bere Sadu-Sibiu și cel al Fabricii de conserve de pește din Sulina, unde executant este Trulul de construcții și montaje pentru agricultură și industrie alimentară. Aici există

deficiențe mari în ceea ce privește organizarea lucrărilor, iar controlul este deficitar. Departamentul îmbunătățirilor funciare și construcțiilor agricole, forul tutelar al trustului executant, are obligația să ia măsuri energice, imediate, pentru a lichida situația necorespunzătoare de pe aceste șantiere.

Mari rămăneri în urmă sînt și pe șantierele fabricilor de nutrețuri combinate, care se execută de organizațiile de construcții din cadrul Ministerului Construcțiilor Industriale. Dacă pe ansamblu planul pe 10 luni a fost depășit, lucru pentru care adresăm mulțumirile noastre acestor unități, trebuie totuși arătat că, la unele șantiere, activitatea se desfășoară nesatisfăcător. Fabrica de nutrețuri combinate Birda, din județul Timiș, de pildă, nu va intra în funcțiune nici în acest an! Lucrările pe șantierele altor 6 fabrici de nutrețuri combinate sînt rămase în urmă. Sectoarele de Ingrășare de la complexele de porci Codlea, Făgăraș și Zimnicea sînt alte obiective la care, în

(Continuare în pag. a 10-a)

Programul pentru înfăptuirea actualului plan cincinal urmărește și în județul Vilcea să pună în valoare toate rezervele existente în agricultură, în scopul continuei sporiri a producției și ridicării indicelui calitativ la toate produsele obținute. Pe baza sarcinilor ce izvorăsc din documentele de partid și de stat, un rol deosebit de important îl are, în această privință, realizarea și sistematică a măsurilor de conservare a terenurilor agricole și de creștere a capacităților de producție.

Pornind de la aceste sarcini, organele agricole județene, sub îndrumarea comitetului de partid, își concentrează eforturile și în direcția creșterii volumului lucrărilor de combatere a eroziunii solului, desecări, îndiguiri, amenajări pentru irigații și aplicări de amendamente. Este vorba de un program complex, a cărui realizare va da posibilitatea ca într-un timp scurt, luncile și dealurile din județul Vilcea să asigure economiei naționale o can-

PRIN ÎMBUNĂTĂȚIRI FUNCiare — LA PRODUCȚII SPORITE ȘI ÎN ZONA COLINARĂ

Ing. Marin BĂLAN

director general
al Direcției generale județene Vilcea
pentru agricultură, industrie
alimentară și ape

titate tot mai mare de produse agricole.

Mobilizarea eforturilor locale și sprijinul substanțial al statului constituie o forță puternică de acțiune pen-

tru lupta împotriva manifestărilor nefavorabile ale naturii, care încă produc în această zonă mari neajunsuri, în cursul ploilor torențiale de primăvară sau în perioada lipsei de precipi-

tații din lunile de vară. Pentru ca eforturile respective să ducă la obținerea unor rezultate cât mai bune, organele agricole județene, în colaborare cu specialiștii din unitățile de producție, acordă o deosebită atenție inițierii și executării unor lucrări menite să asigure un înalt grad de eficiență.

Avînd în vedere încadrarea producției agricole din județ la nivelul sarcinilor ce revin fiecărui an din actualul plan cincinal, s-a întocmit un studiu amănunțit al măsurilor necesare dezvoltării acțiunilor de îmbunătățiri funciare. Condițiile pedoclimatice locale au impus ca pentru terenurile situate în pantă (care ocupă peste 80% din suprafața agricolă a județului) să fie stabilite măsuri de conservare și creștere a potențialului lor productiv, prin lucrări de combatere a eroziunii, prin localizarea și limitarea alunecărilor ce prezintă pericol de degradare. În urma

(Continuare în pag. a 8-a)

AGRICULTURA

Săptăminal de știință și practică, editat sub egida Ministerului Agriculturii, Industrii Alimentare și Apelor și a Uniunii Sindicatelor pe ramură

SUMAR

- În județul Neamț: **PREOCUPĂRI SUSTINUTE PENTRU SPORIREA PRODUCȚIEI DE IN ȘI CINEFA** (pag. 4).
- La Centrala pentru legume și fructe, **Consiliul oamenilor muncii a stabilit: ELEMENTE NOI IN PREGĂTIREA PRODUCȚIEI ANULUI VIITOR**; Cuvântul specialistului: **LUCRĂRI IN LIVEZILE INTELENITE** (pag. 5).
- **Ancheta noastră în județul Iași: CUM AȚI PREGĂTIT IERNAREA ANIMALELOR?**; I.C.V.B. „Pasteur” recomandă: **MEDICAȚIA ANTIINFECTIOASĂ IN BOLILE DIGESTIVE ȘI PULMONARE ALE VIȚELOR SUGARI** (pag. 6).
- **Sporirea efectivelor de ovine și a producției de lână impur: EXTINDEREA METODELOR TEHNICO-ȘTIINȚIFICE**; Creșterea albinelor și medicina: **APITERAPIA** (pag. 7).
- **CALCULATORUL ELECTRONIC, IN SPRIJINUL COMBATERII EROZIUNII SOLULUI** (pag. 8).
- **Concursul de articole „Cea mai bună experiență proprie în agricultură: DISPOZITIV DE TALAT CUBURI NUTRITIVE DIN GUNOI DE GRAJD**; Un utilaj practic produs la S.M.A. Cârlibaba-Olt: **ADĂPĂTORI CU NIVEL CONSTANT** (pag. 9).
- **O sursă deosebită pentru accelerarea acțiunilor de modernizare: FONDUL PENTRU INTRODUCEREA TEHNICII NOI** (pag. 10).
- **FORTUL IN CARE SE PRODUC... VIN SPUMANT** (pag. 11).
- **EXEMPLUL LOTURILOR DEMONSTRATIVE ȘI CIMPURILOR EXPERIMENTALE**; La Drobeta Turnu-Severin: **UN CABINET MODEL DE PROTECȚIA MUNCII** (pag. 12).
- **DIN PROGRAMUL DE RADIO ȘI TELEVIȚIUNE** (pag. 13).

COLEGIUL DE REDACȚIE

Ing. Emilian ALBULESCU (secretar general de redacție); Ing. Vasile CIAUȘU (redactor șef); Ing. Sonia DIRADURIAN; Ing. Eugen GRIGORESCU; Ing. Emil IONESCU; Ing. Nicolae MANTZ; Dr. ing. Teodor Marian; Ing. Ioan MOLDOVAN, membru corespondent al A.S.A.S.; Dr. ing. Mircea MOȚOC, membru corespondent al Academiei R.S. România; Prof. dr. Tiberiu MUREȘAN, membru titular al A.S.A.S.; Marin NEDEA; Dr. Valentin POPOVICI; Ing. Lucian BOSCA; Dr. Vintilă ROTARU; Anton STOIANOVICI; Ing. Nicolae STOICA; Ing. Dan ȘERBU; Prof. dr. dec. Nicolae ȘTEFAN, membru titular al A.S.A.S.; Ing. Ion TOMA; Ing. Dumitru UNGUREANU; Prof. dr. Sergiu VREJBA.

Redacția: București, Piața Științei nr. 1, Sectorul 1, Oficiul poștal 33. Căsuța poștală 4105. Telefon 17 32 73.

Abonamentele se fac la oficiile și agențiile poștale prin factorii poștali și difuzorii procentuali.

Cititorii din străinătate pot face abonamente la revista „Agricultura” prin întreprinderea „RÖMPRESFILATELIA” — Serviciul import — export presă — București, Calea Griviței nr. 64 — 66 P.O.B. — 2001 România.

Comenzile pentru publicitate (reclame) se primesc la redacție.

Tiparul: Combinatul poligrafic „Casa Științei”.

• Cronica săptămânii •

În ziua de 13 noiembrie 1973, a avut loc ședința Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., prezidată de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român.

Comitetul Executiv a luat în discuție analiza și propunerile cu privire la principalele probleme ale dezvoltării energetice în Republica Socialistă România și măsurile de economisire a combustibililor și energiei electrice.

Pe baza analizei prezentate și a concluziilor tovarășului Nicolae Ceaușescu, Comitetul Executiv a adoptat o hotărâre cu privire la principalele probleme ale dezvoltării energetice în Republica Socialistă România și măsurile de economisire a combustibililor și energiei electrice. Între alte probleme deosebit de importante, Hotărârea subliniază necesitatea ca „în toate unitățile economice ale țării — în industrie, construcții, transporturi, agricultură — să se desfășoare o puternică acțiune de reducere a consumurilor, de utilizare rațională și de economisire a energiei electrice, a carburanților, a tuturor combustibililor”. În încheiere, se menționează: „Comitetul Executiv al C.C. al P.C.R. cere tuturor organizațiilor de partid, cadrelor de conducere din ministere, întreprinderi și instituții să ia măsuri pentru transpunerea integrală în practică a acestei hotărâri, să acționeze cu stăruință și spirit de răspundere pentru dezvoltarea potențialului energetic al țării și gospodărirea eficientă, rațională a combustibililor și energiei electrice. Organizațiile de partid, presa, radioul și televiziunea să militeze pentru formarea unei opinii de masă împotriva risipei, pentru dezvoltarea spiritului de economie în rândurile oamenilor muncii, ale întregii populații.

Comitetul Executiv al C.C. al P.C.R. cheamă cadrele din economie, muncitorii, inginerii și tehnicienii, pe toți comunistii și cetățenii țării să facă totul pentru economisirea resurselor de energie, să combată risipa sub orice formă, contribuind astfel la progresul economiei naționale, la propria lor prosperitate.”

Comitetul Executiv a ascultat o informare prezentată de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, cu privire la poziția României față de conflictul din Orientul Mijlociu și contribuția sa la soluționarea acestuia.

Comitetul Executiv a luat cunoștință cu vie satisfacție de activitatea intensă, multilaterală, desfășurată de conducerea partidului și a statului, de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, din primul moment al izbucnirii ostilităților din octombrie a.c., în vederea încetării imediate a conflictului și trecerii fără întârziere la o reglementare politică care să asigure statornicirea unei păci drepte, trainice în această zonă a lumii. Prin declarațiile oficiale și luările de poziție din cuvântările rostite de tovarășul Nicolae Ceaușescu în această perioadă, prin mesajele adresate de președintele Consiliului de Stat conducătorilor de state și guverne, prin propunerile și inițiativele întreprinse în spiritul poziției consecvente a partidului și statului nostru, România și-a adus, și în acest caz, o contribuție activă în direcția găsirii căilor de rezolvare politică a situației din Orientul Mijlociu.

Apreciind în mod deosebit promptitudinea cu care s-a acționat pentru atingerea acestor țeluri, Comitetul Executiv a dat o înaltă apreciere aportului personal al secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la elaborarea și promovarea consecventă a poziției României, la inițiativele luate de țara noastră.

Ultimul conflict a demonstrat că este necesară aplicarea consecventă a rezoluției din noiembrie 1967 a Consiliului de Securitate, care să ducă la retragerea trupelor israeliene din teritoriile arabe ocupate, la recunoașterea și garantarea suveranității naționale și a integrității teritoriale a tuturor statelor din zonă, la reglementarea problemei populației palestiniene în conformitate cu aspirațiile ei legitime.

Desfășurarea evenimentelor, semnarea acordului pentru consolidarea încetării focului au confirmat, încă o dată, justetea politicii țării noastre, a stăruințelor sale în vederea rezolvării conflictului pe cale politică.

Comitetul Executiv a apreciat că în prezent există premise favorabile pentru a se ajunge la o reglementare definitivă a conflictului și a stabilit ca România să-și aducă și în viitor contribuția pentru consolidarea încetării focului, pentru dezagajare militară, creșterea astfel condițiile începerii lucrărilor conferinței de pace, care să ducă la so-

luționarea pe cale politică a problemelor complexe ale regiunii și la lichidarea pentru totdeauna a conflictului.

Comitetul Executiv consideră că la această conferință, sub egida O.N.U., alături de părțile direct implicate, trebuie să participe și alte state — mari, mijlocii și mici — de pe diferite continente și îndeosebi din Europa și Africa, care doresc și pot aduce o contribuție constructivă la instaurarea unei păci drepte și trainice în Orientul Apropiat.

În spiritul răspunderii față de destinele lumii contemporane, România socialistă va continua să acționeze, pe toate căile, cu aceeași perseverență ca și până acum, pentru reinstaurarea liniștii în Orientul Apropiat, pentru statornicirea unor raporturi noi de încredere și colaborare, în această zonă geografică, astfel încât popoarele care trăiesc aici să-și poată concentra eforturile mersului lor înainte pe calea dezvoltării independente, economice și sociale — ceea ce corespunde intereselor cauzei păcii și destinderii în Orientul Apropiat și în întreaga lume.

În continuare, Comitetul Executiv a aprobat propunerile privind reducerea prețurilor de producție și livrare la unele mașini agricole, precum și îmbunătățirea sistemului de reglementare a stocurilor de materiale și produse, corelate cu problemele de plan.

Comitetul Executiv a hotărât să convoace Plenara Comitetului Central al Partidului Comunist Român în ziua de 28 noiembrie 1973.

Dinamismul puternic al întregii economii, efervescența creatoare și spiritul de abnegație revoluționară cu care oamenii muncii înfăptuiesc politica înțeleaptă, clarvăzătoare, a partidului constituie trăsătura dominantă care definește România contemporană. Clasa muncitoare, în strinsă alianță cu țărănimea și intelectualitatea, oamenii muncii de toate naționalitățile, strâns uniți în jurul partidului, nu-și precepetesc eforturile pentru a înfăptui sarcinile ce decurg din actuala etapă de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate.

Întregul nostru popor este angajat plenar în ampla mișcare patriotică de masă pentru realizarea angajamentelor de depășire a prevederilor planului cincinal. Rodnicia acestor eforturi pline de abnegație este ilustrată de faptul că se îndeplinesc cu succes obiectivele acestui an hotărât al cincinalului, că tot mai multe uzine, fabrici, județe raportează îndeplinirea planului pe primii trei ani ai cincinalului încă de la începutul lunii noiembrie. Dintre acestea amintim cele 40 de întreprinderi industriale din județul Prahova, 10 unități industriale, din județul Mehedinți, 11 unități economice din județul Alba etc.

În telegrama adresată C.C. al P.C.R., tovarășului Nicolae Ceaușescu, de către Comitetul județean Brașov al P.C.R., se raportează conducerii partidului un succes de prestigiu — îndeplinirea sarcinilor de plan pe primii trei ani ai cincinalului de către industria județului Brașov.

Un succes asemănător au obținut și oamenii muncii din județul Satu-Mare, care au realizat planul producției industriale-marfă pe primii trei ani ai cincinalului în ziua de 9 noiembrie. Avansul obținut, de 53 de zile, se concretizează în realizarea până la sfârșitul anului a unei producții suplimentare în valoare de 664 milioane de lei. Acestora se adaugă județele Timiș și Bihor.

În agricultură s-a muncit intens și cu spor pentru asigurarea unor recolte pe măsura condițiilor create, pentru creșterea continuă a producției vegetale și animale. În aceste zile, lucrătorii stațiunilor pentru mecanizarea agriculturii depun eforturi susținute pentru ca nici un petec de pământ să nu rămână nearat. Cinstind prin fapte îndeplinirea în acest an a unui sfert de veac de la înființarea primelor unități pentru mecanizarea agriculturii în țara noastră, muncitorii, mecanizatorii, tehnicienii și inginerii din stațiunile pentru mecanizarea agriculturii au îndeplinit la 31 octombrie sarcinile de plan pe primii trei ani ai cincinalului.

În telegrama adresată C.C. al P.C.R., tovarășului Nicolae Ceaușescu, se arată: „Mobilizați de hotărârile Congresului al X-lea, ale Conferinței Naționale a Partidului nostru și de prețioasele indicații date permanent de către dumneavoastră, mult stimat tovarășe Nicolae Ceaușescu, cei peste 115 000 de tractoriști, mecanici, tehnicieni și ingineri se angajează în mod ferm să înfăptuiască exemplare sarcinile de modernizare și dezvoltare a producției agricole, pentru a asigura în anul 1974 o recoltă cât mai ridicată”.

• BLOC-NOTES • BLOC-NOTES • BLOC-NOTES •

LUCRĂRILE PLENAREI COMITETULUI UNIUNII SINDICATELOR DE RAMURĂ

Marți, 13 noiembrie, s-au desfășurat lucrările plenarei comitetului Uniunii Sindicatelor din agricultură, industrie alimentară și gospodărirea apelor.

La lucrări au luat parte tovarășul Nicolae Oniga, prim-adjunct al comisiei cultural-educative a U.G.S.R.

Membrilor comitetului le-au fost prezentate un raport cu privire la activitatea și sarcinile sindicatelor și comitetului Uniunii, referitoare la munca politică de masă, cultural-educativă și sportivă, pentru realizarea obiectivelor reieșite din documentele plenarei C.C. al P.C.R. din 3—5 noiembrie 1971, și un material privind activitatea și sarcinile organelor și organizațiilor sindicale, pentru îmbunătățirea condițiilor de muncă (inclusiv situația accidentelor de muncă și măsurile ce se impun a se lua în viitor).

S-a trecut apoi la discuții în următoarele comisii: comisia pentru problemele sindicatelor din întreprinderile agricole de stat, comisia pentru problemele sindicatelor din unitățile industriei alimentare, comisia pentru problemele sindicatelor din unitățile de mecanizare și comisia pentru problemele sindicatelor din unitățile de îmbunătățiri funciare.

În încheierea lucrărilor plenarei, a luat cuvântul Constantin Herescu, președintele Uniunii Sindicatelor din agricultură, industrie alimentară și gospodărirea apelor.

În numărul viitor al revistei noastre vom prezenta dezbaterile lucrărilor.

CU SARCINILE INDEPLINITE PE PRIMII TREI ANI AI CINCINALULUI

Ca urmare a unor numeroase măsuri tehnico-organizatorice de ridicare a productivității muncii, de folosire intensivă a utilajelor și suprafețelor de producție, de diversificare a producției, unitățile Centralei fabricilor de bere, spirit și amidon și-au îndeplinit sarcinile de plan pe primii trei ani ai cincinalului.

Printre unitățile care au obținut cele mai bune rezultate în activitatea de producție a anului 1973 sînt fabricile de bere Rahova, Grivița, Constanța și sectorul de construcții și utilaje București.

FĂRĂ SEZON MORT

La întreprinderea piscicolă Constanța, în vederea folosirii eficiente a forței de muncă, s-a organizat o secție de semiconserve din pește care produce, în prezent, 20 de sortimente: pește afumat sau preparate culinare din stavriți, macroui, scrumbii, heringi, rizeafcă, erap etc. Noua secție nu a necesitat nici o investiție, deoarece a fost amplasată într-un spațiu existent. În urma unui studiu al pieței s-a trecut acum la extinderea acestei activități, în așa fel ca să se producă cel puțin 40 de sortimente de preparate din pește. Totodată, întreprinderea va deschide, pe

lingă oel de la Constanța, alte două magazine proprii de desfacere — la Hiryova și Cernavodă.

PRIMA FABRICA DE FULGI DE CARTOFI DIN ȚARA

În zona industrială a orașului Făgăraș se află în plină construcție prima fabrică de fulgi de cartofi. Această unitate productivă, al cărei echipament industrial este asigurat în cea mai mare parte de uzinele noastre constructoare de mașini, își va asigura materia primă din unitățile agricole cultivate din zonă. Noul obiectiv, realizat pe baza proiectelor elaborate de specialiști din M.A.I.A.A., va intra în funcțiune la începutul anului viitor, capacitatea sa fiind de 3 500 de tone de fulgi de cartofi pe an.

SIMPOZION PE TEMA „AMENAJAREA LABORATOARELOR MODERNE”

Marți a avut loc, în saloanele Agenției economice de pe lângă Ambasada R. D. Germane la București, un simpozion pe tema „Amenajarea laboratoarelor moderne”. Reprezentanții ai Uzinei V.E.B. Kombinatbetrieb Anlagenbau din Dresda au vorbit participanților — specialiști din ministere, unități economice, institute de cercetări, ziaristi — despre amenajarea utilă și modernă a laboratoarelor complete pentru cercetare, învățămînt și industrie, în special pentru domeniile: agricultură și industrie alimentară, chimie petroliferă, analiză a apei, chimie organică și anorganică etc.

actualitatea pe ogoare

În centrul preocupărilor: OGOARELE, FERTILIZĂRILE, LIVRĂRILE LA FONDUL DE STAT

● Ogoare de toamnă — pe toată suprafața arabilă liberă de culturi ● Atenție maximă calității arăturilor! ● Timp prielnic pentru fertilizarea cu gunoi de grajd ● În culturile de grâu: o fertilizare târzie cu îngrășăminte azotate ● Să se respecte programul livrărilor de porumb, soia și orez!

● Executarea ogoarelor de toamnă trebuie să constituie în aceste zile principala preocupare a mecanizatorilor. Cu toate acestea, în perioada 6—13 noiembrie — analizată la teleconferința de marți seara — s-au realizat, în medie pe zi, doar 63 700 ha, ceea ce reprezintă doar 70% din viteza zilnică planificată. Respectarea programului întocmit în acest sens era pe deplin posibilă. O dovedesc o serie de județe, unde în această perioadă s-a lucrat în ritmul stabilit: Botoșani, Iași, Ilfov, Brașov, Olt, Teleorman, Timiș.

Pe ultimele locuri se situează județele Maramureș (20% din viteza zilnică), Gorj (28%), Cluj (45%), Argeș (45%), unde numărul tractoarelor repartizate la arături a fost cu mult sub cel necesar și unde s-a lucrat cu randament minim.

Ținându-se seama de această situație, la teleconferința organizată de M.A.I.A.A. s-au dat o serie de indicații cu caracter de urgență:

— Se vor executa ogoarele de toamnă pe toată suprafața arabilă neînsămânțată, acțiune care este posibilă în condițiile acestei toamne lipsite de precipitații. Pe terenurile cu pantă mare se va lucra în sistem antierozional, pe curba de nivel, cu fișii înguste nearate. Direcțiile generale agricole vor reactualiza în fiecare județ programul de arături în funcție de această cerință.

— În fiecare S.M.A. și C.A.P. se va întocmi un program de executare integrală a ogoarelor, stabilindu-se și respectându-se numărul tractoarelor, mecanizatorilor (nominal), viteza zilnică.

— Se va urmări cu atenție modul de folosire a tractoarelor astfel încât 70% să lucreze la arături.

— Tractoarele utilizate la transportul produselor agricole vor avea obligatoriu atașate două remorci.

— Se vor organiza, la arături, schimburi prelungite sau două schimburi, folosindu-se toți mecanizatorii de la tractoarele defecte precum și mecanizatorii din C.A.P. de pe tractoarele rutiere.

— Conducerea S.M.A. și C.A.P. vor asigura mecanizatorilor hrană caldă la locul de muncă și echipament corespunzător.

— Stadiul realizărilor zilnice se urmărește de șefii de secție S.M.A. și inginerii șefi din C.A.P. — de două ori pe săptămână — luându-se măsuri operative pentru îndeplinirea programului.

— Săptămânal se vor premia meca-

nizatorii care depășesc suprafețele programate.

● Aplicarea îngrășămintelor face parte integrantă din programul activităților acestei perioade. Paralel cu îngrășămintele chimice este necesar să se dea o atenție maximă fertilizării cu gunoi de grajd. La teleconferință s-a apreciat că această acțiune se desfășoară nesatisfăcător. Într-o serie de județe — Bihor, Buzău, Dolj, Vaslui — în ultima săptămână nu s-a mai transportat pe cimp nici o cantitate de gunoi. Lucrarea trebuie să se afle deci în atenția conducerii fiecărei unități, a tuturor specialiștilor.

● O fertilizare târzie cu îngrășăminte azotate este necesară în această toamnă în culturile de grâu. Considerându-se că în actualele condiții nu există pericolul spălării îngrășămintelor, ci, dimpotrivă, primele ploii vor favoriza utilizarea lor de către plante, specialiștii recomandă fertilizarea culturilor de grâu. Îngrășămintele se administrează cu MIC-uri, cu mașinile de semănat sau cu avionul — pe suprafețele de grâu care nu au fost fertilizate la arătura de bază sau la pregătirea patului germinativ ca și acolo unde au

La I.A.S. Bordsuani, județul Ialomița, unitate fruntașă pe țară, porumbul din recolta acestui an a fost adunat în pătule.

fost alte premergătoare decît leguminoase.

● Livrarea produselor contractate cu statul constituie o datorie a fiecărei unități producătoare. În ceea ce privește porumbul, s-a apreciat faptul că unitățile cooperatiste din județele Bihor și Satu-Mare și-au îndeplinit și chiar depășit planul de livrări. În județul Constanța s-a ajuns la 86%. Cu realizări de 75% se înscriu și cooperativele agricole din județele Galați, Mehedinți, Tulcea. În celelalte județe, ritmul se menține încă scăzut. Este necesar să se mobilizeze toate mijloacele de transport pentru ca livrarea porumbului să fie încheiată pînă la 20 noiembrie.

În aceste zile trebuie intensificat ritmul livrărilor și la alte două produse: soia și orezul. În cazul soiei, sînt vizate unitățile C.A.P. și I.A.S. în special din județele Arad, Botoșani, Constanța, Ialomița, Olt, Brăila, Teleorman, Timiș unde există decalaje mari între cantitățile treierate și cele transportate la bazele de recepție. Rămîneri în urmă se constată și la livrarea orezului. Toate aceste decalaje față de cantitățile treierate trebuie lichidate în următoarele 2—3 zile, pentru a se evita orice degradare a produsului.

La C.A.P. Mihăilești, județul Buzău, ritmul arăturilor este pe zi ce trece mai alert.

PE SCURT DE LA CORESPONDENȚI

INVESTIȚIILE — LA VREMEA SCADENȚELOR. Ca urmare a eforturilor făcute de către statul nostru, au crescut considerabil investițiile în agricultura județului Dolj. Pînă de curind, s-au dat în folosință peste 60 000 ha amenajate pentru irigații în zona nisipurilor Sadova—Corabia; au fost desecate și redat agriculturii mai bine de 12 000 ha în sistemele Murta—Listeava și Bistrețu—Nedeia—Jiu; s-au dat în funcțiune, de asemenea, un complex cu 3 300 locuri pentru vaci de lapte și 2 200 locuri pentru tineretul taurin, o îngrășătorie de taurine de aproape 3 000 de locuri, o fermă avicolă pentru 76 000 de găini ouătoare și peste 100 000 de capete tineret, 200 ha de sere legumicole și multe alte obiective.

Realizări deosebite s-au obținut și în sectorul cooperatist, unde s-au și realizat patru complexe pentru creșterea și îngrășarea porcilor, cu o capacitate de 60 000 de locuri fiecare și este în curs de realizare un alt complex de 60 000 de locuri, două ferme pentru vaci de lapte, o îngrășătorie pentru tineret taurin. A început, totodată, popularea a încă trei asemenea unități: două complexe avicole și o fermă pentru pui de carne. O altă fermă pentru pui se află în construcție.

Cu planul realizat și chiar depășit, față de nivelul sarcinilor acestei perioade sînt I.A.S. Băilești, I.A.S. Giubega și I.A.S. Goești, I.A.S. Craiova, I.A.S. Segarcea și I.A.S. Rast, ca și unitățile Trustului S.M.A. și unitățile inspectoratului silvic. (Carol Bora — economist).

ENTUZIASM ȘI HĂRNICIE. Înscriindu-se în ampla mișcare declanșată de chemarea U.A.S.C.R. către toate instituțiile de învățămînt superior de a-și aduce nemijlocit aportul la transformarea acestei toamne într-o nouă izbîndă a cincinalului, studenții anului II — Medicină veterinară au schimbat temporar amfiteatrele cu ogoarele. Așa am cunoscut freamătul muncii studenților pe ogoarele fermei didactice Băneasa.

— Cînd i-am văzut la început cîntînd, glumînd, rîzînd, credeam că or să facă mai puțină treabă. Acum ne declară agronomul Păru Constantin, vîd că m-am înșelat.

— Aportul nostru la urgentarea strîngerii recoltei, ne spune studentul Ion Vișan, secretarul asociației studențești a anului doi, este un răspuns concret la îndemnul dat de tovarășul Nicolae Ceaușescu în mesajul adresat tineretului studios cu prilejul deschiderii noului an universitar, acela de a fi în primele rînduri ale vâstelor opere de edificare a României socialiste.

Făcînd bilanțul muncii studenților, conf. dr. ing. Iulian Zăbavă, îndrumător didactic al studenților la această zi de practică, ne arată că tinerii au muncit exemplar, încărcînd și transportînd 10 tone de porumb, culegînd și sortînd o tonă de struguri și 0,5 tone de mere. Pe cine să evidențiem mai întîi din rîndul acestor harnici studenți?

Am notat doar cîteva nume: Nicolae Băncilă, Ilie Pirvulescu, Nicolae Bucur, Gabriela Ghinescu și alții. De fapt bilanțul rodnic al acestei zile ploioase de toamnă, produsele agricole intrate în magazine prin mîinile studenților, vorbesc cu prisosință despre hărnicia și entuziasmul acestora (Nicolae Boaru — student).

NOI ABSOLVENȚI LA LOCURILE DE MUNCĂ. 20 de ingineri agronomi, zootehniști, horticultori și medici veterinari din promoția anului 1973, absolvenți ai Institutului agronomic „Nicolae Bălcescu” din București, Institutului agronomic „Ion Ionescu de la Brad” din Iași și Institutului agronomic „Dr. Petru Groza” din Cluj, au primit repartizarea în producție, în cadrul cooperativei agricole de producție, fermelor zootehnice, circumscripțiilor veterinare și stațiilor de mecanizare a agriculturii din județul Suceava.

Festivitatea luării în primire a noilor locuri de muncă a avut loc la Casa agronomului din Suceava.

Inginerul agronom Dumitru Lupășcu va lucra la C.A.P. Boroaia, inginerul horticol Paraschiva Vaman la C.A.P. Drăgoiești, inginerul zootehnist Dan Bințu la ferma zootehnică Mihoveni, ing. Elena Bințu la Todirești, Cealțăi absolvenți au fost repartizați la fermele din Fintinele, Bălcăuți, Hănești, Costina și Grănicești.

Tinerii specialiști repartizați în unitățile agricole și-au luat angajamentul să aplice cu hotărîre în producție noile tehnologii recomandate de specialiștii direcției generale agricole, să se atașeze grabnic activității ce se desfășoară în unități. (Octavian Zuss — tehnician).

Buletin AGROMETEOROLOGIC

INSTITUTUL DE METEOROLOGIE ȘI HIDROLOGIE NE INFORMEAZĂ:

În săptămîna care a trecut, vremea a fost închisă și umedă în cea mai mare parte a țării, iar precipitațiile căzute au fost reduse cantitativ. Frecvent seara și dimineața s-a semnalat ceață.

În ceea ce privește evoluția regimului termic s-a înregistrat o ușoară creștere a temperaturii; mediile diurne au fost cuprinse între 1° și 7°C, fiind cu 1° la 5°C, sub valorile multianuale. Temperaturile minime din aer au oscilat între 5° și —8°C, valorile cele mai scăzute semnalîndu-se la 12 noiembrie în ju-

mătatea de nord a țării, iar cele mai ridicate au fost în Cîmpia Dunării. Temperaturile maxime ale aerului au fost mai ridicate în sudul și estul țării, fiind cuprinse între 9° și 14°C, în restul zonelor oscilînd între 3° și 9°C.

Din ploile căzute în majoritatea zonelor agricole au rezultat, în general, cantități sub 10 mm. Într-o zonă destul de restrînsă din centrul Cîmpiei Române, cantitățile au depășit cu puțin 10 mm, iar în Depresiunea Jijiei au fost sub 1 mm.

În partea centrală a Munteniei și local în Oltenia s-a produs o ușoară ameliorare a umidității solului în stratul arabil comparativ cu perioada precedentă. În

cea mai mare parte a zonelor din Transilvania și vestul țării, rezervele de apă în sol se mențin în continuare în limite favorabile culturilor de toamnă. Procesele de vegetație se desfășoară lent datorită temperaturilor relativ scăzute.

TIMPUL PROBABIL PENTRU INTERVALUL 15—22 NOIEMBRIE:

Vremea — în general umedă și în răcire. Cerul va fi mai mult noros. Ploi locale în nordul și estul țării, care se vor transforma în lapoviță și ninsoare. Vînt potrivit cu intensificări de scurtă durată. Temperaturile minime vor fi cuprinse între —5° și +5°C, iar maximele între 2° și 12°C, local mai ridicate la începutul intervalului. În zonele sudice ale țării nu se întrevăd modificări esențiale în starea de umiditate a solului și vegetație a culturilor de toamnă.

In județul Neamț

PREOCUPĂRI SUSȚINUTE PENTRU SPORIREA PRODUCȚIEI DE IN ȘI CÎNEPĂ

La sfârșitul verii, după recoltarea și livrarea inului către beneficiar, în conturile contabile ale cooperativei agricole de producție Piatra Neamț au fost înscrise venituri nete, numai din această cultură, în valoare de peste 750 000 lei. De la fiecare din cele 100 de hectare cultivate cu in s-a obținut un beneficiu de circa 7 500 lei, căci producția medie de in a fost în acest an de 4 200 kg/ha. Și aceasta nu este singura unitate din județul Neamț care realizează venituri substanțiale din cultura plantelor textile — inul și cînepa. Iată, de exemplu, C.A.P. Bălățești, cultivând în pe 100 ha a strins o recoltă medie de 4 100 kg; C.A.P. Răucești, de pe fiecare din cele 250 ha a recoltat cite 3 800 kg iar C.A.P. Căciulești, de pe 300 ha — cite 3 776 kg/ha. În ce privește cînepa, recordul pe județ îl deține C.A.P. Moldoveni, cu o producție medie de 6 000 kg/ha pe o suprafață de 150 ha. De asemenea, peste 5 500 kg/ha de cînepă fuor au obținut și cooperativele agricole Gherăiești, Trifești, Ion Creangă.

Avînd în vedere rezultatele obținute, eficiența ridicată a acestor culturi, cît și cerințele în continuă creștere ale industriei prelucrătoare, în anul viitor, în județul Neamț se prevede o substanțială sporire a volumului producției de in și cînepă.

— În ultimii ani — ne spunea ing. C. Grigorescu, director general adjunct al Direcției agricole județene Neamț — culturile de in fuor și cînepă s-au cantonat în unitățile cu condiții favorabile, devenind astfel unele dintre principalele surse de venituri ale cooperativei. În consecință, li s-a acordat o mai mare atenție atît la amplasare cît și la pregătirea terenului și fertilizare. Pentru că în anul viitor suprafața cultivată cu in va crește cu circa 2 500 ha direcția agricolă județeană, împreună cu Stațiunea

experimentală Secuieni-Roman a întocmit o lucrare privind favorabilitatea culturii inului în condițiile pedoclimatice ale județului. Pe de altă parte, pentru îmbunătățirea soiurilor folosite, încă de acum doi ani, am contractat cu catedra de fitotehnie a Institutului agronomic din Iași o temă de cercetare pentru găsirea unui soi superior celui aflat acum în cultură — L-1120. Acest nou soi va trebui, după părerea noastră, să fie mai rezistent la cădere și să aibă un procent mai mare de fibre industriale și fuor. În acest an au fost încercate, în culturi comparative, 10 soiuri. După primele rezultate s-a remarcat soiul olandez Primo, care prezintă o producție de plante nedecapsulate de 5 600 kg/ha și are ceilalți indici de calitate superiori. Producții bune de fibră și fuor și rezistență la cădere au dovedit și soiurile Hera, Fibra, Natasja.

Aceeași preocupare susținută pentru sporirea recoltelor de in și cînepă, prin îmbunătățirea tehnologiilor de producție, am întâlnit-o și în rîndul specialiștilor din unitățile producătoare. La C.A.P. Piatra Neamț, de pildă, au fost cultivate anul acesta 5 ha cu in din soiul Primo, pentru sămînță, astfel că, în primăvara viitoare se va putea începe înlocuirea soiului actual (L-1120) cu acest soi mai productiv. Așa cum ne spunea ing. Ion Petrea, președintele cooperativei, în anul 1974, suprafața destinată culturii inului în unitate va fi de 200 ha, față de numai 100 ha, cît a fost anul acesta. Pentru amplasare s-au ales terenuri ușoare, cu textură lutonisipoasă și fertilitate mijlocie, pe care — s-a constatat aici — calitatea fibrei este mai bună. Terenurile au și fost arate, iar în primăvară se vor amenaja în „strat grădinar”. În primăvară, se va lucra din vreme, în mustul zăpezii, astfel

ca apa din sol să favorizeze o răsărire timpurie a inului, deoarece s-a observat că, de obicei, în această zonă, în aprilie este secetă.

Pentru condițiile cooperativei agricole Bălățești, așa cum ne spunea Gheorghe Hristea, inginerul șef al unității, o importanță deosebită o prezintă erbicidarea. Distrugîndu-se pe această cale buruienile, se ușurează substanțial recoltarea.

La Direcția agricolă județeană am aflat că aprovizionarea cu erbicide (Dicotex) s-a făcut la nivelul necesarului pentru întreaga suprafață planificată pentru in.

O greutate întîmpinată în toate unitățile producătoare de in din județ o constituie faptul că Topitoria de in Suceava, beneficiarul întregii producții, a redus cu 10 kg/ha cantitatea de sămînță livrată unităților. Și, aceasta, în condițiile cînd valoarea culturală a semințelor a fost foarte slabă, fiind necesare derogări de calitate. Experiența cooperativei din județul Neamț, producătoare de in pentru fuor, demonstrează că scăderea cantității de sămînță la hectar influențează negativ producția. Este, se pare, cazul să se revină la cantitatea de 140 kg de sămînță la hectar.

În ce privește culturile de cînepă, acestea sînt, în județul Neamț, situate în majoritate pe terasa I și II a rîurilor Moldova și Siret, în cooperativele din jurul topitoriei Sagna. Față de cele 800 ha cultivate anul acesta, în 1974 nu se va înregistra o mărire a suprafeței destinate cînepii pentru fuor, creșterea producției urmînd a se realiza din sporirea recoltelor la hectar. Încă de anul acesta, o atenție deosebită a fost acordată loturilor producătoare de sămînță. Întreaga recoltă a fost selectată și livrată întreprinderii județene de sămînțe. Pentru sporirea cantității de sămînță de cînepă s-au făcut și achiziții din gospodăriile țărănești.

Discutînd cu specialiștii din unități producătoare am notat, ca o opinie generală, necesitatea unor combine de recoltat, care ar diminua consumul mare de forță de muncă la această lucrare. De asemenea, este reclamată insistenț în introducerea în cultură a unor noi soiuri mai productive decît Fibra multă, folosită în prezent.

George OSTROVEANU

MECANIZATORII — AVANGARDA AGRICULTURII

(Urmare din pag. 1)

tualului cincinal, la modernizarea și înflorirea agriculturii noastre.

Creșterea ca urmare a politicii clarvăzătoare a partidului nostru, stațiunile de mașini și tractoare au reprezentat, de la început, formațiuni organizate ale clasei muncitoare la sate. Ele au avut un rol deosebit în demonstrarea superiorității marii producții agricole socialiste. Prin modul în care și-au îndeplinit sarcinile, S.M.A. și-au adus o contribuție hotărîtoare la încheierea cu succes a cooperativizării, la făurirea societății socialiste unitare. Dezvoltarea forțelor de producție la sate, introducerea tehnicii noi în acest sector al economiei naționale, s-au reflectat în sporurile tot mai mari de producție obținute pe terenurile cooperativei agricole, în consolidarea economică a sectorului cooperatist.

În toamna anului 1948, cînd industria socialistă a produs cel de-al 1 000-lea tractor românesc, partidul și guvernul au considerat că stațiunile de mașini și tractoare dispun de suficiente mijloace de lucru pentru ca, devenind independente și desprinzîndu-se de A.F.S.M. (Administrația fermelor de stat și a stațiunilor de mașini) să-și îndeplinească în mai bune condiții sarcinile pentru organizarea producției agricole. La 7 octombrie 1948, printr-un Decret al Prezidiului Marii Adunări Naționale s-au stabilit condițiile de înființare a S.M.A. și sarcinile lor. Atunci au luat ființă primele 76 unități de acest gen. În timp însă rețeaua lor s-a dezvoltat, iar zestrea tehnică s-a modernizat. Avîntul rapid al industriei constructoare de mașini și creșterea an de an a volumului de investiții făcute de stat au contribuit la asigurarea agriculturii cu tot mai multe tractoare și mașini agricole. Față de parcul existent acum zece ani, numărul tractoarelor a crescut aproape de patru ori, de 5,6 ori la combine și de 3,4 ori la se-

măntorile mecanice. În prezent, pe întreaga agricultură, la un tractor fizic revin, în medie, circa 80 ha de teren arabil iar pe o combină, mai puțin de 70 hectare de cereale păioase. Dotarea tehnică a stațiunilor de mașini și tractoare este în continuă creștere. În cuvîntarea rostită la sărbătorirea „Zilei Recoltei” din acest an, tovarășul Nicolae Ceaușescu a arătat printre altele: „Anul viitor agricultura va primi circa 14 000 de tractoare, ceea ce înseamnă de cinci ori mai mult decît totalul tractoarelor pe care le avea România în anul 1938, asigurîndu-se astfel condiții tot mai bune pentru executarea la timp și la nivel superior a tuturor lucrărilor agricole”.

An de an, o dată cu sporirea numărului de tractoare s-a îmbunătățit continuu calitatea și structura parcului. În afara tractoarelor de uz general și a celor folosite la lucrările de îmbunătățiri funciare, s-au introdus tractoare specializate, destinate mecanizării lucrărilor în legumicultură, viticultură, pomicultură și pe terenurile situate în pante. Diversificarea parcului de tractoare asigură în prezent efectuarea unui sortiment larg de lucrări, de calitate bună, precum și posibilități sporite de folosire eficientă a tractoarelor.

Extinderea mecanizării, ca unul din factorii de bază ai creșterii gradului de intensitate a producției agricole, se realizează însă nu numai pe calea creșterii parcului de tractoare și mașini, ci și pe calea folosirii lor cît mai complexe, mai raționale. Astăzi, în sectorul cooperatist, lucrările de arat, semănat, prășit, recoltat cereale păioase sînt mecanizate aproape integral, iar gama lucrărilor se extinde continuu, tinzîndu-se către o mecanizare complexă, în scopul creșterii productivității muncii și reducerii prețului de cost în agricultură.

În prezent, mecanizatorii depun eforturi pentru a ridica activitatea în S.M.A. la cote superioare, pentru a încheia cincinalul cu rezultate economice

cît mai bune. Transpunerea în viață a măsurilor cuprinse în Hotărîrea Consiliului de Miniștri din 1972 privind înființarea și organizarea stațiunilor pentru mecanizarea agriculturii și a trusturilor stațiunilor pentru mecanizarea agriculturii, au creat condiții mai prielnice pentru folosirea la capacitatea maximă a utilajelor din dotare, pentru extinderea și diversificarea mecanizării în toate sectoarele unde este posibil, pentru creșterea rentabilității în S.M.A.

Actuala formă de organizare și retribuire a muncii în acord global, care asigură o corelație din ce în ce mai strînsă între activitatea depusă și remunerarea ei, mărește, de asemenea, mult interesul fiecărui mecanizator pentru obținerea unor producții agricole și mai mari în 1974 în cooperativele servite.

Cei peste 115 000 de mecanizatori — mecanici și maiștri, tehnicieni, economiștri și ingineri din cele 743 S.M.A. își desăvîrșesc permanent pregătirea profesională, în scopul aplicării tehnologiilor moderne în toate ramurile agriculturii. Conștiința fiind că ei constituie avangarda clasei muncitoare în agricultura noastră socialistă în plină modernizare, cu toții acționează energetic, împreună cu cooperativele, pentru continua creștere a producției și productivității muncii în toate sectoarele productive.

Principalele obiective care stau și pe viitor în fața mecanizatorilor le constituie utilizarea cu maximum de randament a parcului de mașini și tractoare și continuarea în ritm accelerat a ridicării gradului de mecanizare în agricultură. De acestea depind în măsură hotărîtoare înflorirea continuă a agriculturii cooperatiste și ridicarea eficienței economice în S.M.A. Totodată, se cere întărit spiritul gospodăresc în toate unitățile. Economisirea carburanților și lubrifiantilor, așa cum se precizează în Hotărîrea Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R. în legătură cu dezvoltarea energiei și măsurile de economisire a combustibililor și energiei electrice, este o măsură de stringență actualitate, la materializarea căreia sînt chemați să-și aducă aportul toți mecanizatorii, în interesul asigurării condițiilor pentru dezvoltarea, în continuare, a țării în ritmuri înalte.

Un deziderat împlinit

Sfeciă de zahăr monogermă genetic

Noutatea ne-a fost anunțată de Institutul de cercetări pentru cultura cartofului și sfeclei de zahăr — Brașov, locul unde au fost realizate noi soiuri, de mult așteptate de producători, soiuri la care monogermia să fie o însușire genetică. O scurtă convorbire cu dr. docent Zenobie Stănescu, șef de secție la acest Institut, ne-a permis să aflăm o serie de amănunte deosebite de interesante.

— Am dori, în primul rînd, o scurtă prezentare a noilor creații.

— Este vorba, pentru început, de patru soiuri, dintre care două s-au și aflat anul acesta în rețeaua experimentală C.I.O.S. Ele au fost obținute de către colectivul laboratorului de ameliorare, în urma unei activități perseverente, care a durat circa 10 ani. Sint soiuri de natură hibridă avînd un component monogerm genetic tetraploid (mama) și unul plurigerm diploid. Rezultatul: soiuri monogermice genetic, triploide. Acest caracter de poliploidie le asigură o capacitate ridicată de producție, ele depășind soiurile actuale poliploide — R. Poli 1 și R. Poli 7 — cu circa 10%. În ceea ce privește cantitatea de rădăcini și de zahăr realizată la hectar. Proportia de zahăr în rădăcini este aceeași ca la soiurile actuale. Capacitatea de producție este mai mare în special în condiții de irigare. Tot poliploidia asigură o lăstărire redusă în primul an de vegetație, ceea ce face posibilă — ca și la actualele soiuri — o însămînțare timpurie, în momentul cînd sînt intrinsece condițiile de umiditate optime.

Dar monogermia este principala însușire pentru care au fost create aceste soiuri. Ele au o monogermie genetică de peste 95%, o bună germinație și un ritm rapid de creștere a plantelor.

— Care sînt avantajele care decurg din monogermie?

— Prin utilizarea soiurilor monogermice se va exclude total rîndul — lucrare care necesită cel mai mare volum de muncă manuală. Monogermia, împreună cu folosirea erbicidelor, va permite totodată excluderea prașilelor pe rînd și a plivutului, astfel încît se va asigura mecanizarea completă a culturii. Economii care decurg de aici sînt evidente. Se adaugă și o importanță economică de sămînțe, pe țară, deoarece nu mai sînt necesare decît 4—5 kg/ha.

— Cînd pot fi introduse în producție noile soiuri?

— Paralel cu încercarea lor în rețeaua A.S.A.S. și la C.I.O.S., a început și producerea de sămînțe. Butașii obținuți anul acesta permit realizarea a 50 ha de culturi semincere în 1974. În 1975 se vor putea astfel însămînța, în producție, circa 7 000—8 000 ha cu sfeciă de zahăr monogermă genetic. Este necesară o subliniere: sămînța acestor soiuri trebuie produsă neapărat în zonele din sudul țării, căci are nevoie de temperaturi mai mari pentru maturizare.

— Noile soiuri reclamă o tehnologie specială?

— Institutul nostru a precizat primele elemente: lucrările de bază ale solului, pregătirea patului germinativ, combaterea buruienilor. Urmează să se precizeze sistemul de fertilizare, regimul de irigare, modul de recoltare cu mijloace mecanice. S-a stabilit astfel că, aceste soiuri, monogermice genetic, pretind o mult mai atentă pregătire a terenului decît soiurile actuale. Tocmai de aceea, considerăm că, într-o unitate cultivatoare, este bine să se folosească sămînță monogermă. În faza inițială, numai pe circa 50% din suprafață. Distanța între plante, pe rînd, va fi nu de 5 cm ca pînă acum, ci de 12—20 cm, sămînța căzînd, de la început la locul definitiv.

— Mai este necesară șlefuirea semințelor?

— Categoric, da. Alături de sol și de modul în care se produce sămînța, la asigurarea unei germinatii de cel puțin 90% contribuie, în mare măsură, și șlefuirea. De aceea și sămînța monogermă genetic se va șlefui pentru a i se da o formă cît mai apropiată de cea sferică, ceea ce va mări precizia mașinii de semănat. În același timp, șlefuirea sporește considerabil calitatea semințelor prin înlăturarea celor mici, ușoare, sparte etc. Probabil că în viitor, pentru o și mai mare precizie a însămînțării, se va recurge la drăjarea sau prălnirea semințelor. Sămînța de sfeciă de zahăr monogermă genetic permite astfel perfecționarea tehnologiei de cultură, cu reducerea cheltuielilor, asigurîndu-se totodată un spor important de recoltă.

D. SONIA

La Centrala pentru legume și fructe consiliul oamenilor muncii a stabilit

ELEMENTE NOI ÎN PREGĂTIREA PRODUCȚIEI ANULUI VIITOR

Săptămîna trecută, Consiliul oamenilor muncii din cadrul Centralei pentru legume și fructe a luat în dezbateri, într-o importantă ședință, probleme majore: rezultatele obținute în primele 10 luni ale acestui an, mijloacele de realizare a sarcinilor în viitoarele două luni în fiecare sector, pregătirea întocmirii planurilor de producție pentru 1974. Indicațiile date, cu acest prilej, de prof. dr. ing. Ion Ceaușescu, adjunct al ministrului agriculturii, industriei alimentare și apelor, constituie jaloane prețioase în activitatea pe care unitățile din cadrul centralei urmează să o desfășoare în vederea pregătirii producției de legume, fructe și conserve a anului viitor.

Succese care confirmă valabilitatea prevederilor

Un lucru este incontestabil: s-a obținut anul acesta cea mai mare producție de legume din istoria agriculturii noastre. Aprecierile făcute cu prilejul „Zilei Recoltei” de conducerea superioară de partid și de stat constituie pentru toți lucrătorii acestui sector o justificată mîndrie. Au derivat din această bogată producție o aprovizionare bună și ritmică a pieței interne, cu satisfacerea aproape în totalitate a cerințelor, o substanțială creștere a exportului, precum și condiții superioare de activitate pentru sectorul de industrializare care, la rîndul lui, a fost într-un evident progres. Este rezultatul unui efort colectiv, care atestă nu numai posibilitățile existente ci și valabilitatea prevederilor, chiar dacă, în unele domenii, ele nu au fost total atinse.

Este semnificativ faptul că pe primul loc între unitățile cu indicatorii de plan îndepliniți și, în numeroase cazuri, depășiți se situează cele care prezintă cel mai înalt grad de intensitate a procesului de producție — nu numai din legumicultură ci din întreaga agricultură: serele. Frunzașă pe țară: întreprinderea intercooperatistă de sere Bărcănești.

Positive sînt și rezultatele obținute de cele mai multe fabrici de conserve. În ansamblu, trustul respectiv produce în acest an cu 20% mai multe conserve de legume și fructe ca anul trecut și o cantitate aproape dublă de pastă de tomate. La Fabrica Valea Roșie, rezultatele deosebite înregistrate la acest sortiment se datoresc unei bune aprovizionări cu materie primă, funcționării ireproșabile a instalațiilor, activității

neîntrerupte a echipelor de intervenție, într-un cuvînt, oamenilor.

Progresul general al activității de producere și valorificare superioară a legumelor și fructelor este vădit. Și, totuși, nivelul planificat nu a fost atins. Ar fi fost posibil acest lucru? Care sînt rezervele încă insuficient utilizate? Și, mai ales, ce trebuie întreprins pentru ca în 1974 ele să fie total valorificate și să se exprime în realizarea integrală a cerințelor cantitative și calitative pe care economia le are față de acest sector al agriculturii? Tocmai jaloanele esențiale ale viitoarei activități s-au desprins din dezbaterile ședinței consiliului oamenilor muncii.

Principalul indicator de plan: eficiența economică

Specificul acestui sector, caracterizat printr-o mare varietate a sortimentului de produse, printr-o complexă activitate — agricolă, industrială, comercială — pune în fața fiecărei întreprinderi județene de legume și fructe probleme deosebite. Ce specii legumicole trebuie cultivate într-un județ sau altul, într-o unitate sau alta? Din ce soluri? În ce cantități? Către ce beneficiari și în ce perioade vor fi ele livrate? Cu ce indici calitativi? Ce bază materială este necesară pentru satisfacerea diverselor cerințe? Iată numai cîteva întrebări la care planul pe 1974 trebuie să răspundă cu precizie.

În acest context, „producția globală”, principalul indicator după care se judecă acum activitatea unei unități își pierde din însemnătate. Ferma legumicolă, întreprinderea județeană, fabrica de conserve trebuie să-și deplaseze centrul de greutate al atenției de la cît produce la ce produce și pentru cine. Să țină deci permanent seama de con-

junctura internă și externă pentru un produs sau altul, pentru a realiza, în final, o cît mai ridicată eficiență economică. Producția marfă și venitul net devin, deci, indicatorii de bază ai planului.

În acest sens, s-a hotărît să se elaboreze și concretizeze planurile pe 1974 în toate unitățile Centralei de legume și fructe. Se va judeca atent eficiența fiecărui produs, atît în fermă cît și în fabrici, înlocuindu-se cele care nu răspund acestui deziderat, cu grijă însă pentru satisfacerea cerințelor beneficiarilor. Conducerea întreprinderilor trebuie să fie preocupate, prin urmare, ca legumele și fructele produse — proaspete sau industrializate să aibă desfacerea asigurată — prin contracte ferme, interne și externe, să se regăsească, deci, la o valoare cît mai mare în planurile de venituri.

Rezultatele viitoare se pregătesc acum

S-a insistat în cadrul ședinței asupra faptului că un asemenea mod de elaborare a planului obligă la corelarea lui cu organizarea corespunzătoare a bazei materiale, a întregului proces de producție, a rețelei și activității de valorificare. De aici s-au desprins cîteva măsuri concrete și cu caracter operativ.

Una dintre ele și cea mai urgentă este realizarea integrală a planului actual de investiții. O serie de rămîneri în urmă, în special la unele centre de producere a răsadurilor pot crea, dacă nu sînt lichidate, serioase prejudicii în realizarea, în anul viitor, a culturilor de bază — tomate, ardei etc.

Paralel cu darea în folosință a obiectivelor prevăzute pentru acest an se vor pregăti condițiile pentru realizarea viitoarelor investiții. Și în acest domeniu este necesară o schimbare esențială de optică: eforturile trebuie îndreptate nu atît spre realizarea de construcții ci pe dotarea, utilizarea lor cu mijloace de mare randament care să asigure în cel mai înalt grad mecanizarea și automatizarea proceselor de producție, obținerea în final a unei cît mai ridicate productivități a muncii.

S-au apreciat, de asemenea, ca necorespunzătoare acțiunile care se desfășoară pentru pregătirea solarilor, ținînd seama că aici se va realiza în cea mai mare parte producția destinată exportului.

Pentru viitoarele culturi din cîmp este esențială acum executarea arăturilor. Realizarea a numai 50% din planul prevăzut este considerată cu totul necorespunzătoare. Preocupări susținute în

Toate aceste probleme sînt de stringentă actualitate. Ele trebuie să se afle în atenția tuturor lucrătorilor din cadrul centralei și, acum, în perioada definițivă a planurilor pe anul viitor să se materializeze în măsuri și acțiuni concrete care să vizeze o cerință comună: realizarea unei producții maxime, de calitate superioară, cu costuri reduse și cu rentabilitate asigurată, în toate sectoarele de activitate.

Ing. Sonia DIRADURIAN

Lucrări în livezile înțelenite

Rezultatele experimentale, verificate în producție, demonstrează superioritatea condițiilor ce se creează pomilor în livezile cu terenul lucrat, față de cele cu țelină permanentă. În primul caz se realizează sporuri de creștere medii asigurabile, de 30—50%, și producții de fructe de două ori mai mari. Apare, deci, necesitatea lucrării solului în toate livezile în care acest lucru este posibil.

Există, totuși, plantații în care solul nu se poate lucra din cauza reliefului prea frîmîntat. Acestea urmează să rămîna mai departe în teren înțelenit.

Observațiile și determinările făcute în ultimii 15 ani, la Baza experimentală pomicolă Bilcești a Institutului de cercetări pentru pomicultură Mărăcineni-Pitești, au dus la concluzia că în aceste plantații sînt posibilități de sporire a producției de fructe și fin, prin aplicarea unui complex de măsuri agrotehnice. Este vorba de curățirea terenului de sub pomi de tufișuri, drajonii, mărăcini, împrăștierea mușuroaielor de cîrțiță și furnici, grăparea terenului, așa cum se procedează la îngrijirea unei fințe. De asemenea, trebuie aplicate la timp lucrările de igienă cul-

turală și de stropire ca în orice livadă, ținînd seama și de unele precauțiuni.

În afară de aceste măsuri generale, bine cunoscute, rezultatele experimentale au scos în evidență necesitatea aplicării unor măsuri speciale. Ele se referă la lucrarea și îngrășarea solului, la combaterea unor dăunători, în spe-

CUVÎNTUL SPECIALISTULUI

cial a șoarecilor. În raport cu panta și uniformitatea terenului, lucrarea solului de sub pomi, pe o suprafață în formă de cerc — în cazul pantelor mici, sau ovală — la pantele mai mari, a dat un spor de producție, la pruni, de pînă la 27%. Această lucrare trebuie să înceapă cu săpatul la o casma (recomandabil din toamnă) fără a vătăma rădăcinile pomilor.

În ceea ce privește îngrășămintele s-a observat că rezultate bune se obțin mai ales cînd se administrează anual cîte 300 kg de superfosfat și 250 kg de azo-

tat de amoniu la hectar. La Bilcești, de exemplu, în primul trei ani de experiență, în urma aplicării dozelor respective de îngrășămintele, s-a realizat față de terenul marot, neîngrășat, un spor de 2326 kg de fin la hectar, cu un preț de cost de numai 10 bani/kg. Covorul ierbos, găsînd hrană suficientă în sol, a concurat mai puțin sistemul radicalar al pomilor la consumul de apă și hrană. Prin administrarea anuală, la suprafața solului, a 2 kg de gunoi de grajd pe metru pătrat, amestecat cu 133 de grame de superfosfat, 50

de grame de sare potasică și 66 de grame azotat de amoniu, pe întreaga suprafață acoperită de coroana pomului, s-au obținut importante sporuri de fructe și, mai ales, de fin, ceea ce a dus la sporirea veniturilor la hectar.

Acolo unde, din cauza pantei mari, există pericolul de spălare a îngrășămintelor administrate la suprafață, îngrășarea se poate face în șanțuri radiale, cu lungimea de circa un metru iar adîncimea și lărgimea de o casma. În aceste șanțuri se încorporează, o dată la patru ani, 8 kg de gunoi de

acest sens sînt necesare mai ales în județele Arad, Argeș, Constanța, Dolj.

De indicatorii economici ai planului pe 1974 este legată și o altă acțiune specifică acestei perioade: asigurarea semințelor și a materialului săditor. Important este ca de pe acum să se stabilească — printr-o strînsă colaborare cu cercetătorii — în fiecare județ, solurile care pot determina eșalonarea producției în raport cu diversele cerințe, care asigură nu numai producții maxime dar și prețuri de cost scăzute — pe kilogram și în procesul de industrializare — care sînt, într-un cuvînt, cele mai rentabile.

În plină actualitate: asociațiile legumicole și pomicole

Inginerul C. Iordache, directorul I.L.F. Argeș, a înfățișat consiliului experiența județului în organizarea asociațiilor intercooperatiste pomicole: sînt în curs de constituire opt asociații cu cîte 1200—2000 ha, una — cea de la Topoloveni — fiind deja legiferată.

La rîndul său, ing. I. Lazăr, directorul I.L.F. Olt, a vorbit despre extinderea acestei experiențe în legumicultură: cele opt asociații intercooperatiste, totalizînd fiecare 800—1200 ha cu legume, sînt în curs de constituire. Pentru accentuarea procesului de concentrare, pe valea Oltului s-au organizat ferme legumicole alăturate, formînd trupuri compacte de 400—550 ha. Deservite de secții S.M.A. specializate, asociațiile își asigură personal permanent de lucru în raportul de un om la trei hectare, salarizat conform normelor în vigoare la unitățile agricole de stat.

Atenția care se acordă organizării producției horticole în asociații intercooperatiste — sau de altă natură — este perfect justificată: aceasta reprezintă calea esențială de concentrare și specializare a producției de legume, fructe, struguri, condiție fără de care nu este posibilă obținerea parametrilor economici și calitativi care să asigure rentabilitatea activității.

S-a precizat, în timpul discuțiilor, o condiție obligatorie: trecerea la concentrarea și specializarea producției paralel cu extinderea mecanizării și chimizării. Baza tehnică existentă, în continuă dezvoltare, permite împlinirea acestui deziderat. Tractoarele legumicole și pomicole, numeroasele mașini fabricate în ultimii ani pot și trebuie să fie folosite la întreaga lor capacitate pe marile suprafețe de teren de care dispun diversele asociații.

grajd, 500 de grame de superfosfat și 200 grame de sare potasică. Azotatul de amoniu sub formă lichidă se injectează fațial, în fiecare an.

Pe versanții cu pante mai mari, o metodă la fel de bună pentru fertilizarea terenului este țirlitul. Se recomandă să se mențină turma două nopți, cu densitatea de o oaie la metru pătrat.

În livezile înțelenite se înregistrează goluri importante produse de șoareci și șobolani de apă, care rod rădăcinile pomilor. Din observațiile făcute la Bilcești reiese că în primii 9 ani de viață a plantației, aceste goluri pot ajunge la 20%. Cele mai eficiente mijloace de combatere a șoarecilor în livezile de pomi înțelenite constau în stropirea cu Endrin și Aldrin; introducerea tabletelor de Phostoxin în galerii (2—3 tablete la un m.p. de galerii); stropiri anuale cu Toxaphen, 4 litri la 500 de litri de apă, pentru un hectar sau prăfului cu 70 kg de substanță la hectar. Tratamentele se fac primăvara, cînd iarba este mică, precum și după fiecare coasă, ținînd seama că, în caz contrar, substanțele pot provoca otrăvirea animalelor care ar păște.

Dr. ing. C. V. POPESCU
Institutul de cercetări
pentru pomicultură
Mărăcineni-Pitești

Sporirea efectivelor de ovine și a producției de lână impun

Extinderea metodelor tehnico-științifice moderne

Datorită progreselor realizate în chimie și ascensiunii rapide a producției de fibre textile sintetice, mulți sînt înclinați să creadă că folosirea lînei ca materie primă ar fi în declin, locul ei fiind luat de fibrele sintetice. Datele statistice ne demonstrează însă că, datorită exploziei demografice, asistăm la o autentică „foame de lână”. În plus, datorită însușirilor mecano-fizice multiple pe care le posedă lîna, în ultimii doi ani prețul acesteia a crescut cu 30 la sută, fiind tot mai solicitată pentru industria textilă și cea de covoare deoarece, în comparație cu fibrele textile sintetice, fibra de lână este produsul natural cel mai valoros. Ca urmare, în Programul național de dezvoltare a zootehniei se prevede o sporire a producției de lână cu 50 la sută. Pe această linie, la consfătuirea cu specialiștii din agricultură de la Mangalia, tovarășul Nicolae Ceaușescu a indicat extinderea aplicării în producție a metodelor tehnico-științifice moderne de creștere a ovinelor, pentru ca, în 3—4 generații, să se realizeze o producție medie de 5 kg lână pe cap de oaie pe țară, iar efectivele să ajungă la 20 milioane de ovine.

Datorită condițiilor pedo-climatice și geografice variate, țara noastră dispune de largi posibilități pentru producerea celor 3 sortimente de lână cerute de industria textilă: lână fină de Merinos, lână semifină de Țigale și lână groasă de Turcană.

Cercetările întreprinse la Stațiunea centrală de cercetări pentru creșterea ovinelor — Palas pe rasele și tipurile de ovine din țara noastră au demonstrat că acestea se caracterizează printr-o variabilitate mare a caracterelor și însușirilor morfo-productive și o importantă plasticitate la selecție, fapt care contribuie la mărirea eiștigului genetic de la o generație la alta. Aceste date sînt confirmate de producția medie de lână obținută la diferite turme de oi din țară. Astfel, la Merinosul de Palas s-a realizat o producție medie de lână pe turmă de 10,4 kg și o producție individuală record de 24,6 kg, la Merinosul de Transilvania 10,1 kg, la tipul Spancă 6,2 kg, la Țigale 4,3 kg și la rasa Turcană 4,2 kg, cu o producție record de 12 kg. O dovadă, în plus, că rasele de oi autohtone au un potențial genetic productiv ridicat și că reprezintă rezerve biologice importante pentru sporirea producției de lână într-o

perioadă scurtă de timp. Punerea în valoare a acestor valențe economice neexploatate presupune o cotitură care privește trecerea de la creșterea extensivă, patriarhală, la o creștere intensivă, de tip industrial, bazată pe zonare, concentrare, profilare și specializare, aplicarea în producție a celor mai avansate metode tehnico-științifice.

Pentru realizarea efectivelor de ovine și ameliorarea în masă a acestora trebuie intensificată stratificarea fermelor de ovine, conform planului de ameliorare în: ferme de selecție, ferme de înmulțire și ferme de producție, prin care se creează posibilitatea valorificării maxime a berbecilor cu potențial biologic superior, într-un timp scurt și pe efective mari de ovine. În acest sens, avînd în vedere faptul că în prezent calea principală în ameliorare a oilor o constituie însămințarea artificială, este necesară înființarea unui număr suficient de ferme de elită astfel încît să se asigure numărul necesar de berbeci de reproducție. De asemenea, berbecii trebuie să fie testați după descendență, cu o performanță ridicată la producția de lână — 10—12 kg de lână pentru cei folosiți la însămințări artificiale și 8—9 kg la cei folosiți la monta naturală.

Un alt factor important în procesul de ameliorare pentru producția de lână și carne îl constituie creșterea rațională a tineretului ovin femel pînă la folosirea la montă, cînd prezintă cea mai mare intensitate de creștere. În acest scop, se preconizează organizarea unor ferme mari, de circa 5000 de mioare, în cadrul unor unități agricole de stat și cooperatiste cu condiții tehnico-organizatorice corespunzătoare.

Alimentația rațională a întregului efectiv de ovine, atît în perioada de stabulație, cît și în cea de pășunat, după greutatea corporală, starea fiziologică și direcția de creștere joacă un rol primordial în ameliorarea genetică și în realizarea indicilor morfo-productivi. De aceea, o preocupare permanentă trebuie să o constituie organizarea și întărirea bazei furajere cu un sortiment bogat de furaje, cu valoare biologică ridicată. Pentru îmbunătățirea gustului, mărirea gradului de consum și reducerea pierderilor de furaje se impune ca în fermele de ovine să se amenajeze bucătării furajere mecanizate pentru tocarea, măcinarea și amestecarea nu-

trețurilor fibroase, grosiere, suculente și concentrate sub formă de amestec unic.

În vederea integrării eficiente a creșterii ovinelor în agricultura intensivă și a trecerii treptate la creșterea în stabulație și semistabulație, este necesar ca și pentru această specie să se prepare, în măsură corespunzătoare, nutrețuri combinate granulate, premixuri etc. deoarece, la o producție ridicată de lână, se cer furaje cu o valoare nutritivă corespunzătoare.

Pentru a realiza și în perioada de stabulație o creștere ritmică a greutății corporale și a lînei, adăposturile vor trebui tipizate, în funcție de zonă și direcția de creștere, astfel încît să asigure condiții bune de igienă și microclimat și să permită extinderea mecanizării.

În ce privește apărarea sănătății — păstrarea integrității biologice a organismului față de condițiile mediului natural și artificial — aceasta urmează a fi orientată pe linia profilaxiei bolilor

de creștere cu deosebire a tehnopațiilor, prin selecția de tipuri de oi rezistente la boli, prin asigurarea unei adăpostiri și hrăniri raționale, prin care se întărește constituția, se mărește longevitatea și se ridică capacitatea productivă.

Un alt factor de bază în complexul măsurilor pentru dezvoltarea creșterii oilor îl constituie pregătirea temeinică a cadrelor de tehnicieni și îngrijitori. Iată de ce considerăm necesară înființarea, pe lângă Stațiunea Palas, a unui centru de școlarizare, unde să se instruiască anual cadrele tehnice și îngrijitorii din C.A.P. și I.A.S.

Pentru stimularea unităților și crescătorilor de ovine se impune extinderea pe zone a expozițiilor-îrguri, cu acordarea de distincții și premii unităților și crescătorilor care au obținut cele mai bune rezultate.

În concluzie, considerăm că revoluția tehnico-științifică nu a restrîns cu nimic sfera de exploatare a oilor. Crescută în condiții corespunzătoare de alimentație, îngrijire și adăpostire, această specie își valorifică la un nivel superior capacitatea productivă, intrînd cu întregul său potențial biologic în circuitul economiei naționale.

Dr. Savu TIMARIU
directorul
Stațiunii centrale de cercetări
pentru creșterea animalelor
Palas — Constanța

Berbec din rasa Turcană.

Medicina folosește empiric mierea și alte produse apicole încă din cele mai vechi timpuri. Abia în ultimele două decenii însă, prin utilizarea mijloacelor științifice moderne, edificînd posibilități de o deosebită eficiență și importanță, apiterapia poate fi definită ca o știință de graniță, interdisciplinară, medico-farmaco-apicolă, al cărei obiect îl formează cercetarea, promovarea, prelucrarea și aplicarea produselor apicole în medicina umană și veterinară, avînd ca metodă proprie studierea paralelă a fiecărui produs apicol la stup, în laborator, la biobază și în clinică.

În multe țări, apiterapia a depășit faza cercetărilor individuale, izolate, organizîndu-se pe baze aplicative clinice și experimentale.

Așa, de pildă, în R.P. Bulgaria, lucrează cu rezultate deosebite specialiști de renume mondial cum ar fi dr. S. Mladenov care efectuează cercetări de peste 20 de ani; în U.R.S.S., dr. N. Ioiriș susține necesitatea folosirii albinelor ca adevărate „farmaciste înrîpate” care ar putea produce sorturi de miere — medicament.

Condițiile favorabile din țara noastră, clima dulce, temperată, bogăția și diversitatea florei spontane, de la cea montană la cea de deltă, suprafețele mari de fînețe și păduri, întinsele culturi melifere, din care o mare parte sînt formate și din plante medicinale, alături de calitățile deosebite ale albinei noastre autohtone „Apis Mellifica Carpatica” și vredniciei stuparilor, au creat de mult faima mierii românești, foarte aromată, variată, activă medicinal și prețuită în lumea întreagă.

Tot mai mulți medici din diferite

țări, alarmați de creșterea progresivă a iatrogenozelor de agresiune fizico-chimică se reîntorc spre „natură” evaluîndu-l străvechile potențe cu mijloacele științei contemporane. În acest context, apiterapia a devenit astăzi o realitate, o necesitate pe plan mondial, ea cunoscînd trei etape de evoluție: individuală, colectivă și industrială.

La noi în țară, apiterapia științifică este încă în stadiul cercetării indivi-

asurate gratuit de Asociația Crescătorilor de Albine și au fost preparate conform rețetelor medicale elaborate de policlinică de farmacistii laboratorului Combinatului apicol din București.

Încă din primul an de la înființare, activitatea acestei baze experimentale s-a concretizat în peste 6000 de consultații și tratamente zilnice. De asemenea, au fost definitivitate mai multe

de alte specialități, în colective largite, precum și la organizarea unei farmacii de produse și preparate apicole pentru buna deservire a populației și promovarea cercetării multilaterale apiterapice.

Considerăm că în prezent este momentul și sînt întrunite condițiile necesare pentru a se putea trece, cu ajutorul organelor centrale de resort — Asociația Crescătorilor de Albine din R.S. România, Uniunea Societății Științifice Medicale și Ministerul Sănătății — la organizarea colectivă superioară a apiterapiei în România, pentru a grupa, ajuta și promova cercetările științifice apiterapice. Pe de altă parte, cu sprijinul APIMONDIEI și O.M.S.-ului s-ar putea trece la organizarea unor simpozioane și schimburi de experiență pe plan mondial.

Considerăm că în felul acesta se va asigura o valorificare superioară a produselor apicole din țara noastră, iar medicii și toți cei interesați în a dîncirea studiilor și cercetărilor de apiterapie vor dispune de condiții de lucru și mai bune, vor obține rezultate superioare, folosind creator, spre binele tuturor, avantajele naturale de care dispune țara noastră, ridicînd apiterapia la nivelul renumelui bine meritat apicultorilor și al produselor apicole din țara noastră.

Dr. Nic. N. MIHĂILESCU
Dr. C. GORCOS
Policlinica Universitară Titan
București
Ing. Tr. VOLCINSCHI
directorul
Combinatului apicol
București

NOTA REDACȚIEI

Sub titlul acestei rubrici, revista „Agricultura” va publica în continuare și alte articole legate de calitățile terapeutice ale produselor apicole.

Creșterea albinelor și medicina

APITERAPIA

duale, milenare. Printre primii pionieri ai apiterapiei românești, cu lucrări individuale, izolate, cunoscuți însă și apreciați peste hotare se numără dr. A. Derevici, dr. M. Ialomîțeanu, C. Hristea și alții.

În ultimul timp, la Policlinica universitară — Titan din București, cu sprijinul Asociației Crescătorilor de Albine din R.S. România și cu aprobarea Ministerului Sănătății, s-a organizat o primă bază de apiterapie clinică, experimentală, o formă de colaborare permanentă, interdepartamentală și interdisciplinară sub conducerea dr. Nic. N. Mihăilescu — apiterapeut, medic specialist endocrinolog și cu sprijinul dr. C. Gorgos, medic director al Policlinicii Titan. Primele cantități de produse apicole au fost

lucrări științifice originale de apiterapie, dintre care una a fost prezentată de autori la cel de-al XXIV-lea Congres Internațional al APIMONDIEI, care a avut loc recent la Buenos Aires, în Argentina.

Pe lângă activitatea concretă a serviciului de endocrinologie, sexologie și apiterapie, menționăm experimentarea, cu bune rezultate, a unui nou produs farmaceutic românesc propus spre brevetare pe bază de miere, polen, lăptișor de matcă și propolis.

Experiența acumulată constituie un îndemn pentru mai mult și mai bine, dovedind necesitatea și posibilitățile reale ale apiterapiei.

Conducerea policlinicii a analizat, de asemenea, posibilitățile de extindere a acestei preocupări și la alte servicii,

CALCULATORUL ELECTRONIC — ÎN SPRIJINUL COMBATERII EROZIUNII SOLULUI

Sistemul de prelucrare automată a datelor cu ajutorul mașinilor electronice de calcul pătrunde în tot mai multe domenii de activitate ale economiei naționale. Aceste mijloace moderne, menite să ușureze munca omului, să-l ajute în luarea unor decizii optime, își găsesc cimp de activitate din ce în ce mai larg și în îmbunătățirile funciare — acțiuni de larg interes național.

Cu cităva vreme în urmă am scris despre folosirea calculatoarelor electronice în proiectarea și execuția unor amenajări de irigații și desecări. De astădată ne vom ocupa de aplicațiile prelucrării automate a datelor în scopul proiectării și extinderii lucrărilor de combatere a eroziunii solului. Interlocutor, inginerul VIOREL IONESCU, de la Departamentul îmbunătățirilor funciare și construcțiilor agricole.

— Sîntem informați că, în ultima vreme, au fost întreprinse acțiuni la care participați și dumneavoastră, pentru introducerea prelucrării automate a datelor și în proiectarea și execuția lucrărilor de combatere a eroziunii solului. Ce considerente au determinat aceste acțiuni?

— Este cunoscut că eroziunea solului constituie un proces de mare complexitate, la declanșarea lui concurînd o multitudine de factori naturali, economici și sociali care pot participa, independent sau la un loc, cu urmări din cele mai negative asupra agriculturii. Necesitatea analizării unei game atît de variate de factori și date ne-a determinat să apelăm la calculatoarele electronice.

Se știe că nu întotdeauna între factorii și cauzele ce determină procese, fenomene și efecte există raporturi de dependență și de aceeași însemnătate; de aceea, pentru determinarea legilor relațiilor și frecvenței producerii lor se utilizează cu bune rezultate așa numitele „modele matematice program” care pot îndepărta ceea ce este neesențial și selecționa numai cauzele și factorii obiectivi.

— În ce direcții poate fi folosită metoda prelucrării automate a datelor în combaterea eroziunii?

— Una dintre aceste direcții este sta-

bilirea unor programe de optimizare, cu scheme hidrotehnice de amenajare — soluții — potrivit zonelor pedogeografice și pericolului eroziunii; mai în amănunt, se pot elabora anumite soluții privind folosințele terenurilor și structura culturilor sau natura lucrărilor de amenajare; se pot emite, de asemenea, prognoze pentru limitarea eroziunii și a scurgerilor. Tot prin aceste metode pot fi realizate programe de optimizare pentru diferite tehnologii de execuție, în funcție de zone pedogeografice, sisteme de mașini, dotarea unităților în care se execută amenajările antierozionale ș.a.m.d. Se pot urmări, de asemenea, evoluția proceselor de eroziune și efectul acestora asupra producțiilor agricole. În sfîrșit, această metodă modernă are aplicații practice și în domeniul stabilirii anumitor programe privind activitatea de producție, planificarea acțiunilor prioritare, etapizarea lor etc.

— Am dori să cunoaștem dacă pînă în prezent ați folosit modelele matematice pentru rezolvarea unor probleme legate de combaterea eroziunii solului?

— Da. Una din încercările făcute în acest sens se referă la utilizarea calculatorului electronic la determinarea valorii eroziunii prin impact, datorită efectului cinetic al picăturilor de ploaie, care reprezintă prima etapă a eroziunii

hidraulice. Principalii parametri luați în calcul au fost: caracteristica ploilor, însușirile fizico-mecanice ale solurilor respective, granulometria picăturilor de ploaie și unghiul de cădere a lor, condițiile orografice ș.a.m.d. Am mai putea aminti — ca detalii — că pentru a se putea alcătui schema logică a modelului matematic „eroziunea solului datorită impactului picăturilor de ploaie” s-a determinat cantitatea de sol erodat, pe o perioadă de trei ani, înregistrată (pe baza datelor pluviogramelor) la stația meteorologică Bălnătești, județul Galați, aflată în bazinul hidrografic al Văii Chineja.

În concluzie, putem spune că pe baza datelor de ieșire s-au executat grafice care arată variația cantităților de sol erodat datorită impactului picăturilor de ploaie, corelate cu parametri ce concură la declanșarea eroziunii prin impact. În felul acesta se poate face o interpretare reală a situației din zona respectivă, spre a se putea determina, în final, măsurile necesare de conservare a solului. Cunoșcînd gradul de eroziune prin impact — pentru orice ploaie, lună sau anotîmp — vom putea stabili în final complexul de lucrări practice cerute de combaterea acestui proces dinamic de distrugere a solului.

O altă acțiune, legată de practică, a fost elaborarea de programe în limbaj FORTRAN, care pot determina folosințele de perspectivă ale terenurilor agricole în pantă, erodate, în scopul combaterii eroziunii solului. Schemele logice și programele de calcul au ținut seama de principiile de restructurare a folosințelor agricole pe terenurile în pantă, în funcție de condițiile naturale pedo-climatice și de relieful (pretabilitatea și favorabilitatea), astfel încît să se obțină efecte maxime. În același timp, au fost create programe care au dus la determinarea folosințelor definitive ale terenurilor în pantă, erodate, alegîndu-se soluții optime și din punct de vedere economic; în acest scop a fost luată ca etalon valoarea producției și a investiției, cu ajutorul programării liniare prin metoda Simplex.

Putem afirma că prelucrarea automată a datelor cu ajutorul calculatoarelor electronice reprezintă o etapă nouă în activitatea de proiectare și execuție a lucrărilor de combatere a eroziunii solului.

Ing. N. FLORIAN

Combaterea biologică a dăunătorilor și ocrotirea mediului ambiant

Combaterea dăunătorilor plantelor cultivate se încadrează într-un complex de măsuri intitulat „lupta integrată”, care include — pe lângă mijloacele agro-chimice și fizico-mecanice — și combaterea biologică, cu scopul de a distruge cel mai eficient insectele care dijmănesc plantele de cultură.

Și la noi în țară se profilează tot mai accentuat această preocupare în lumea biologilor, agronomilor și silviculturilor. Cercetări promițătoare privind problema complexă a combaterii biologice se fac la Stațiunea de la Pingărați, din județul Neamț, unde există un laborator specializat, efectuîndu-se creșteri ale dăunătorilor și ale paraziților acestora, care vor fi folosiți în masă, în anii viitori.

Rezultate pozitive s-au obținut și cu insectele răpitoare, respectiv carnivoare, care, hrănindu-se în bună parte cu insecte dăunătoare, aduc un mare serviciu agriculturii. Astfel, s-a constatat că, insecta *Machimus annulipes* distruge zilnic cca. 8 exemplare de *Anisoplia*. Observațiile și cercetările din țara noastră au arătat că dacă la 1 m.p. este numai un individ de insecta *Machimus*, acesta poate distruge peste 100 000 de indivizi de *Anisoplia* pe un ha. Ținînd seama că un individ de *Anisoplia* consumă cca. 7 boabe de grâu și distruge altele cca. 45 boabe din spic, ne dăm bine seama ce aliaji prețioși sînt insectele răpitoare în menținerea potențialului de producție.

Înlocuind treptat combaterea chimică cu cea biologică vom reuși să păstrăm totodată un echilibru în ecosistem, desigur favorabil producției agricole. Ocrotind insectele parazite și răpitoare — ca măsură de combatere biologică a dăunătorilor — ocrotim implicit și unele insecte afectate de pesticide, cum este cazul bondarilor, de a căror frecvență depinde în mare parte producția de semințe la cultura trifoiului.

Dr. I. RESMERIȚĂ

Prin îmbunătățiri funciare — la producții sporite și în zona colinară

(Urmare din pag. 1)

unor minuțioase identificări de zone, microzone și de situații specifice s-a prevăzut ca pînă la sfîrșitul acestui cincinal să se execute lucrări pe o suprafață de peste 15.000 hectare. Aceste lucrări sînt amplasate — cu cel mai mare volum — în bazinul mijlociu al râului Olteț, într-o limită ce cuprinde comunele: Tetoiu, Roșiile, Zătreni, Liveni — ca și bazinul Olănești în perimetrul orașului Olănești și comunei Păușești-Măglași, localități brazdate de numeroși torenți ce alimentează râul Olănești. Ambele zone prezintă o importanță economică deosebită, datorită marilor suprafețe pomicole existente și a posibilităților de extindere a acestor plantații cu specii și soiuri din cele mai valoroase.

Trebuie subliniat că prin acțiunile întreprinse, pînă de curînd s-au executat asemenea lucrări pe o suprafață de peste 6 100 hectare.

Față de rezultatele obținute, privind volumul de lucrări și în mod deosebit soluțiile tehnice adoptate, ne propunem să folosim întreaga experiență a cadrelor de specialitate și să angajăm în mai mare măsură participarea inginerilor și tehnicienilor din unitățile de producție pentru a face un important pas înainte. Ne-am propus să creăm o legătură tot mai strînsă între formațiile de cadastru și organizarea teritoriului și formațiile de proiectare și executare a lucrărilor de combatere a eroziunii solului, pentru a stabili de la început direcțiile de acțiune și soluțiile cele mai eficiente.

Pentru înființarea noilor plantații de pomi și vii, care ocupă marea majoritate a terenurilor de care am amintit, vom orienta studiile de proiectare și lucrările în direcția cerințelor reclamate de fiecare situație în parte. Sîntem

hotărîți ca pe viitor să evităm unele neajunsuri pe care le întîmpinăm în prezent în realizarea investițiilor făcute cu plantațiile de pomi și chiar de vii, spre a asigura desfășurarea normală a lucrărilor de întreținere și exploatarea a amenajărilor și a evita distrugerea unor lucrări, ca urmare a accentuării fenomenului de eroziune sau alunecare.

Deosebit de importantă apare consolidarea legăturilor cu instituțiile de cercetări și proiectări de profil, cărora va fi necesar să le solicităm un sprijin mai substanțial.

O importanță deosebită, ținînd seama de condițiile locale, prezintă și acțiunea de combatere a torenților, îndiguirea și consolidarea malurilor râurilor. În primul rînd, aceste lucrări trebuie să asigure, pe cît posibil, regularizarea provizorie sau definitivă a unor cursuri de apă ce brazdează locurile cu importanță economică și să prevină orice pagube ce s-ar putea produce ca urmare a depășirii unui anumit nivel de precipitații. Exemplificînd, amintim că numai în primăvara acestui an, datorită ploilor torențiale și inundațiilor, pagubele materiale produse în unitățile agricole au fost evaluate la peste 14 milioane de lei, suprafața scoasă din cultură fiind de peste 1400 de hectare.

În activitatea desfășurată pînă de curînd în domeniul îmbunătățirilor funciare și gospodăririi apelor s-a obținut o experiență locală valoroasă prin executarea unor lucrări de combatere a torenților ce dijmăiau sau distrugau în fiecare an însemnate suprafețe agricole, amenințînd și un număr de gospodării de pe raza comunelor Budești și Nicolae Bălcescu. De asemenea, s-au executat și sînt în curs de efectuare lucrări de îndiguire și consolidare a malurilor râului Olt în

cîteva puncte din hotarul comunelor Drăgoești, Ionești, al orașului Drăgășani și a malurilor râului Luncavăț, în perimetrul comunei Sirineasa. Prin măsurile întreprinse se apără de distrugeri, de viiturile produse în fiecare an, peste 1500 hectare de terenuri cu o fertilitate ridicată.

Ne dăm seama, totuși, că acțiunile întreprinse pînă acum sînt insuficiente, în comparație cu situația de pe teren. De aceea, vom analiza și alte căi pentru creșterea volumului lucrărilor necesare, în același timp solicitînd un sprijin mai substanțial din partea Departamentului îmbunătățirilor funciare și construcțiilor agricole.

Acțiunilor de desecări și apărare împotriva inundațiilor, care sînt cuprinse în grupa lucrărilor de interes local, li se adaugă și alte lucrări hidroameliorative. Pentru această perioadă, s-a prevăzut punerea în funcțiune a două lucrări, prin cooperare, privind amenajarea a 2450 ha pentru irigații, cu soluții moderne, la Voicești, Drăgășani și Ștefănești, și desecarea și amenajarea pentru irigații a unei alte suprafețe, de 1.800 ha, la Mihăești și Băbeni. Prima lucrare, care va intra în funcțiune la întreaga capacitate în 1974, se află de pe acum în devans cu patru luni.

Concomitent, pregătim lucrările de proiectare și de începere a unei acu-

mulări pentru irigații, în bazinul Cerna, cu o capacitate de 3 milioane m.c. de apă. O întreagă rețea de canale și șanțuri de scurgere — care însumează peste 220 km — a fost executată pe toate lungile interioare, acoperînd astfel de sub efectul dăunător al inundațiilor și bălțirilor peste 8000 ha de terenuri agricole, unde în cea mai mare parte culturile erau înainte vreme calamitate. În prezent, pe aceste suprafețe s-a creat garanția unor producții de 2500—3000 kg de grâu și 3000—4000 kg de porumb la hectar.

Sporirea capacității de producție a solurilor podzolice, care predomină în zona noastră, prin corectarea acidității cu amendamente calcaroase a căpătat, de asemenea, un ritm anual mai susținut. Începînd cu 1972, unitățile cooperatiste din județ transportă și aplică amendamente pe o suprafață de 2500 ha anual. Prin această acțiune, se dau noi valențe de producție solurilor podzolice, care ocupă în mod deosebit platourile din bazinul râului Cerna-Olteț și teritoriul din stînga râului Olt.

Sîntem convinși că dispunînd de mijloace corespunzătoare și îmbogățînd în permanență experiența cadrelor de specialiști în ce privește aplicarea cuceririlor științei în practică, vom ridica substanțial capacitatea de producție a terenurilor din zona colinară.

Utilaje moderne luă cu asalt noi fronturi de lucru în sistemul de irigații Călmățui-Olt.

La S.M.A. Curtișoara județul Olt, în cadrul preocupărilor pentru mecanizarea unor lucrări din zootehnie, alimentarea cu apă în grajdurile de vaci a constituit o problemă principală.

Preocupăți de găsirea unei soluții constructive mai ieftine de adăpători care să prezinte siguranță mare în exploatare, un colectiv de la S.M.A. Curtișoara a realizat și a pus în funcțiune o instalație de adăpători cu nivel constant. Ea a fost construită în atelierul mecanic al stațiunii noastre, a cărui dotare cu utilaje este destul de modestă.

Un utilaj practic produs la S. M. A. Curtișoara — Olt

ADĂPĂTORI CU NIVEL CONSTANT

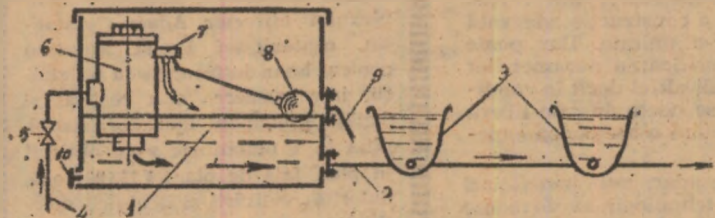

FIGURA I. SCHEMA DE FUNCȚIONARE A INSTALAȚIEI: 1 — camera de nivel constant; 2 — conducta de alimentare a adăpătorilor; 3 — adăpători cu nivel constant; 4 — conducta prin care este adusă apa; 5 — robinet de trecere; 6 — vană cu supapă diferențială; 7 — ventil de comandă; 8 — plutitor sferic; 9 — conducta de preaplin cu scurgere în afara grajdului; existența ei constituie o măsură de prevenire în eventualitatea că supapa s-ar bloca; 10 — bușon de golire a apei din instalație.

Valoarea materialelor, construcția și montarea instalației, la un grajd de 107 vaci, au costat 12 000 lei.

La această instalație, adăpătorii (cîte una pentru două animale) se găsesc situate pe peretele înalt al ieslei, adică în fața animalelor. Schema de funcționare este înfățișată în fig. I.

Camera de nivel constant. Este o cutie paralelipipedică din tablă de oțel, cu grosimea de 3 mm, avînd dimensiunile de 600 x 235 x 300 mm, cu capac așezat liber. Pentru a fi protejată contra coroziunii, la exterior și în interior a fost acoperită cu o vopsea rezistentă — clorcauciuc.

În această cameră se găsește o vană cu supapă diferențială, care permite trecerea unui debit de apă corespunzător consumului maxim solicitat de animalele legate pe un rînd de iesle, cit lungimea grajdului.

Conducta de alimentare a adăpătorilor. Este construită din oțel zincat, de 1/4 țoli, legată prin flanșă cu camera de nivel constant. Pe ea există niște orificii cu diametru de

18 mm, situate în linie dreaptă, prin care va pătrunde apa în adăpători. În dreptul acestor orificii se găsesc garniturile din cauciuc, de formă pătrată, cu dimensiunile de 50 x 50 x 3 mm, avînd ștanțată în centru o gaură cu diametru de 20 mm. Garniturile sînt li-

2,1 litri, iar capacitatea utilă, de aproximativ 1,8 litri. Sînt construite din tablă de oțel de 1,5 mm grosime, cu marginea bordurată. Întreaga adăpătoare este protejată contra coroziunii prin vopsire cu clorcauciuc. Presiunea apei din conducta de alimentare fiind foarte mică aceasta face posibilă pătrunderea resturilor de furaje în conductă cauzînd înfundarea orificiilor sau chiar a conductei de alimentare. Pentru evitarea acestui neajuns, orificiul prin care pătrunde apa este acoperit cu o placă din cauciuc (lucrînd ca o supapă de trecere), cu grosimea de 2 mm, avînd ca protecție un deflector din tablă de 1,5 mm grosime. Prin aceasta se realizează trecerea apei din conductă în adăpătoare; în schimb, conținutul din adăpătoare nu poate să pătrundă în conductă. Această supapă din cauciuc constituie și un filtru care împiedică transmiterea prin apă a unor boli, de la un animal la altul.

Pentru o fixare bună a adăpătorii pe peretele ieslei, se folosesc cele două șuruburi

pute pe conductă cu prenadez și constituie elementul de etanșare între conductă și adăpători.

Adăpătorii au formă de cupă, volumul total fiind de

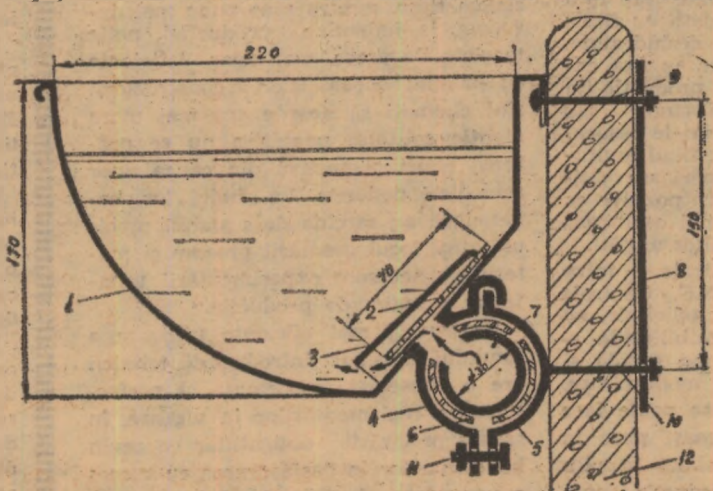

FIGURA II. SCHEMA ADĂPĂTORII CU NIVEL CONSTANT: 1 — cupa adăpătorii; 2 — placă din cauciuc; 3 — deflector; 4 — semicolier sudat de adăpătoare; 5 — semicolier de fixare; 6 — garnitură din cauciuc pentru etanșare; 7 — conducta de alimentare; 8 — placă metalică pentru stringere; 9 — șurub cu cap bombat și gît pătrat pentru fixarea adăpătorii la partea superioară; 10 — prezon sudat de semicolierul de stringere — constituind fixarea conductei și a adăpătorii la partea inferioară; 11 — șurubul de stringere a semicolierelor; 12 — peretele ieslei.

M 12, distanțate între ele la 150 mm. Pentru simplificarea fixării conductei de alimentare, aceasta este strînsă de adăpătoare între semicolierele din platbandă de 4 mm grosime și 50 mm lățime, operația realizîndu-se cu un șurub M 10 X 20 mm.

În caz de nevoie, adăpătoarea se poate demonta ușor de pe conductă dacă se scoate șurubul M 10 X 20 și se slăbește șurubul de fixare de la partea superioară.

Unul dintre elementele principale ale instalației este vana

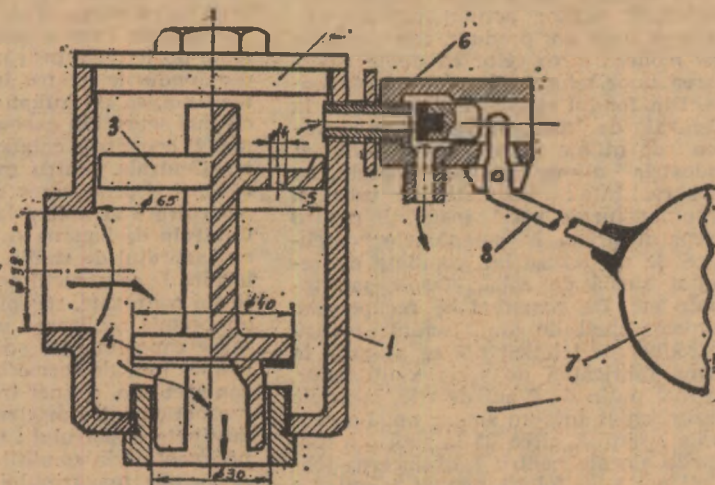

FIGURA III. CONSTRUCȚIA VANEI CU SUPAPĂ DIFERENȚIALĂ. 1 — corpul vanei; 2 — capac filetat; 3 — supapă mare; 4 — supapă mică (de trecere a apei); 5 — orificiul de trecere de Ø 4 mm; 6 — ventil; 7 — plutitor sferic; 8 — tija plutitorului.

cu supapă diferențială. Ea permite pătrunderea apei din conducta de alimentare în camera de nivel constant numai atunci cînd nivelul apei din adăpători este scăzut, și oprește pătrunderea apei cînd nivelul atinge cota superioară.

Corpul și capacul filetat al vanei sînt confecționate din bronz turnat iar supapa din material plastic.

Comanda funcționării vanei se realizează cu un ventil și plutitor, asemănător celui care se găsește în rezervorul cu sifon de la WC.

Apa trece prin vană numai cînd plutitorul este în jos și deschide ventilul. Datorită di-

ferenței dintre suprafețele celor două supape, se creează o forță care ridică supapa în sus și deci apa pătrunde prin supapa mică în camera de nivel constant. Cînd plutitorul se ridică și închide ventilul, apa care trecea prin orificiul din supapa mare găsește ventilul obturat; se naște astfel o forță care împinge cu putere supapa în jos, apăsînd supapa mică pe scaunul ei și oprind astfel pătrunderea apei în camera de nivel constant. Pe fața inferioară a supapei mici se montează o garnitură din cauciuc pentru o etanșare bună pe scaunul ei.

La această instalație se impune ca adăpătorii să fie situate pe o linie orizontală; de aceea, la montarea lor se folosește furtunul de nivel.

În ieslele din beton se execută, în dreptul adăpătorilor, cîte o gaură alungită care să

permită montarea celor două șuruburi de fixare a fiecăreia. Stabilirea definitivă a poziției adăpătorilor se face cu apă în ele, deci cu instalația în funcțiune, montîndu-se sub fiecare, provizoriu, cîte un suport din lemn pînă la întărirea betonului introdus în găurile din iesle. După 6-7 zile, suportii se scot se string definitiv șuruburile de fixare a fiecărei adăpătorii și instalația poate fi dată în exploatare.

Ing. Ion PIȚUR
directorul
S.M.A. Curtișoara —
județul Olt

„CEA MAI BUNĂ
EXPERIENȚĂ PROPRIE
ÎN AGRICULTURĂ”

Dispozitiv de tăiat

cupuri nutritive din gunoi de grajd

Dispozitivul are o construcție simplă și ușoară, în așa fel încît poate fi folosit, fie prin acționare mecanică (cu tractorul), fie manuală, de către doi oameni.

Părțile componente: axul (a) este confecționat din oțel cu diametrul de 20 mm, cu o lungime de 1 400 mm. La capete, axul are două orificii pentru fixarea bușelor de vîrf (c), prin bolt sau șuruburi de fixare. Discurile tăietoare (e) sînt confecționate din tablă de oțel, cu grosimea de 2 mm și diametrul de 270 mm. La partea periferică se recomandă ca discurile să fie ascuțite, formîndu-li-se un tăiș pe o lățime de cel mult 5 mm. Discurile se fixează liber pe axul lor (a), respectiv orificiul interior al discului trebuie să fie cu 0,1—0,2 mm mai mare decît diametrul axului. Fixarea bușelor pe ax pentru a avea o poziție verticală în timpul lucrului se face cu ajutorul unor bușe de distanțare (f). Bușele de distanțare se pot confecționa, fie din lemn de esență tare, fiert în ulei, fie din țevă de oțel cu grosimea peretelui de cel puțin 2 mm. Bușele de distanțare pot avea mai multe lungimi, în funcție de mărimea cuburilor pe care trebuie să le taie.

Pentru răsădurile care se folosesc curent în sere, solarii și în cîmp, aceste bușe pot avea următoarele lungimi: 48 mm., 79 mm., 98 mm., 116 mm.

și 142 mm. Corespunzător acestora, la lungimea axului de 1.400 mm, numărul bușelor va fi de 26, 16, 13, 11 și, respectiv, 9 bucăți.

Menționăm că nu este necesară și prezența gulerelor la bușe, atunci cînd acestea se fac din lemn, a cărui grosime a peretelui poate fi de cel puțin 5 mm și nici în cazul în care țevă are grosimea peretelui de peste 3 mm.

Bușele de capăt se pot confecționa la dimensiuni cît mai mici și numai din oțel. Acestea joacă rolul de lagăre, motiv pentru care ele pot fi făcute chiar din rulmenți uzați, care se montează într-o carcasă de oțel închisă, pentru a nu se murdări rulmenții cu gunoiul de grajd.

Discurile pe ax sînt strînse prin bușele de distanțare, în așa fel încît fiecare din ele să aibă o mișcare independentă.

Cadrul dispozitivului și părțile sale componente (arătate în schiță) pot fi confecționate din ori ce material care se găsește la îndemîna unității (țevă neagră, cornier, bare de oțel) în așa fel dimensionate încît să nu se deformeze cînd dispozitivul este suspendat (în situația acționării lui cu tractorul).

Pentru a putea asigura intrarea discurilor în materialul pregătit pentru ghiavece, dispozitivul este prevăzut și cu o bară (braț) pentru fixarea de contragreutăți (j).

În cazul acționării cu tractorul, lungeroanele (tiranții) laterali, ai ridicătorului hidraulic se fixează la cadrul dispozitivului printr-un bolt (șurub) și prin două contrafișe (plăci sau bolturi sudate), prinse la capătul din față al cadrului dispozitivului.

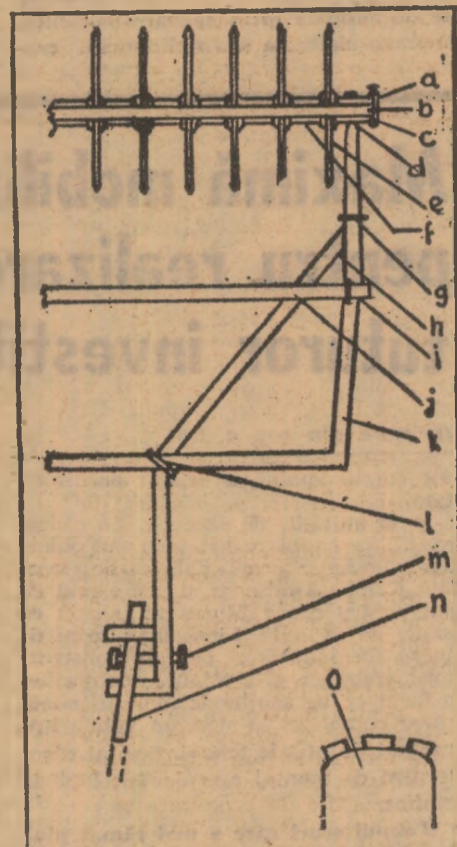
Dispozitivul, prin modul de fixare la tiranții tractorului, se ridică odată cu aceștia și rămîne liber în momentul în care este lăsat în jos.

Trebuie însă menționat că dispozitivul se pretează numai pentru gunoiul de grajd pregătit după noua tehnologie care de altfel a fost publicată în revista „Agricultura” din data de 8 martie 1973.

Randamentul vechilor dispozitive de confecționat cuburi nutritive (acționate de un om) era de 3 000 bucăți într-o zi — din materialul gata pregătit și transportat la locul de modelare. Luînd în calcul numai manopera de modelare atît la vechea metodă cît și la cea nouă (la cuburi cu dimensiunile de 80x80x80 mm) rezultă că un cub pregătit prin metoda veche costă 0,03 lei bucata, revenind la un hectar (40 000 cuburi) 1 200 lei cheltuieli cu modelarea cuburilor. Cu dispozitivul prezentat se pot confecționa, în medie, (avînd materialul pregătit și transportat la locul de confecționare) 100 000 bucăți pe zi, el fiind acționat de două persoane. Modelarea unui cub cu ajutorul noului dispozitiv costă, în medie, 0,002 lei, revenind la un hectar 80 de lei.

În cazul folosirii acestui procedeu trebuie avut grijă să se asigure un număr mai mare de brațe de muncă la repicat, care să poată acoperi randamentul dispozitivului.

Ing. Petre ALBUȚIU
C.A.P. Tărian, județul Bihor

SECTIUNF (partea dreaptă) A MAȘINII DE TAIAT CUBURI NUTRITIVE DIN GUNOI DE GRAJD
a) șurub de fixare; b) ax; c) bușe; d) bușe capăt; e) disc tăietor; f) bușe mijloc; g) bridă; h) braț pentru cuplaj; i) dispozitiv de fixare; j) braț mobil pentru greutate; k) braț fix; l) bridă; m) bolt de cuplare — braț lonjeron; n) lonjeron tractor; o) roată de tractor

O sursă deosebită pentru

accelerarea acțiunilor de modernizare:

FONDUL PENTRU INTRODUCEREA TEHNICII NOI

Modernizarea tehnologiilor, a utilajelor, este o cerință imperioasă a zilelor noastre, de ea depinzând, în măsură hotărâtoare, creșterea simțitoare a productivității muncii, factorul decisiv al sporirii venitului național. Evident, aceasta implică o preocupare constantă pentru crearea și introducerea în producția curentă a unor echipamente, instalații, mașini cu caracteristici tehnico-funcționale superioare, la nivelul parametrilor atinși pe plan mondial.

Constituirea fondului pentru introducerea tehnicii noi a creat posibilitatea finanțării multor acțiuni privind asimilarea unor noi produse, re-proiectarea sau modernizarea celor existente, abordarea unor tehnologii noi, mai eficiente. Din fondul respectiv, operativ, la Centrala de mecanizare și producerea de utilaje pentru agricultură și industria alimentară, de exemplu, au fost realizate: instalații de uscat și granulat furaje verzi, instalații pentru preparat hrana în complexele zootehnice de tip industrial, combine de recoltat sfeclă de zahăr, fasole sau tomate etc. De remarcat că recuperarea sumelor cheltuite din fondul pentru introducerea tehnicii noi se asigură, în urma fabricației de serie a utilajelor, în mai puțin de 2 ani de zile. În unele cazuri chiar într-un singur an. La centrala amintită, circa 35 la sută din fondurile alocate pentru introducerea tehnicii noi s-au folosit pentru asimilarea de produse noi, în vederea reducerii importului și pentru dezvoltarea unor activități noi cum sînt: crearea unei linii de preambalat în folie contractabilă sau necontractabilă a produselor alimentare, realizarea unor utilaje pentru linia de abator-păsări, pentru pregătirea și distribuția hranei în adăposturile de viței etc.

O folosire cu o eficiență mai ridicată a fondului pentru introducerea tehnicii noi se realizează la U.M.A.I.A. Arad, Năvodari și Timișoara, în cadrul unor centrale din Departamentul industriei alimentare (în special Centrala pentru industrializarea cărnii și Centrala fabricilor de bere, spirt și amidon).

La Departamentul agriculturii de stat, de asemenea, sînt în curs de realizare o serie de obiective importante cuprinse în planurile privind introducerea tehnicii noi. Împreună cu I.S.C.P.C.Z., aici se acționează pentru găsirea unor soluții mai economice privind evacuarea dejecțiilor la complexe de animale (prin epurare mecanică, mecano-biologică sau radiolitică), cre-

area unor instalații specifice pentru îmbunătățirea condițiilor de microclimat în complexele zootehnice (ventilație, încălzire, umiditate), perfecționarea tehnologiei privind transportul și distribuția mecanizată, sub formă uscată a furajelor la porcine etc. Contractele încheiate cu I.C.M.A. prevăd crearea unui vindrover autopropulsat, utilizabil la recoltarea furajelor în zonele cu umiditate mai mare, realizarea unor utilaje pentru evacuarea pneumatică a dejecțiilor la taurine și păsări, asigurarea unor utilaje adecvate pentru stațiile de sortat struguri etc.

Problema care se pune acum este ca toate obiectivele prevăzute a se realiza din fondurile pentru introducerea tehnicii noi, să fie îndeplinite într-un timp cât mai scurt. Un exemplu demn de urmat îl constituie colaborarea bună dintre Centrala pentru mecanizarea agriculturii și producerea de utilaje pentru agricultură și industria alimentară cu Centrala de legume și fructe, respectiv cu Institutul de studii, cercetări și proiectări de construcții hortiviticole. Eforturile conjugate, receptivitatea la nou, au permis realizarea unei instalații de mare capacitate de spălat rădăcinoase, a unei linii de termoformare în folii contractibile, a unei instalații cu filtru magnetic pentru produsele deshidratate, destinate exportului; toate au fost experimentate în condiții de producție (în depozitele magazinului „Fortuna” sau în fabrici). În prezent utilajele respective lucrează. Beneficiarii, fiind mulțumiți de randamentele superioare obținute, de efectele economice pozitive ce se înregistrează, solicită noi asemenea instalații pentru dotarea altor unități.

Există însă unele centrale — între care se numără C.V.C.P.N.C., Centrala vici și vinului, care, deși solicitate, nu apelează îndeajuns la posibilitățile existente de desfășurare mai rapidă și mai largă a acțiunilor de modernizare. Dăinuie încă părerea că se poate face față cerințelor tot mai mari puse în fața economiei noastre, aflată în plin avânt, cu mijloace de producție depășite, unele cu o accentuată uzură fizică, altele care nu mai asigură randamente comparabile cu cele atinse pe plan mondial. Este desigur o concepție conservatoare, ce are la bază nereceptivitatea la nou, neînțelegerea faptului că reducerea tot mai accentuată a consumului de forță de muncă, a cheltuielilor de producție în general, poate fi realizată, între altele, pe calea asigurării, în principal din producția internă, deci bazându-ne pe forțele proprii,

a unor mijloace de producție adecvate, moderne.

Practica arată totodată, că, uneori, este nevoie de o lungă serie de intervenții pentru a se clarifica o serie de aspecte privind mai rapidă introducerea a tehnicii noi. Unii beneficiari se hotărăsc, de pildă, foarte greu să treacă la comandarea producției în serie a unor utilaje. Un exemplu: U.M.A.I.A. Iași a realizat un nou transportor, modernizat. A fost nevoie de tratative repetate cu C.V.C.P.N.C. spre a fi determinată să schimbe comanda pentru livrarea transportoarelor de tip vechi cu o comandă pentru transportoare modernizate. Alt exemplu: a fost creată o instalație modernă de spălat și dezinfectat scroafele. S-a creat prototipul încă cu un an în urmă. Nu s-a căzut însă de acord cu factorii de resort din D.A.S. pentru a se face o construcție adecvată montării ei într-o unitate. Dar poate oare fi făcută verificarea parametrilor tehnico-funcționali altfel decât în condiții de producție, se poate da cale liberă unui nou produs fără o asemenea experimentare?

Actualmente, așadar, unii beneficiari de utilaje sau tehnologii se dovedesc insuficient de activi în stimularea progresului tehnic. Dar accelerarea ritmului de dezvoltare obligă la introducerea consecventă a noului. Iată de ce este necesar ca în cadrul fiecărei centrale să se întocmească programe concrete privind solicitările în perspectivă, astfel ca întreprinderile constructoare, atelierele să poată fi în posesia lor din vreme, pentru a se realiza la timp proiectarea, omologarea, fabricația de serie și livrarea utilajelor. Se simte, de asemenea, nevoia unei coordonări mai bune, unitare, în ceea ce privește realizarea unor prototipuri, pentru a se câștiga timp, pentru a se pune mai devreme, la îndemina producției, noile mașini. Deoarece mai apar deficiențe cu prilejul încercărilor, constructorii sînt chemați să acorde cea mai mare atenție calității, pentru a nu se prelunge etapa respectivă din cauza unor remedieri nedorite. La rîndul lor, beneficiarii au sarcina de a stabili precis unitatea, locul montării precum și materialele necesare experimentării utilajelor în regim de producție.

Pentru cât mai eficientă utilizare a fondului destinat introducerii tehnicii are o deosebită importanță și perfecționarea reglementărilor în vigoare, în sensul precizării obligațiilor ce revin beneficiarilor în desfășurarea cu succes a unor faze din procesul asimilării noilor produse. Nu este lipsită de interes nici ideea creării unor stații-pilot unde aceste experimentări să se facă cu operativitate necesară, în condiții optime.

În materie de tehnică nouă, factorul timp joacă un rol considerabil. Un câștig de timp în acțiunea de modernizare înseamnă, în ultimă analiză, un spor de competitivitate, de eficiență economică.

Ing. V. STANCU

LA PARAMETRI PROIECTAȚII

În județul Vilcea, primul obiectiv zootehnic de tip industrial în funcțiune în totalitate în anul curent este complexul avicol de la Buleta, care are o capacitate de 35 000 găini ouătoare. La realizarea investiției s-au asociat 16 cooperative agricole de producție. Datorită preocupării deosebite a conducerii complexului (director Adam Constantin, contabil șef Preda Eugenia) pentru buna desfășurare a activității, întreprinderea și-a realizat și depășit principalii indicatori. Astfel, pînă la 1 octombrie s-au obținut în plus, față de plan, 1 155 000 ouă, datorită realizării și depășirii efectivului precum și sporirii producției pe gîină furajată.

Planul de venituri bănești a fost îndeplinit în proporție de 137%. În același timp, cheltuielile bănești planificate au fost sub plan cu 129 000 lei, economia rezultînd în special din reducerea consumului de furaje.

Datorită depășirii sarcinilor planificate și realizării de economii, cheltuielile la 1 000 de lei producție marfă au fost mai mici cu 86 de lei față de nivelul prevăzut la proiectare.

Rezultatele financiare finale se concretizează în obținerea unor beneficii, peste cele planificate, de 479 500 lei, care urmează a se repartiza cooperativei asociate, în funcție de părțile sociale subscrise.

Asociația intercooperatistă nu are imobilizări în debitori, stocuri supranormative, nici împrumuturi și plăți restante. Evidența contabilă este ținută corect, ea reflectînd fidel procesele economice.

La obținerea acestor rezultate a contribuit mult și sprijinul acordat de organele agricole județene precum și de organele băncii, prin creditele acordate și verificările periodice efectuate în unitate. Banca a acordat, în anul curent, importante credite pe termen scurt pentru desfășurarea normală a procesului de producție. Menționăm că toate aceste credite au fost rambursate în termen. De asemenea, s-au achitat, la scadențele fixate, și creditele pe termen lung, din beneficiile realizate.

Vasile BARBU
inspector principal
Banca pentru agricultură și
industrie alimentară,
Sucursala județeană Vilcea

Maximă mobilizare a forțelor pentru realizarea tuturor investițiilor!

(Urmare din pag a 1-a)

tot cursul anului, a existat neritmicitate.

Și la unitățile de execuție din cadrul consiliilor populare județene sînt obiective rămase în urmă. Fabrica de ciocolată Kandia-Timișoara și complexul de pui pentru carne Mureș se înscriu cu astfel de restante. Lipsa unui front de lucru corespunzător, pe care constructorii trebuiau să-l asigure montajelor, a făcut ca pe șantierele mai sus citate să se cumuleze, în stoc, un volum important de utilaje tehnologice, al căror termen de montaj este depășit față de grafice.

Timpul scurt care a mai rămas pînă la sfîrșitul anului impune luarea unor măsuri energice pentru realizarea integrală a planului de investiții. Cadrele care răspund de șantiere, conform nominalizării prin ordinul conducerii ministerului, trebuie să fie mereu prezen-

te la fiecare obiectiv, urmărind, la fața locului, realizarea integrală a graficelor și luarea unor măsuri operative pentru lichidarea întîrzierilor. Rolul cadrelor delegate în acest scop este deosebit de mare. Ele trebuie să sprijine pe beneficiari în rezolvarea sarcinilor ce le revin, intervenind cu autoritatea centralei sau departamentului pe care îl reprezintă. În același timp, trebuie sprijiniți mai mult și constructorii cu forțe de muncă, mijloace de transport și chiar prin intervenții la furnizorii de materiale.

O deosebită atenție este necesar să se acorde asigurării la timp a utilajelor tehnologice, în ordinea corespunzătoare succesiunii la montaj. Reamintim obligația tuturor beneficiarilor de a face o verificare calitativă atentă și competentă a acestor utilaje, nepermițînd preluarea lor incompletă sau cu defecte ascunse.

O altă măsură imperios necesară este pregătirea obiectivelor pentru lucrul pe timp friguros. În mod deosebit această pregătire trebuie făcută la șantierele care au prevăzut un volum important de lucrări pe trimestrul I al anului viitor. În acest cadru se înscriu: închiderile clădirilor, terminarea și punerea în funcțiune a surselor termice, aprovizionarea cu materiale și carburanți, asigurarea accesului pe timp defavorabil etc.

Ținînd cont de experiența anilor trecuți, este necesar ca, pînă la sfîrșitul anului, să fie elucidate toate divergențele existente, între beneficiari, constructori și proiectanți, pentru decontarea integrală a lucrărilor executate. Nu este admisibil ca, datorită tergiversării unor probleme, să rămînă lucrări nedecontate în acest an, care urmează să fie suportate din fondurile de investiții ale anului viitor, în detrimentul altor lucrări.

La rîndul lor, beneficiarii au datoria de a lua măsuri energice pentru pregătirea intrării în producție a noilor capacități cu termene de punere în funcțiune în acest an. În perioada care a mai rămas, beneficiarii de investiții au obligația de a se ocupa stăruitor și de pregătirea multilaterală a investițiilor ce se vor realiza în anul viitor.

Este necesar, totodată, să se analizeze cu atenție fiecare acțiune și obiectiv de investiții pentru a se vedea eficiența

utilizării acestora. În scopul creșterii acestei eficiențe trebuie folosite cu precădere fondurile pentru dezvoltare prin reutilizare și modernizare a capacităților existente, să se ia măsuri de utilizare deplină a spațiilor construite și a utilităților în funcțiune. Documentațiile existente aprobate vor fi, de asemenea, reanalizate în acest spirit. Întregul volum de investiții este necesar să fie îndreptat spre lucrări productive, alte categorii de obiective fiind interzise.

O atenție deosebită reclamă, în această perioadă, și lucrările ce se execută în regia unităților. Experiența anului 1973, cînd ritmul realizărilor în regie a fost în permanență inferior celui în antrepriză, arată că asigurarea documentațiilor, a materialelor și a forței de muncă pentru aceste lucrări trebuie să stea, în egală măsură, în atenția conducerii unităților.

Aspectele de mai sus vizează în primul rînd sectorul de stat, dar ele sînt perfect valabile și pentru obiectivele de investiții ce se realizează în sectorul cooperatist al agriculturii. Este de datoria departamentelor, direcțiilor agricole județene, a conducerilor centralelor și trusturilor, a fiecărui constructor sau beneficiar, a fiecărui lucrător de a-și mobiliza acum toate forțele în vederea îndeplinirii integrale a planului de investiții pe 1973 și pregătirii exemplare a planului de investiții pe 1974.

Un imperativ cotidian:

ECONOMISIREA COMBUSTIBILULUI ȘI ENERGIEI ELECTRICE!

Ca în întreaga economie și în agricultură și industria alimentară la amploare acțiunea de economisire a combustibilului și energiei electrice. În unitățile M.A.I.A.A., oamenii muncii, cu un înalt simț de răspundere, fac în aceste zile numeroase propuneri de raționalizare a consumurilor de căldură, abur, motorină, păcură, benzină, ulei sau curent electric, de folosire gospodărească a acestor resurse energetice. Se întocmesc planuri de măsuri, se acționează rapid și eficient în fiecare unitate, la fiecare loc de muncă, în scopul înlăturării oricărei risipe, fie ea mai mare sau mai mică. Economisirea combustibilului și energiei electrice — imperativ cotidian — este, așa cum se arată în recenta Hotărâre a Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R., în legătură cu dezvoltarea energetică și măsurile de economisire a combustibililor și energiei electrice, o acțiune de interes național, la reușita căreia fiecare întreprindere, fiecare cetățean pot și trebuie să aducă o contribuție cât mai substanțială.

Pe fiecare șantier acționează spiritul gospodăresc

Trustul de construcții și montaj pentru agricultură și industria alimentară are în toată țara peste 100 de șantiere. În aceste zile, pe fiecare șantier se iau numeroase măsuri de folosire cu chibzuință a combustibilului și energiei.

„Au fost luate, în acest scop, la nivel de trust și aplicate imediat pe fiecare șantier măsuri complexe, tehnice și organizatorice — relatează ing. Stelian Tomescu, șeful biroului mecanizare și utilaje din T.C.M.A.I.A. O parte dintre ele vizează îmbunătățirea indicelui de folosire a utilajelor — excavatoare, buldozere, betoniere, macarale, tractoare. Altele au reglementat încărcarea — descărcarea, transportul și vehicularea combustibilului. Căci în timpul manipulării și umplerii rezervoarelor utilajelor de construcții se pierde mult combustibil. Acum aprovizionarea cu carburanți și lubrifianti se face direct, la locul de muncă cu autocisterne; vom dota, de asemenea, unele șantiere cu instalații mobile moderne pentru revizie tehnică și de aprovizionare directă a mijloacelor mecanizate de pe șantiere cu benzină, ulei, motorină, vaselină. Pe fiecare șantier s-au organizat depozite de carburanți corespunzătoare, dotate cu pompe și alte mici utilaje, ceea ce înlătură pierderile, scurgerile de combustibil.

Alte măsuri: încălzirea pe timpul iernii a obiectelor în lucru nu se va mai face cu locomobile butelii, ra-

dianți sau alte mijloace de ale șantierului, ci de la sursa termică a beneficiarului; s-au înlăturat cu desăvârșire transporturile neraționale și deplasarea în gol a autovehiculelor; ele nu vor mai pleca la drum decât dacă fac transporturi „plin-plin”, dus și întors; a fost revăzută și raționalizată, pe fiecare șantier, și iluminatul pe timpul nopții, funcționarea macaralelor electrice și a altor utilaje consumatoare de curent.

Desigur, vom extinde și amplificăm aceste măsuri, vom lua în curând și altele care vizează utilizarea rațională, cu maximum de economie a combustibilului și energiei electrice. Numai cele enumerate mai sus, după un mic calcul, se vor solda cu o economie anuală de 223 tone de motorină, 180 tone de păcură, 50 tone de benzină precum și un consum considerabil redus de energie electrică.

Consumuri raționalizate

La întreprinderea pentru industrializarea laptelui din județul Prahova, acțiunea de economisire a combustibilului și energiei electrice a cuprins întreg colectivul de muncă. În urma unor numeroase propuneri făcute de muncitorii și specialiștii din toate sectoarele de activitate, planul de măsuri aprobat de Comitetul oamenilor muncii a înglobat toată grija colectivă pentru gospodărirea cu simț de răspundere a combustibilului și energiei. Inginerul șef al întreprinderii, Anastase Mateescu ne prezintă câteva dintre măsurile luate.

„Pentru folosirea judicioasă a energiei termice — și implicit a combustibilului — s-a trecut la aplicarea

unor îmbunătățiri tehnice la instalațiile fabricii de produse lactate din Ploiești: se practică acum recuperarea aburului uzat, s-au îmbunătățit izolațiile termice ale rețelei de abur și căldură, s-au pus la punct utilajele tehnice care consumă abur, în așa fel ca centrala termică să se încadreze zi de zi în graficul de temperatură a apei retur. O mare rezervă de economisire a combustibilului am găsit-o în folosirea aburului la o presiune de 6 kg/cm², în loc de 13 kg/cm² cum se utiliza până acum. Pe linia folosirii raționale a căldurii s-a mai optimizat încălzitul halelor, atelierelor și birourilor după un grafic orar, s-a renunțat la încălzitul unor suprafețe neproductive pe timpul nopții. Totodată, am raționalizat și redus consumul de combustibil la forja atelierului mecanic.

În vederea consumării cu economie a curentului electric, la noi se înlocuiește iluminatul incandescent cu cel fluorescent, mult mai ieftin, apoi s-a limitat iluminatul exterior și interior, la strictul necesar, și s-au luat măsuri pentru evitarea funcționării în gol a celor 700 de electromotoare, cite sînt în întreprindere.

Am găsit și o cale de reducere a consumului de benzină pentru parcul nostru de autovehicule care transportă la fabrică laptele din comunele județului: au fost reduse, la strictul necesar rutele de seară. Prin această măsură vom face, până la sfîrșitul acestui an, o economie de benzină de peste 17 000 de litri. Prin celelalte măsuri de economisire a căldurii și energiei electrice vom înregistra, tot în această perioadă, o economie de 200 tone de combustibil convențional și 100 megawați-oră”.

I. TOMESCU

FORTUL ÎN CARE SE PRODUCE... VIN SPUMANT

O întreagă fortificație — cu zidurile și subteranele sale, care pe vremuri a adăpostit armament și muniții — a devenit... fabrică de vin spumant. Poate — cîndva sub zidurile acestui fort de la Chitila, un poet scri-va un poem pe această temă.

Înainte de sfîrșitul secolului trecut, strategii vremii au hotărît să ridice o centură de fortificații în jurul Bucureștiului. S-au construit atunci, de jur-împrejurul Capitalei, după un plan belgian, dar cu mulți bani de-ai contribuabililor români, 12 forturi. Dar fortificațiile bucureștene n-au avut nici o glorie. În primul război mondial n-au fost de nici un folos, iar în cel de-al doilea erau cu totul depășite; n-au fost, apoi, folosite decât ca depozite. Mai toate redatele au devenit încet, încet, ruine. Doar fortul de la Chitila, cel mai mare dintre toate, a căpătat de mai bine de un deceniu una dintre cele mai pașnice folosințe. Sub zidurile groase de trei-patru metri, în subteranele care leagă fostele bastioane, specialiștii au descoperit cele mai bune condiții de fermentare a vinului după metoda franceză Champenoise, căci în galeriile lungi de aproape 3 km domnește un microclimat optim fermentației naturale, indiferent de anotimpul de deasupra.

„S-au produs, aici, în fortul Chitilei, în primul an, vreo 600 000 de sticle de șampanie. Acum, producția noastră anuală depășește 3 milioane de sticle”, spune ing. Victor Pavel, „comandan-tul” de azi al fortificației-fabrică. Omul acesta, moldovean de baștină, cu vorbă caldă și suflet ales, nu spune însă nimic despre munca uriașă pe care a desfășurat-o, aici, ani și ani de zile, cu modestie, cu pasiune. Ne-a purtat prin galeriile subpămîntene, ne-a explicat procesul tehnologic care transformă vinul în cea mai fină băutură. Ne-a vorbit mult despre oamenii cu care lucrează. De abia mai târziu am aflat că, de fapt, ing. Pavel este cel

care, în ciuda multor greutăți, a modernizat, aici, producția de vin spumant. A executat un amplu studiu — acceptat ca inovație de întreprinderea „Zarea” și de centrala tubelară — care o dată realizat a mărit serios capacitatea de producție și a îmbunătățit radical condițiile de muncă ale oamenilor; noul flux tehnologic, reșezat conform inovației inginerului Pavel, a dus la o îmbunătățire sensibilă a calității vinului spumant și la obținerea unor mari economii la prețul de cost. Fortul Chitila a devenit, astfel, cea mai mare fabrică de șampanie din țară, cunoscută pentru calitatea produselor sale, în țări de pe toate continentele pămîntului unde această licoare este exportată.

„Sosesc aici vinuri superioare din vestitele podgorii ale Odobeștiului sau ale Tîrnavelor. Rostuite în sticle așezate în rastele, vinurile își încep fermentația lor naturală, care durează cam un an de zile. În butelii de sticlă groasă, care rezistă la presiuni de 6 atmosfere, acolo, în adîncul pămîntului, ferite de lumina soarelui, vinurile trec printr-un tainic proces fizico-chimic care le înobilează și le transformă în cea mai bună băutură pe care poeții o cîntă ca pe o regină a băuturilor.

Dar băutura aceasta se pregătește cu multă muncă și pricepere. Să ne gândim numai la faptul că milioanele de sticle, în timpul limpezirii, trebuie fiecare în parte rotită în rastel, în fiecare zi, cite 45 de grade. Și sînt zeci de taine și de amănunțe în toată tehnologia vinului spumant care trebuie perfect stăpînite, pentru ca licoarea să aibă calități ireproșabile. Oamenii fortului de la Chitila stăpînesc toate aceste taine. Căci munca se poate judeca, ca oriunde, prin realizările economice; ori rezultatele acestei unități sînt, de ani de zile, dintre cele mai bune. De peste un deceniu, clienții, fie ei de peste hotare sau din țară, care au cumpărat vin spumant de la Chi-

tila n-au avut nici o reclamație. Și s-au expedit de aici milioane și milioane de sticle. De zece ani, lună de lună, planul de producție, la toți indicatorii săi economico-financiari, a fost depășit. Șeful unității ne-a vorbit îndelung despre hărnicia oamenilor. A dat și numele celor mai pricepuți și neobosiți oameni, care muncesc cu abnegație de ani de zile: Maria Boros, Ion Maței, Tanța Lambă, Angela Mustețea, Maria Dan, Nae Nicolaie, Elena Sergentu, Petre Boicu, Elena Duțu, Maria Răduțoiu.

S-ar părea că în fabricația vinului spumant noutățile sînt excluse. În definitiv, tehnologia a rămas aceeași de pe vremea cînd un călugăr ieșuit a descoperit, acum cîteva sute de ani, printr-o întimplare, cum se poate obține cea mai fină băutură. Dar, iată că la Chitila sînt și noutăți: inginerul

Pic cu pic se adună mult

La Fabrica de ulei „Oltenia” din Podari oamenii privesc cu mult simț de răspundere orice posibilitate de economisire a surselor de energie. În aceste zile, conducerea fabricii a adunat pe toți specialiștii din fabrică și s-a constătuit cu ei asupra căilor de reducere a consumului de combustibili, aburi, curent electric. O serie de măsuri luate în acest sens pînă acum au și fost generalizate și extinse în toate secțiile productive și sectoarele de activitate. Dintr-o convorbire avută cu ing. șef Constantin Gavriliță am aflat căile prin care se realizează însemnate economii de combustibil.

„S-a pus la punct un sistem de recuperare a aburului care scăpa din oalele de condens, modalitate prin care economisim peste o sută de tone de aburi pe an. În procesul tehnologic de extragere a uleiului noi folosim benzină. Un grup de ingineri și tehnicieni a studiat îndeaproape felul în care se poate reduce cantitatea de solvenți în faza de extracție a uleiului; s-au găsit, astfel, posibilități de micșorare a consumului anual de benzină cu 100 000 de litri. La secția de rafinare, condensul se infesta cu ulei, din cauza unor mici defectiuni tehnice; înlăturarea lor a permis recircularea condensului așa că — o socoteală sumară o arată — obținem o altă economie care se concretizează în 200 tone de combustibil convențional.

Înregistrăm și importante reduceri la consumul de energie electrică prin măsuri care par mărunte la prima vedere. Bunăoară, numai prin înlocuirea unor ventilatoare de tiraj de la centrala termică cu altele noi, mai adecvate se obține o economie de 18 megawați-oră pe an. O altă reducere a consumului de curent electric, care însumează 12 megawați-oră pe an, o realizăm prin reșezarea unui nou orar de iluminat a halelor de producție a rampelor etc. în funcție de necesitățile reale și de durata zilei.

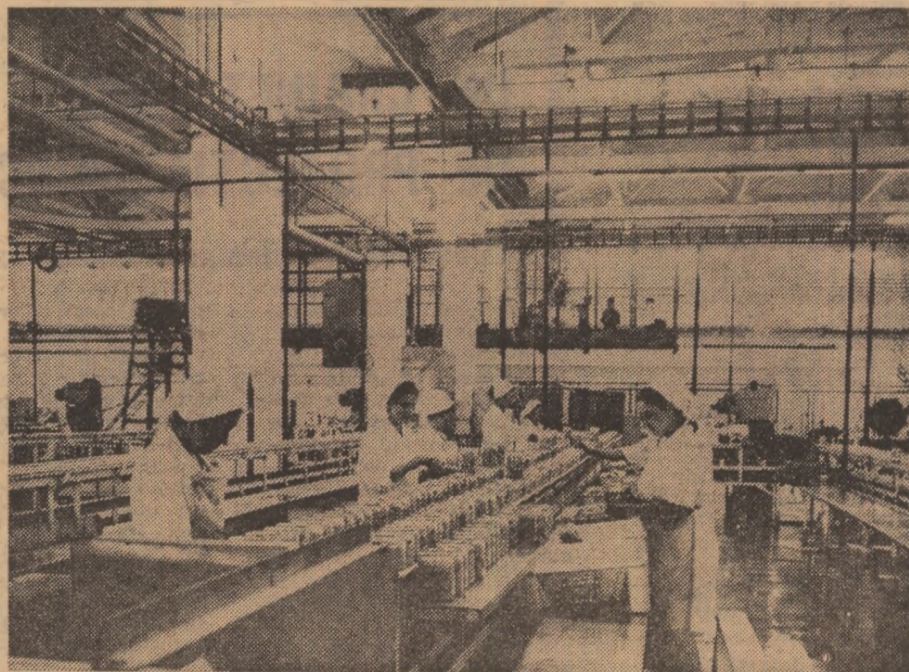
Am putea să mai înregistrăm mari economii de păcură sau motorină la centrala termică prin înlocuirea injectoarelor actuale — depășite, uzate, cu un randament redus; ar trebui ca în scurt timp centrala tutelară să ne asigure de urgență noile injectoare”.

I. TOMESCU

Pavel, după experimentări migăloase și răbdătoare, a introdus în procesul tehnologic încă o operație, numită **predegorjare**, care conferă produsului o finețe aparte și o limpezire superioară. Apoi, în afară de tradiționalele sortimente — sec, demisec și desert — s-au creat de curînd altele noi: vinul spumant extrasec, extrademisec și rozé. Ultimul sort, realizat din vinuri negre de tip Cabernet, a și fost medaliat cu argint la un recent concurs internațional de vinuri din Bulgaria.

În bătrînul fort al Chitilei, oameni harnici și pricepuți fabrică azi milioane de „obuze” din sticlă pline cu licoare, din care ne-am dori cit mai multe, căci explozia lor este urmată întotdeauna de urări de sănătate, de belșug și pace.

I. PREDA

Pe benzile de producție ale Fabricii de conserve din Topoloveni, țudeful Argeș, legumele se metamorfozează în provizii pentru cămărilor iernii.

EXEMPLUL LOTURILOR DEMONSTRATIVE ȘI CÎMPURILOR EXPERIMENTALE

Cum se știe, una din sarcinile importante trasate agriculturii de Congresul al X-lea și Conferința Națională aie partidului o constituie introducerea și generalizarea în practică a soiurilor de plante cele mai valoroase și mai bine adaptate condițiilor din zona respectivă, capabile să asigure producții mari și constante.

Iată de ce, pentru îndeplinirea sarcinilor sporite ce revin unităților agricole din județul nostru, de maximă însemnătate este cunoașterea de către cadrele tehnice și lucrătorii a influenței tehnologiilor noi de lucru asupra nivelului recoltelor.

Este firesc că activitatea demonstrativă și experimentală capătă o tot mai largă dezvoltare în preocupările cadrelor de specialiști și ale conducătorilor unităților, în toate sectoarele de activitate. Loturile demonstrative și cîmpurile experimentale constituie forma intermediară, care face legătura între cercetarea propriu-zisă și marea producție.

Munca politică desfășurată de organele de partid, cu sprijinul comitetelor sindicatelor și al comitetelor oamenilor muncii din întreprinderi, coordonarea de către Direcția generală agricolă a județului Timiș, prin Casa agronomului, a acțiunii respective la care se adaugă, desigur, pasiunea și interesul cadrelor tehnice din unități, au un cuvânt hotărâtor asupra nivelului activității demonstrative. Producțiile din acest an subliniază, de altfel, cu pregnanță că nu întâmplător în unitățile unde sînt bine organizate loturi demonstrative și cîmpuri experimentale s-au obținut și cele mai bune rezultate.

În cadrul acestor adevărate laboratoare agricole din județul nostru se desfășoară o tot mai susținută activitate experimentală și demonstrativă, promovindu-se acțiuni eficiente privind ridicarea nivelului profesional al membrilor cooperatori. Loturile demonstrative sînt folosite tot mai eficient în învățămîntul agricol de masă, ele constituie puncte prețioase de reper în concursurile agricole organizate și în pregătirea unui bogat material didactic în sprijinul acestor activități.

În anul ce e pe cale să se încheie, ca și în anul trecut, la indicația comitetului județean de partid, în 12 cooperative agricole din diverse zone ale județului Timiș au fost organizate loturi experimentale, comparative, pe care s-au cultivat 13 soiuri de grâu, pe suprafețe de 2-4 hectare, spre a se verifica în continuare comportarea acestora pe diverse tipuri de sol. Cele mai va-

loroase soiuri care au corespuns condițiilor și cerințelor unității (este vorba, în primul rînd, de productivitate, rezistență la ger, boli și dăunători, precocitate etc.) au fost promovate cu mult curaj în producție. De altfel, multe unități, sprijinindu-se pe rezultatele obținute pe loturile experimentale, au realizat o structură valoroasă a hibrizilor și la cultura porumbului.

Trebuie totuși subliniat că organizarea loturilor demonstrative și a cîmpurilor experimentale depinde în primul rînd de hărnicia, îndrăzneala și entuziasmul specialiștilor. Analizînd această problemă, se cuvine notat că, deși în acest an au fost organizate mai multe loturi experimentale cu diferite soiuri de grâu în comparație cu anii precedenți, realizările sînt cu mult sub posibilitățile existente. Nu putem trece cu vederea faptul că un mare număr de ingineri agronomi încă nu acordă atenția cuvenită experimentării în unitatea în care lucrează a noilor soiuri de cereale și plante tehnice.

Căutînd explicația „timidității” cu care este abordată această importantă problemă, se poate aprecia că mulți specialiști din unități nu aplică riguroso tehnologiile stabilite de cercetare. Alții nu caută să-și însușească noile tehnologii apărute. În sfîrșit, unele rețineri în introducerea în producție a unui soi sau hibrid au ca explicație o condamnată comoditate. („Folosesc ce-am mai folosit. De ce să-mi bat capul? Dacă

greșesc? etc.”). Se neglijează însă faptul că, lipsa de străduință pentru cunoașterea temeinică a noutăților și nefolosirea cu curaj a unor soiuri frînăză creșterea producției, duce la pierderi inimaginabile de recoltă.

Socotim că este de datoria fiecărui inginer din întreprinderile agricole de stat și din cooperativele agricole să organizeze astfel de loturi demonstrative. Aceasta este o îndatorire profesională și, în același timp, patriotică. Fiecare specialist este dator să aducă o contribuție sporită la introducerea noului în unitatea unde lucrează.

În această privință, apreciem în mod deosebit pasiunea și preocuparea unor specialiști din județul nostru, cum sînt cei din cooperativele Tomnatic, Jimbolia, Lenuaheim, Becicherecul Mic, Cenad, Dinaș, Ghiroda, Buziaș, Gătaia, Traian Vuia și Mașloc, care desfășoară o activitate rodnică, bazată pe o tradiție bine consolidată în ce privește atragerea oamenilor către o muncă pasionată pe loturi demonstrative și în cîmpuri experimentale, contribuind atît la un spor de cunoștințe al acestora, cît și la ridicarea constantă, an de an, a nivelului producției.

Asemenea preocupări conform Ordinului M.A.I.A.A. nr. 203/1973 sînt obligatorii în toate unitățile agricole. Trebuie să devină o tradiție organizarea „lotului inginerului șef” și al celorlalți specialiști, loturi pe care să se verifice soiuri noi, tehnologii superioare, pe cel puțin 10 la sută din suprafața cultivată cu grâu. Pînă la urmă, considerăm că această inițiativă face parte din însăși etica profesională a specialistului.

Ing. Iosif FETESCU
directorul
Casei agronomului
a județului Timiș

La Liceul agricol din Halanga, Județul Mehedinți, elevii studiază cu sirguință în laborator, folosind microscopice și alte aparate moderne.

Importanța problemă a protecției muncii constituie o preocupare de prim ordin pentru organele agricole ale județului Mehedinți. Respectînd indicațiile Ministerului Agriculturii, Industriei Alimentare și Apelor, au fost luate măsuri ca, în lunile noiembrie și decembrie să fie organizate noi schimburi de experiență în vederea generalizării metodelor bune aplicate în unitățile fruntașe. Totodată, pentru a se aplica în mod eficient îndrumările necesare pentru prevenirea oricărui accident, Centrala pentru legume-fructe a primit sarcină să realizeze un cabinet model de protecția muncii în cadrul Centrului de legume-fructe Drobeta-Turnu Severin. La acest cabinet, se va face instruc-tajul introductiv general al tuturor noilor angajați în producție în unitățile de profil.

Problemele care se pre-dau în cadrul instruc-tajului respectiv vizează legislația protecției muncii cu privire la timpul de lucru și de odihnă, concedii, acordarea echipamentului de protecție și de producție a alimentatiei de protecție, respectarea regulilor de circulație în incinta întreprinderii, a indicațiilor de securitate, normele privitoare la transportul manual și mecanizat al materialelor, unele noțiuni de

electrosecuritate și de acordarea primului ajutor în caz de electrocutare necesitatea folosirii dispozitivelor și a echipamentului de protecție, măsurile cu privire la prevenirea incendiilor.

Pentru a fi bine însușite de către noii angajați, noțiunile vor fi ilustrate cu

alte materiale demonstra-tive.

Cabinetul este menit să devină un centru metodologic și de îndrumare a ac-tivității de propagandă în problemele amintite, pen-tru unitățile agricole și de industrie alimentară.

În cadrul cabinetului, vor fi organizate și instruiți

La Drobeta — Turnu Severin

UN CABINET MODEL DE PROTECȚIA MUNCII

materiale intuitive din cadrul cabinetului. De altfel, cabinetul este excelent dotat cu material documentar și ilustrativ: norme de protecția muncii, culegeri de legi, hotărîri ale Consiliului de miniștri, ordine instruc-tivni, planșe, afișe, pliante, diafilme, aparatură de proiecție, panouri, mar-chete, grafice, schițe, sche-me, manechine purtînd echipament de protecție co-rrespunzător, întregul sortimen-t de echipament de protecție și de lucru ce se folosește în întreprinderi și

pentru conducătorii proceselor de muncă, se vor ține lecții de protecția muncii, conferințe și referate cu teme de specialitate, schim-buri de experiență, concursuri cu întrebări și răs-punsuri. Totodată, se vor iniția proiecții de diapoziti-ve, diafilme și filme cu teme de protecția muncii ea și ore de consultații pen-tru lămurirea unor pro-bleme referitoare la acor-darea echipamentului de protecție și de lucru, a ali-men-tației de protecție. Au fost prevăzute, de aseme-

nea, convorbiri cu grupe de muncitori, ședințe de in-formare asupra lucrărilor noi apărute, popularizarea dispozitivelor de protecție, și a celor de mecanizare realizate ce urmează să fie folosite.

Conducerea Centrului de legume-fructe Drobeta-Turnu Severin a desemnat un specialist care se va ocupa permanent de activitatea curentă a cabinetului și care va efectua și instruc-tajul introductiv general.

Programul amănunțit de activitate al cabinetului, care a fost dat în folosință în luna septembrie, este în-tocmit de către un colectiv de îndrumare-coordonare și aprobat de conducerea întreprinderii respective. Din colectivul respectiv fac parte specialiștii din toate sectoarele de activitate ale întreprinderii. El va veri-fica materialele destinate a fi prezentate în cadrul unor consfătuiri, ciclurile de conferințe sau lecțiile și va asigura specialiștii care să dea consultații pe linie de protecția muncii în cadrul cabinetului. În continuare, cabinetul va fi dotat cu ex-ponate noi: diapozitive, un magnetofon, mlațe, pa-nouri, filme de protecția muncii și alte mijloace au-ditive și vizuale.

Ing. Valeriu BÎTA
Centrala pentru legume-fructe — București

POSTA REDACȚIEI

Featerina SANDICI — cooperati-va agricolă Vinga, județul Arad:

În legea nr. 12/1971 se prevede că personalul încadrat pe funcții teh-nice, economice, de altă specialita-te și administrative, poate fi pro-movat, în cadrul fiecărei funcții, pe gradații. Trecerea de la o gradație inferioară la cea imediat superioară se face pe baza calităților perso-nale și a rezultatelor obținute în activitatea profesională, cu respec-tarea vechimii minime de 3 ani. Menționăm că acordarea de grada-ții personalului respectiv se face în limita fondului de salarii prevăzut în acest scop de către forul tutelar.

Așadar, pe lângă faptul că cel trei ani amintiți constituie vechi-me minimă necesară pentru trecerea la o gradație superioară, uni-tățile nu acordă gradația respectivă decît după o analiză efectuată în cadrul colectivului de conducere, cu privire la calitățile personale ale salariaților în cauză, la rezultatele obținute de aceștia în activitatea profesională și în limita fondului de salarii prevăzut în acest scop în planul de muncă și salarii al uni-tății.

Dumitru BĂRAN — comuna Bo-lanu, județul Gihor:

Aveți dreptul la un concediu de 21 de zile lucrătoare. Dacă ați îm-plineți în cursul anului trecut 17 ani vechime în muncă, vi s-a cuvenit același concediu și pentru 1972. U-nitatea din care faceți parte are datoria să verifice cele pe care le susțineți și, în caz afirmativ, să vă acorde drepturile cuvenite.

Ilie MURGOCI — comuna Seaca, județul Teleorman:

Dovada vechimii la care vă referiți în scrisoarea trimisă redac-ției o puteți face cu actele oficiale de care dispuneți. La împlinirea vârstei de 62 de ani, veți avea drept de pensionare.

Elena BĂDILĂ — comuna Nego-iu, județul Dolj:

Suprafața locativă din aparta-mentul proprietatea personală care se eliberează prin mutări sau din alte cauze, trebuie pusă la dispo-ziția proprietarului și familiei sale, la cererea acestuia.

Petre SURUPĂCEANU — comu-na Lipnița, județul Constanța:

Trecerea la o muncă mai ușoară se face la propunerea medicului, de către conducerea unității, cu a-vizul favorabil al comitetului sin-dicalului, pe o durată de cel mult 90 de zile calendaristice, într-un an calendaristic. Cuantumul lunar brut al ajutorului este egal cu dife-rența dintre salariul tarifar avuf anterior trecerii în altă muncă și salariul tarifar al noului loc de muncă, fără a putea depăși 25 % din salariul tarifar de încadrare avut anterior.

Sebastian PETRE — comuna Ra-hia, județul Maramureș:

Aveți dreptul să primiți conce-diul de odihnă pe 1974 cu durata interală înainte de a vă pensiona (adică anterior desfașerii contrac-tului de muncă, pe data înscrierii la pensie).

Marin FILIPOIU — comuna De-briu, județul Sălaj:

Chiar dacă fiul dumneavoastră urmează școala profesională, așa cum ne scrieți, plata alocației de stat încetează cînd el a împlinit vîrsta de 16 ani. La cealaltă întrebare, precizăm că alocația de stat vi se plătește numai după 90 de zile de la angajarea cu contract de muncă pe durată nedeterminată, chiar dacă înaintea acestei angajări ați lucrat la unitatea respectivă ca angajat sezonier.

Sandu DORNEANU — comuna Dimăchești, județul Botoșani:

Cuantumul pensiei de invaliditate de gradul I cauzată de accident de muncă sau boală profesională, pentru angajați, precum și pentru cei prevăzuți în legea pensiilor, care au avut mai înainte calitatea de angajat, se stabilește aplicîndu-se procentele prevăzute în tabelele de la art. 21 al. 1 din legea respectivă la salariul tarifar care se ia în con-siderare la calcul.

Tudor TASCA — Holboca, jude-țul Iași:

Suprafețele locative din clădirile proprietate de stat aflate în admi-nistrarea întreprinderilor și orga-nizațiilor economice de stat se în-chiriază de conducerea acestora numai salariaților lor. Cel care au lucrat în întreprinderea respectivă cel puțin 10 ani, au dreptul să le dețină și după pensionarea lor.

DIN PROGRAMUL DE RADIO și TELEVIZIUNE

pe săptămîna 18 — 24 noiembrie

RADIO

BULETINE DE ȘTIRI: luni, marți, miercuri, joi, vineri, sîmbătă: Programul I: 6.00; 9.00; 10.00; 11.00; 15.00; 24.00; 2.00; 4.00; 5.00; Programul II: 9.30; 12.00; 14.00; 17.00; 19.00; 21.00; 23.00; 0.55; Programul III: 17.00; 20.00; Duminică: Programul I: 6.00; 11.00; 15.00; 20.00; 4.00; 5.00; Programul II: 9.30; 14.00; 17.00; Programul III: 19.30.

RADIOJURNAL: luni, marți, miercuri, joi, vineri și sîmbătă: programul I: 7.00; 13.00; 16.00; 22.00; programul II: 7.00; 13.00; 16.00; programul III: 22.00.

DUMINICA: Programul I: 7.00; 13.00; 20.00; 2.00; Programul II: 7.00; programul III: 22.00.

EMISIUNE PENTRU SATE

DUMINICA: programul I: 9.00 — ORA SATULUI. În fiecare zi de lucru: 6.30 —

JURNAL AGRAR

EMISIUNI MUZICALE

DUMINICA: Muzică populară; programul I: 7.05; 11.05; 14.30; 19.15; programul II: 7.00; 10.50; 14.05; 18.00; 19.47. Muzică ușoară și de dans; programul I: 6.30; 8.10; 10.30; 11.35; 13.55; 14.30; 20.12; 21.15; 23.00; 0.05—5.00; Programul II: 8.00; 15.20; 19.00; 20.00; 23.50.

LUNI: Muzică populară; programul I: 5.05; 10.05; 12.30; 17.40; 21.50; programul II: 6.00; 9.35; 12.50; 16.15; 17.05; 19.40. Muzică ușoară și de dans; programul I: 5.50; 8.30; 9.03; 11.05; 12.00; 13.35; 16.20; 20.00; 21.30; 0.05—5.00; programul II: 7.30; 10.15; 12.15; 14.05; 18.00; 19.05; 22.00; 23.50.

MARTI: Muzică populară; programul I: 5.05; 10.05; 12.30; 14.40; 17.30; 20.50; programul II: 7.00; 9.35; 17.05; 20.40; 22.00; 23.50. Muzică ușoară și de dans; programul I: 5.50; 8.30; 9.03; 11.15; 12.00; 13.35; 16.20; 20.00; 21.00; 22.30; 0.05—5.00; programul II: 7.30; 10.30; 12.15; 14.50; 19.05; 22.00.

MIERCURI: Muzică populară; programul I: 5.05; 10.05; 12.30; 14.40; 17.30; 20.50; programul II: 7.00; 9.35; 13.30; 17.05. Muzică ușoară și de dans; programul I: 5.50; 8.30; 9.03; 11.15; 12.00; 13.35; 16.20; 20.00; 21.00; 22.30; 0.05—5.00; programul II: 7.30; 10.30; 11.30; 12.30; 14.05; 19.05; 23.40.

JOI: Muzică populară; programul I: 5.05; 10.05; 12.30; 14.42; 17.45; 20.50; programul II: 7.00; 9.30; 13.30; 17.05; 19.05. Muzică ușoară și de dans; programul I: 5.50; 8.30; 9.03; 9.50; 11.05; 12.00; 13.15; 16.15; 16.35; 20.00; 21.00; 22.30; 0.05—5.00; programul II: 7.30; 10.30; 11.30; 13.10; 14.05; 15.20; 16.15; 21.30; 23.05.

VINERI: Muzică populară; programul I: 5.05; 10.05; 12.30; 14.42; 17.45; 20.50; programul II: 7.00; 9.30; 13.30; 17.05; 19.05; 20.50. Muzică ușoară și de dans; programul I: 5.50; 8.30; 9.03; 11.05; 12.00; 13.15; 16.15; 17.30; 20.00; 21.00; 22.00; 0.05—5.00; programul II: 7.30; 10.30; 11.30; 13.10; 12.16; 13.30; 17.05; 19.05; 22.00. Muzică ușoară și de dans; programul I: 5.50; 8.30; 9.03; 9.50; 11.05; 12.00; 16.30; 18.30; 20.00; 21.30; 22.30; 0.03—6.00; programul II: 7.30; 16.15; 24.00.

TELEVIZIUNE

DUMINICA: PROGRAMUL I: 8.00 — Bună dimineața!; 8.30 — Cravatele roșii; 9.25 — Film serial: „Daktari”; 9.50 — VIAȚA SATULUI: ● De luni pînă duminică — jurnă de actualitate săptămînală ● A trăi și a munci în chip comunist ● Priviți în ochii copiilor! Reportaj filmat în satul Oituz, județul Bacău ● Secvența săptămîinii: 600 de zile... și încă una, la Baza de recepție de la Sărulești ● Poșta emisiunii ● Tineri interpreți de muzică populară; 11.00 — Emisiune în limba maghiară; 12.30 — De strajă Patriei; 13.00 — ALBUM DUMINICAL; 16.15 — Publicitate; 16.20 — Film serial: „În ultimul minut”. Episodul V: „Ascensorul”; 16.55 — Magazin sportiv; 18.30 — Drumuri în istorie; 18.45 — Vetre folclorice; Țara Gurghiuului; 19.15 — Publicitate; 19.20 — 1001 de seri; 19.30 — TELEJURNAL ● Săptămîna politică internă și internațională în imagini; 20.10 — Reportajul săptămîinii; 20.30 — Publicitate; 20.35 — Film artistic: „Călătorie spre lună”; 22.30 — TELEJURNAL ● Sport. **PROGRAMUL II:** 11.00—13.00 — Concertul orchestrei simfonice a Filarmonicii „George Enescu”; 20.10 — Eroi

îndrăgiți de copii; 20.40 — Panoramic științific; 21.05 — Balade și cîntece populare din Mușcel; 21.30 — Seară de balet; 22.15 — Film serial: „Mannix”.

LUNI: PROGRAMUL I: 17.30 — Curs de limbă franceză; 18.00 — TELEX; 18.05 — La ordinele zilei. Azi, județul Tulcea; 18.20 — CĂMINUL; 18.45 — Aril și duete din opere; 19.00 — Socna — Emisiune de actualitate și critică teatrală; 19.15 — Publicitate; 19.20 — 1001 de seri; 19.30 — TELEJURNAL ● Cincinalul înainte de termen, 1973 — an hotărîtor; 20.00 — Cîntecul săptămîinii; 20.05 — Teleobiectiv; 20.20 — Interpretul preferat: Ana Piuaru; 20.35 — Revista literar-artistică TV; 21.15 — Publicitate; 21.20 — Roman-foleton: „Tinerete”. Ultimul episod; 22.35 — 24 DE ORE. **PROGRAMUL II:** 20.00 — Film serial: „În ultimul minut”; 20.35 — Tele-enciclopedia (reluare); 21.15 — Melodii populare; 21.30 — TELEX; 21.35 — Viața economică a Capitalei; 21.55 — Muzică distractivă; 22.10 — Cărți și idei.

MARTI: PROGRAMUL I: 9.00 — Teleșcoală; 10.00 — TELEX; 10.05 — Revista literar artistică TV (reluare); 10.45 — Publicitate; 10.50 — Film serial: „În umbra lupilor”. Episodul V — „Tezaurul de aur”; 11.50 — Balade și cîntece populare din Mușcel; 12.05 — TELEJURNAL; 16.30 — 17.00 — Lumea copiilor; 17.30 — Curs de limbă germană; 18.00 — TELEX; 18.05 — Artă plastică; 18.20 — Muzica. Emisiune de actualitate muzicală; 18.40 — Ghicșul; 18.55 — TIMP ȘI ANOTIMP ÎN AGRICULTURĂ ● Pe agenda legumicultorului: pregătirea viitoarei producții (raid-anchetă) ● Inițiative — soluții. Reportaj realizat în județul Constanța — despre îmbunătățirea condițiilor de creștere a animalelor; 19.10 — Itinerar elen; 19.20 — 1001 de seri; 19.30 — TELEJURNAL ● Cincinalul înainte de termen, 1973 — an hotărîtor; 20.00 — Cîntecul săptămîinii; 20.05 — Publicitate; 20.25 — Seară de teatru: „Micii burzezi” de Maxim Gorki. Premieră TV; 22.25 — 24 DE ORE ● România în lume. **PROGRAMUL II:** 20.00 — Film serial: „Daktari”; 20.25 — Municipalitatea răspunde bucureșteanului; 20.45 — Dans și muzică de pretutindeni; 21.10 — Telerama; 21.35 — TELEX; 21.40 — Roman-foleton: „Tinerete”.

MIERCURI: PROGRAMUL I: 9.00 — Teleșcoală; 10.00 — TELEX; 10.05 — Municipalitatea răspunde bucureșteanului; 10.25 — Telecinemateca pentru tineret: „Ingerii negri” (reluare); 12.15 — TELEJURNAL; 17.30 — Curs de limbă rusă; 18.00 — TELEX; 18.05 — Tragerea Prono-expris; 18.15 — Steaua polară; 18.35 — Festivalul toamnei Buzău '73; 18.50 — Documentar științific TV; 19.15 — Publicitate; 19.20 — 1001 de seri; 19.30 — TELEJURNAL ● Cincinalul înainte de termen, 1973 — an hotărîtor; 20.00 — Avanspremieră; 20.05 — Cîntecul săptămîinii; 20.10 — „Trofeul Carpați” la handbal masculin: ROMANIA—DANEMARCA (repriza a II-a); 20.40 — Publicitate; 20.45 — Telecinemateca: „Sălbatic e vîntul”; 22.35 — 24 DE ORE. **PROGRAMUL II:** 20.00 — Avanspremieră; 20.05 — O viață pentru o idee: Dimitrie Leonida; 20.35 — Publicitate; 20.40 — Ritm și melodie; 21.10 — Omul de lingă tine; 21.30 — TELEX; 21.35 — Pagini din „Albumul duminical”; 21.50 — Din lirica universală: „Ovidiu”; 22.15 — Armonii intime

JOI: PROGRAMUL I: 9.00 — Curs de limbă engleză; 9.30 — Curs de limbă germană; 10.00 — TELEX; 10.05 — Cărți și idei (reluare); 10.25 — Publicitate; 10.30 — Telecinemateca (reluare); 12.20 — TELEJURNAL; 16.00—17.00 — Teleșcoală; 17.30 — Emisiune în limba maghiară; 18.30 — TELEX; 18.35 — Din țările socialiste; 18.45 — Întrebări și răspunsuri; 19.15 — Publicitate; 19.20 — 1001 de seri; 19.30 — TELEJURNAL ● Cincinalul înainte de termen, 1973 — an hotărîtor; 20.00 — Cîntecul săptămîinii; 20.05 — Publicitate; 20.10 — SEARĂ PENTRU TINERET: ● „Trofeul Carpați” la handbal masculin: ROMANIA—R.D.G. (repriza a II-a) ● De joi pînă joi ● Fiii satului, fiii uzinei ● Autumnale ● Atitudini ● Față-n față cu... Florin Gheorghiu; 21.30 — „Floarea din grădina”. Emisiune concurs de muzică populară; 22.20 — 24 DE ORE. **PROGRAMUL II:** 17.30 — TELEX; 17.35 — Avanspremieră; 17.40 — Telecinemateca pentru copii: „Batalionul invizibil”; 18.55 — Desene animate; 19.05 — Povestea unui cîntec: „Popelnicul”; 19.20 — 1001 de seri; 19.30 — TELEJURNAL; 20.00 — Concertul orchestrei simfonice a Radioteleviziunii; 22.05 — Dialog. Conștiința politică în universul spiritual al omului contemporan.

VINERI: PROGRAMUL I: 9.00 — Curs de limbă franceză; 9.30 — Curs de limbă rusă; 10.00 — TELEX; 10.05 — Teleobiectiv; 10.30 — Istoria filmului sonor; 12.05 — TELEJURNAL; 16.00 — 17.00 — Teleșcoală; 17.30 — Curs de limbă engleză; 18.00 — TELEX; 18.05 — Tragerea Loto; 18.15 — Cunoașteți legile?; 18.30 — Atenție la... neatenție! Jurnal de protecția muncii; 18.50 — Revista economică TV; 19.20 — 1001 de seri; 19.30 — TELEJURNAL ● Cincinalul înainte de termen, 1973 — an hotărîtor; 20.00 — Cîntecul săptămîinii; 20.05 — Prim-plan Ion Coman, Erou al Muncii Socialiste, președintele C.A.P.-Ciorăști, județul Vrancea; 20.30 — Intermezzo coregrafic; 20.45 — Film artistic: „Războiul minelor”. Producție a studiourilor din R.P. Chineză. Premieră TV; 22.05 — Recital Anca Agemolu; 22.20 — 24 DE ORE. **PROGRAMUL II:** 20.00 — Avanspremieră; 20.05 — Pagini muzicale de mare popularitate; 20.35 — Reportaj TV: La mijlocul Văii Carasu; 20.55 — „Mi-am pus busuioac în păr...”; 21.35 — TELEX; 21.40 — Biblioteca pentru toți; 22.20 — Gala maestrilor; Nicolae Secăreanu.

SÎMBĂTA: PROGRAMUL I: 9.00 — Lumea copiilor; 9.30 — De la Alfa la Omega. Enciclopedie pentru elevi; 10.00 — TE-

LEX; 10.05 — Album coral; 10.15 — Bucureștii necunoscuți; 10.30 — Tirg la Făget; 10.50 — Din lirica universală (reluare); 11.15 — Selecțiunile din „Albumul duminical”; 12.00 — TELEJURNAL; 14.00 — Fotbal: RAPID—C.S.M. REȘIȚA (divizia A. Transmisiune directă de la Stadionul Giulești. În pauză: Publicitate); 15.45 — „Școala campionilor”; 16.00 TELEX; 16.05 — Caleidoscop cultural-artistic; 16.25 — Avanspremieră; 16.30 — Emisiune în limba germană; 18.15 — Ansambluri folclorice; 18.40 — Teleglob: Venezuela; 19.00 — Bîruit-au gîndul...; 19.20 — 1001 de seri; 19.30 — TELEJURNAL ● Cincinalul înainte de termen, 1973 — an hotărîtor; 20.00 — Cîntecul săptămîinii; 20.05 — „Trofeul Carpați” la handbal masculin: ROMANIA—U.R.S.S. (repriza a II-a); 20.35 — Tele-enciclopedia; 21.15 — Publicitate; 21.20 — Film serial: „Mannix”; 22.10 — TELEJURNAL; 22.20 — În studiourile noastre: cîntărețul de muzică ușoară ROBERTINO. **PROGRAMUL II:** 16.00 — Avanspremieră; 16.05 — Film seria I „În umbra lupilor”; 17.05 — Universitatea TV; 17.40 — TELEX; 17.45 — Cîntece și dansuri; 18.00 — Virstele peliculei. Magazin bilunar de actualitatea cinematografică.

TRUSTUL DE CONSTRUCȚII LOCALE ORADEA

Str. Berzei nr. 5

ANGAJEAZĂ URGENT

următoarele categorii de muncitori calificați în meseriile:

- zidari
- dulgheri
- zugravi-vopsitori
- montori prefabricate
- instalatori sanitari
- instalatori încălzire centrală

Se asigură cazare gratuită în cămine și decontarea cheltuielilor de transport pentru vizitarea familiei la 45 zile.

Condiții de angajare conform Hotărîrii Consiliului de Miniștri nr. 12/1970.

confecții de sezon

MAGAZINELE COOPERATIVELOR DE CONSUM

vă oferă posibilitatea de a vă îmbrăca elegant și modern, la prețuri accesibile. Vă pun la dispoziție o gamă variată de articole de îmbrăcăminte pentru sezonul rece.

CALEIDOSCOP

LA REZERVAȚIA NATURALĂ PIETROSUL MĂRE

Rezervația naturală Pietrosul Mare, de o deosebită importanță geologică, ci-negetică și floristică, are o suprafață de circa 2 700 de hectare.

Printre altele, masivul respectiv dispune de unele căldări glaciere de o frumusețe sălbatică, din care cea mai mare este Iezerul, în fundul căreia se află lacul Iezerul Mare, iar la gura ei — stațiunea meteorologică (cota 1 785 m).

În această rezervație, în care s-a dezvoltat excepțional de repede vinatul nobil (cocoșul de munte, vulturul carpatin etc.) și în care se aude din nou bocănitul serbilor, a fost acclimatizată capra neagră (care a existat ca vinat autohton și a fost decimată prin braconaj după primul război mondial, astfel încât după 1935 rămăsese.. numai pe emblema județului Maramureș).

Repopularea caprei negre s-a făcut în

anii 1961—1968 cu 42 de iezi prinși în masivele Retezatului și Tarcului-Banat, iar în intervalul 1968—1970, numai cu capre mature. În prezent capra neagră numără circa 70 de capete și se dezvoltă în condiții excepționale de bune, dacă i se asigură liniștea totală. Din păcate, însă unii turiști dizlocă stînci de pe virful muntelui Pietrosul, care rostogolindu-se pe coaste produc în cădere zgomote puternice. Acestea, amplificate de rezonanța muntelui, pun în alarmă caprele negre. Speriate, ele sar de pe o stîncă pe alta, venind uneori în goană pînă la distanțe extrem de mici, unde sint fugărite din nou.

Mai e de semnalat că, în prezent, fundul lacului Iezerul este plin cu cutii de conserve goale și resturi de ambalaje, că pe traseu am găsit arbori de rășinoase rupți, ciopliți sau dezrădăcinați, că unii

cei ai locuitorilor din Borșa pasc neimpiedicați în zona dintre gol și pădure, distrugînd stratul erbaceu superficial, dezgolind stîncă și producînd ravene periculoase. E necesar ca, în scurtă vreme, aceste deficiențe să fie înlăturate. După cum socotim necesar să fie expuse tabelele indicatoare chiar în centrul comunei Borșa, Moisei, Vișeu de Sus, pentru ca turiștii să poată lua cunoștință de restricțiile din rezervație.

Cu concursul prietenilor naturii de la stația meteorologică se va putea asigura o gospodărire bună a rezervației cînd va fi gata noua cabană propusă, prin aplicarea unui plan tehnico-științific și prin amenajările necesare, între care locurile de popas prevăzute cu bănci și mese, cu gropi pentru resturile alimentare, cu tabele avertizoare amplasate în locuri vizibile cuprinzînd indicații pentru locurile interzise.

Ing. Vasile FILIP
custode onorific
Comisia Monumentelor Naturii —
Academia R. S. România

Dicționar agricol

CULTURI TROPICALE

Alocasia. Plantă din familia arahidelor, care produce tuberculi mai puțin apreciați decît soiurile inrudite numite calocasia sau taro.

Amorfofatul. O altă plantă din familia arahidelor, care dă un fruct foarte apreciat în Japonia pentru utilizările sale alimentare și industriale. Grăunțele de amidon ale fructului respectiv sint extrem de mici.

Arachide. Leguminoasă de origine din Brazilia cu aria de cultură asemănătoare cu a orezului. Este o plantă anuală, cu tulpini culcate sau ușor ridicate. Fructele sint un fel de „gogoși” lungi de 3—7 cm, conținînd una, două sau trei boabe. Arachidele sint de două tipuri — african și american, cu tulpini culcate și cu boabe răslețe — și cel asiatic, cu tulpinile de obicei ridicate și fructele grupate în jurul rădăcinii. Arachidele se culeg la 4—5 luni de la semănat. Ele se folosesc îndeosebi la producerea uleiului, turtele puțin fi folosite în hrana animalelor. În Statele Unite, din arachide se prepară și o specialitate de „unt”. Se pot obține 500—2 000 kg la hectar, iar în culturi irigate (Egipt, India, Spania) chiar 3 000 kg/ha. Producția mondială este evaluată la 5 milioane de tone anual.

Arborele de cacao. Produce boabele care servesc la fabricarea „pudrăi” pentru ciocolată. Este originară din America tropicală. Ca înălțime, arborele respec-

tiv depășește 10 m în stare naturală și 5—6 m, în cultură dirijată. Rădăcinile sint pivotante, iar tulpina are numeroase ramuri pe care se dezvoltă frunzele roșiatice cînd sint tinere, verzi și mari, cînd pomul este matur. Florile sint mici și regulate. La cinci luni după înflorire, fructele — de forma pepenilor galbeni — au 15 cm lungime și se coc. Ele conțin, într-o pulpă zaharoasă și albă, circa 20—40 de boabe așezate în două cotiledoane groase. Se pot distinge două „populații” de cacao: „Criole” și „Forastero”. Arborele se înmulțește prin semănatul boabelor și intră în producție după 4—5 ani. Se cultivă în toate regiunile ecuatoriale umede, căci are nevoie de multă apă.

De obicei, se cultivă cam 1 000 de arbori la hectar. Boabele sint puse la soare spre a se usca.

Arborele de cafea. De fapt este un ar-

bust, aparținînd mai multor specii din familia rubiacelor. Boabele conțin — cum se știe — cafeină. Cel mai apreciat și cel mai vechi soi este *coffea arabica*. Arbustul are cîțiva metri înălțime și un diametru de 10 cm, cu flori albe, strălucitoare și parfumate, care pot ajunge pînă la 20 cm lungime. Fructele au cîte 2 boabe și sint verzi, devenind roșii la maturitate. În Brazilia, principala țară producătoare de cafea, există mai multe varietăți, dintre care moka, burbon, maragogip și nacional. Arbuștii de cafea au nevoie de soluri bogate și umbrasoase. Pentru înmulțire, boabele de cafea sint puse în pepiniere bine dezinfectate, după ce au fost în stare de germinație 3—4 săptămîni. În Brazilia, ele se seamănă direct în cîmp, într-un sol foarte bine pregătit, punîndu-se cîteva boabe în același loc. În pămînturi bune se pot obține 1 500 kg și chiar 2 500 kg cafea la hectar.

— Fii atent bade, că risipești cărămizile !

Desen de Nic. NICOLAESCU

Oameni și locuri celebre

LA STUPCA LUI CIPRIAN PORUMBESCU

Vizitatorii află că el a studiat primul curs de vioară între 1860—1863, cu Simon Mayer, după care a urmat cursurile liceului din Suceava. Acolo s-a împrietenit cu vestitul lăutar Grigore Vindereu, organizînd cu elevi ai liceului un cvintet de coarde. În 1871, Ciprian a participat ca animator, la serbarea prilejuită de împlinirea a patru sute de ani de existență a Mănăstirii Putna, ce urmărea un înalt fel patriotic. În anii studenției, cu prilejul procesului „Societății Arboroasa”, intentat de autoritățile imperiale habsburgice studenților români din Cernăuți, Ciprian Porumbescu a fost principalul acuzat. În arhivă preventiv, sănătatea lui a fost serios zdruncinată.

În cadrul casei memoriale sint amintite momente din activitatea desfășurată de compozitor la Viena, unde a și scris unele partituri, — ca și din anii petrecuți la Brașov între 1881—1882 ca profesor, de muzică și dirijor — perioadă cînd a creat prima operetă reușită românească „Crai Nou”. Bolnav de plămîni, Ciprian a plecat în Italia, dar era prea tîrziu. S-a înapoiat la Stupca, unde a și murit.

În casa memorială a rămas, la locul lui, pianul; există aici, de asemenea, numeroase copii după cele peste două sute de compoziții în toate genurile muzicale — cîntec patriotice cum sint: „Patria română”, „Hai române”, „Cit îi țara românească”, „Imnul Unirii”, „Gaudeamus igitur”, „Cîntecul Gîntei latine”, — apoi coruri, „Luna mai”, „Altarul minăstirii Putna”, muzică instrumentală, hore, romane, valsuri, lucrări de concert, pagini de operetă etc.

În grădina casei memoriale, bustul celui care în Italia cîntase în fața lui Giuseppe Verdi „Doina”, domină și atrage privirile călătorilor pentru eternitate.

Al. RAICU

• DE LA LUME ADUNATE • DE LA LUME ADUNATE •

TAURI CU PANTALONI

Cum se știe, mușcăturile muștei țete sint mortale. În fiecare an, ele provoacă moartea unui mare număr de oameni și animale în Africa de Sud și Africa Centrală. La amiază cînd căldura devine insuportabilă, musca zboară aproape de sol și înțepă oamenii și animalele la picioare. Unii crescători de animale din aceste țări au inventat o ingenioasă „haină de protecție” pentru tauri: au confecționat pantaloni dintr-o pînză foarte groasă. Înainte de a îmbrăca taurii cu pantalonii, animalele sint așezate într-o baie cu o soluție de ulei și smoală. Lichidul uscîndu-se, formează un strat gros protector pe toată partea inferioară a corpului animalului. După aceea, taurii sint îmbrăcați cu pantalonii împregnați cu aceeași soluție. Musca țete, care ar încerca să muște taurul, întîmpină o dublă rezistență, a stratului de smoală de pe corpul anima-

lului și a stratului de smoală de pe pantalonii și își rupe acul.

CU MĂGARUL ÎN LUPTA CONTRA POLUĂRII

Medicul veterinar Teruo Iwanoto duce la Tokio o luptă de unul singur împotriva poluării mediului inconjurător. În loc de automobil, el se servește de un măgar pentru a-și vizita pacienții. „În plus, așung mai repede la destinație” — asigură el.

EXPERIENȚĂ CONVINGĂTOARE

La judecătoria oculului 17 din Paris s-a judecat procesul intentat maimuței cu numele Makao, învinuită de faptul că, pătrunzînd prin balcon în locuința invazinată, a distrus toate articolele cosmetice de pe măsua de toaletă și a sustras și înghițit un inel de aur cu diamant! Stăpîna maimuței a susținut sus și tare

nevinovăția maimuței, aducînd în sprijinul pledoariei sale afirmațiile diferitelor prietene și rude.

Judecătorul a făcut însă următoarea experiență: maimuței i-au fost prezentate cîteva imitații de inel. Animalul le-a luat și le-a înghițit, rînd pe rînd! Ca urmare a acestei probe incontestabile, stăpîna a fost obligată la plata despăgubirilor pentru inelul de aur furat de maimuță.

PILULĂ PENTRU PORUMBEI

Toate mijloacele de a elibera orașele de numărul exagerat de mare de porumbei s-au dovedit insuficiente. Dar protejarea și renovarea fațadelor și monumentelor murdărite împovărează tot mai mult bugetele. Recent, un ornitolog a prezentat parlamentului orașului Nisa un plan foarte modern: El propune să se adauge în hrana porumbeilor o pilulă... anticoncepțională!

MAGAZIN SPORTIV

Preocupări actuale vinătorești și de pescuit

Simbătă a avut loc, la Asociația generală a vinătorilor și pescarilor sportivi, o conferință de presă condusă de ing. Gheorghe Feneșer, președintele A.G.V.P.S. Cu această ocazie, cei prezenți au fost informați despre situația actuală a efectivelor de vinat și pescuit, precum și despre modul de desfășurare a sezonului de vînatore.

La sfîrșitul conferinței, am adresat cîteva întrebări ing. Dumitru Curtașu, șeful serviciului vînatore-pescuit din cadrul Asociației generale a vinătorilor și pescarilor sportivi.

— La 18 noiembrie începe vînatoreea la iepuri. Cea de fazani a început la 11 noiembrie, dar asociațiile județene pot deroga acest termen, deschizînd vînatoreea odată cu cea la iepuri. Sezonul de vînatoreea la fazani va dura pînă la 31 ianuarie 1974, iar dacă în unele terenuri vor exista mai mulți cocoși decît o nevoie, cu aprobare, de la caz la caz, vînatoreea se va practica și în luna februarie.

Sezonul de vinat la iepuri va dura pînă la 10 ianuarie 1974, dar în terenurile în care se vor constata efective de iepuri reduse, sezonul se va încheia mai devreme, conform hotărîrii fiecărei asociații.

Începînd din acest an se va putea vîna și la potirnicii în perioada 15 noiembrie—15 decembrie — cîte o zi pe săptămîină, dar numai de către posesorii de ciini de arci și numai în grupuri de cîte 3 vînători, în baza unei autorizații a asociației respective. Tot în noiembrie continuă vinatul la sitari, ca pasăre de pesaj, mistreți și urși ca și la vinatul de baltă, cu excepția Deltei Dunării. În această lună, se desfășoară selecția la cervide, vinîndu-se exemplare care prezintă defecte sau sint îmbătrînite. De asemenea, în această lună se depozitează hrana complementară a vinatului, în apropierea punctelor de hrănire.

— În ce privește pescuitul ?

— El este permis la toate speciile de pește din apele colinare și de șes, curgătoare sau stătătoare, în Delta Dunării, cu excepția bazinelor amenajate sau semiamenajate, în care se fac repopulări de toamnă. În perioada respectivă, se fac populări cu crap și caras în bazine închise și în unele riuri mai mari, precum și cu pește fitofag în bazinele închise, invadate de vegetație. Totodată, se rețin nivelele apelor la cota maximă, în vederea iernării peștelui.

— Știm că în ultima vreme, în întreaga țară au avut loc conferințele asociațiilor județene ale vînătorilor și pescarilor sportivi. Cîțitorii noștri ar dori să afle unele din acțiunile inițiate în cadrul asociațiilor fruntașe.

— Notați că, în județul Dolj, o preocupare de seamă o constituie sporirea efectivelor de fazani și extinderea arealului acestei importante specii de vinat, prin colonizarea. Cei 3 000 de pui obținuți din voliera organizată aici, în 1972, au mărit efectivele din pădurile Bistreț, Ciutura, Coșoveni, Rudari și Urdinița. În 1974 vor fi puse la incubat 5 600 ouă de fazan, cu puji rezultăți urmînd a fi populate pădurile Clocoțiș-Mihăița, Icoana-Brabova, Ciutura, Grecești, Vela, Filiași, Maglavit. Și în județul Maramureș, în fondurile de vînatoreea Lăpușel, Culcea, Ocol și Dumbrăvița au fost colonizați un mare număr de pui de fazan. În general, se poate aprecia că anul acesta efectivele de vinat au sporit în multe județe. În Gorj, de exemplu, acestea au crescut, față de anul 1971, cu peste 20 la sută la iepuri, cu 100 la sută la mistreți, fazani și potirnicii, cu 40 la sută la căprioari.

— Inițiativele județene au fost îndreptate și spre acțiuni menite să îmbunătățească pescuitul sportiv ?

— Bineînțeles. În apele de munte ale județului Maramureș, de exemplu, au fost deversate 175 000 puieți de păstrăv curcubeu și 25 000 de puieți de păstrăv indigen, iar în apele de șes, 2 000 kg puiet de crap, 500 kg de crap reproducător și 300 000 alevini de clean, mreană și morunaș. În apele de munte, gospodărite de asociația noastră din județul Neamț, s-a hotărît să se deverseze anual peste 400 000 puieți de păstrăvi indigeni și curcubeu, iar în apele colinare și de șes, cîte 6 000 kg puiet de crap și caras și cîte 200 000 alevini de mreană și morunaș.

Al. IANCU

DOCUMENTAR EXTERN

O tehnică în curs de perfecționare

TRANSPLANTAREA ZIGOȚILOR ȘI A EMBRIONILOR

Unul dintre cei mai importanți factori de care depinde o bună fecunditate la taurine, porcine și ovine este cunoașterea timpului optim de montă sau însămințare a femelelor. Aceasta înseamnă, în primul rând, cunoașterea caracteristicilor și particularităților fiziologice ale estrului la fiecare specie și chiar controlul și intervenția specialistului în vederea obținerii unui număr cât mai mare de ovule fecundate. Mai mulți produși la fătare, mai ales la speciile de animale la care în mod normal numărul acestora este mai redus, reprezintă o realizare economică de importanță deosebită.

Există astăzi metode prin care foliul ovarien nematur pot fi maturați prin injectarea hormonilor de stimulare foliculară cum ar fi gonadotrofină serică (serul de iapă la noi, sau preparatul „Folligon” în Anglia). Injectarea lor în mai multe reprize în doze de 1000—1500 U.I. îmbunătățește rata ovulației la femele, crescătorii putând interveni astfel pentru creșterea numărului de ovule și de embrioni.

Intrucit tratamentele cu hormoni gonadotropi determină supraovulația, problema care se pune este folosirea acestor ovule supranumerare obținute.

Cercetătorii au reclamat faptul că ovulația excesivă poate conduce la anomalii ale transportului ovulelor, deci și a fecundării lor, precum și la un procent mare al mortalității embrionare. De la scoarțele a căror funcție de reproducție a fost stimulată în vederea supraovulației se obține circa 50—60 de ovule; capacitatea uterului pentru a asigura dezvoltarea lor numerică până la fătare (în cazul când toate ar fi fecundate) este însă sub 20. Folosirea ovulelor supranumerare s-a făcut experimental, prin recoltarea chirurgicală a ovulelor sau zigoților de la femelele primitoare. În această tehnică experimentală, în funcție de specie, intervenția chirurgicală este coordonată cu grijă având în vedere sincronizarea ciclului estral al primitorului cu cel al donatorului. În funcție de cazuri se aplică și tratamente hormonale corespunzătoare.

Dacă obținerea supraovulației este ușoară relativ ușoară la taurine, ovine, porcine, precum și la alte specii, recol-

țarea și transplantarea ovulelor fecundate este destul de laborioasă și greu de realizat în marea practică. La ora actuală, transplantarea necesită o intervenție chirurgicală atât la donator cât și la primitor. De aceea, au fost căutate metode mai ușor de aplicat cel puțin pentru primitor. Mulți cercetători se ocupă de transferul zigoților și embrionilor prin metode nechirurgicale de „inovație”, asemănătoare principiilor de însămințare artificială. Prin gîtul uterin al primitorului, ovulele, zigoții sau embrionii sînt introduși cu ajutorul unei pipete. Rezultatele obținute sînt destul de slabe deoarece zigoții sau em-

Călătorii de documentare

brionii introduși în uter pe această cale sînt distruși de contracțiile miometrului. Experiențele efectuate pentru introducerea bioxidului de carbon în uterul femelelor primitoare înainte de inovație sugerează că aceasta poate fi una din căile ce ar învinge respingerea mecanică a introducerii zigoților sau embrionilor în uter. Bioxidul de carbon are un efect asemănător cu anestezia locală, motilitatea uterină fiind abolită pentru perioada de timp necesară nidării.

Cele mai bune rezultate obținute prin procedeele nechirurgicale s-au obținut la taurine, la care s-a reușit ca 50% din zigoții transplantați să supraviețuiască.

O însemnată contribuție în progresul inovației la animale o are cercetătorul englez L.E.A. Rowson, în laboratorul căruia am avut ocazia să urmăresc pentru o perioadă de timp desfășurarea practică a unor astfel de lucrări.

Pentru a putea dispune în orice moment de o rezervă de zigoți, în prezent, cercetătorii de la Cambridge — Anglia experimentează păstrarea lor în medii asemănătoare celor pentru cultura țesuturilor, sau conservarea prin congelare. Viața zigoților sau a embrionilor în medii de cultură este limitată doar la câteva zile. Pentru o perioadă de păstrare mai

lungă s-a reușit ca zigoții și embrionii unor specii să fie transplantați în uterul altor specii fără intenția de a se dezvolta o anumită perioadă de timp, ci numai de a se menține vii în vederea transportării lor la mari distanțe. Această metodă a fost folosită de cercetătorii de la „Stațiunea de Fiziologia Reproducției și Biochimie” din Cambridge, care au expediat zigoți și embrionii de la ovine, porcine și taurine în uterul iepuroacelor vii, în Japonia și în Africa de Sud.

În ultimul timp, cercetătorii specializați în problema transplantării de zigoți au demonstrat că dacă trei din celulele zigoților — aflați în stadiul de dezvoltare de patru celule — sînt distruse sau despărțite, celula care rămîne se va dezvolta la fel ca un zigoț integru, marior. Acest fenomen este asemănător cu butășirea la plante și se poate realiza înainte ca zigoții să depășească stadiul de opt celule deoarece, după această fază, începe specializarea celulelor. O variantă a disocierii celulelor din embrionii a fost aceea de a încerca fuzionarea celulelor din zigoți proveniți din rase diferite ale aceleiași specii. Aceste experiențe — cunoscute sub denumirea de „mozaicism” — au dus la obținerea de produși viabili la taurine. Cu toate că mozaicismul nu poate avea încă vreă semnificație practică, prin această metodă se pot obține animale cu un amestec de grupe de sânge care tolerează foarte bine grefele de țesuturi și care poate deveni un câmp experimental important în viitor. Mai mult decît atât, se întrevide perspectiva extragerii unor gene valoroase pentru anumite caractere productive de la mai mulți indivizi care apoi să fie transmise unui singur individ.

Folosirea transplantării de zigoți și embrioni oferă deci noi șanse de creștere a prolificității unor linii valoroase de taurine. Prin transplantări, realizate după o prealabilă pregătire hormonală, se pot obține doi viței la fătare, dacă embrionii sînt plasați cîte unul în fiecare corn uterin al primitorului. În acest caz, procentul de fătări gemelare obținute este mai mare decît în cazul în care cei doi embrioni ar fi plasați în același corn uterin.

Dacă tehnicile și metodele de transplantare a zigoților și embrionilor vor fi perfecționate, dînd posibilitatea introducerii lor în practică se vor deschide noi posibilități de creștere a prolificității unor rase și linii valoroase de animale și, poate, perspective nebănuite încă de geneticienii pentru transmiterea unor caractere productive valoroase la animale.

Dr. Paul DOBRESCU
S.C.C.C.P., Periş

Sînt cu adevărat dăunătoare pesticidele?

DDT-UL ȘI MEDIUL ÎNCONJURĂTOR

Sintetizată, aproape acum 100 de ani (1874), substanța cunoscută sub numele de DDT este una din cele 350—400 de pesticide chimice care există în lume. Ea a contribuit în mod decisiv la eradicarea malariei pe glob.

Totuși, după cum se știe, în ultimii ani, mai exact din anul 1969, o serie de cercetări au scos în evidență și unele efecte secundare nocive ale DDT-ului și nume faptul că persistînd mult timp în sol, trece din plantă în grăsimile animalelor. Cu tot rolul uriaș pozitiv jucat de DDT în economia Statelor Unite și a altor țări dezvoltate din Europa, unele din aceste țări au hotărît limitarea folosirii acestui pesticid eficient și ieftin. Atacul contra acestui produs a fost declanșat mai ales prin cartea Racheli Carson „Primăvara tăcută”, care îl acuză cu tărie ca dăunător pentru oameni și animale. Această carte a fost însă recent supusă unor critici aspre de către specialiști din occident. Astfel, cei de la Institutul național de cercetări agronomice al Franței au apreciat lucrarea lui Carson ca neavînd un fundament riguros științific.

S-a afirmat, de pildă, că DDT-ul ar distruge viața oceanelor, blocînd activitatea fotosintetică a fitoplanctonului marin. Studiul întreprins la Wood Hole Oceanographic Institution (S.U.A.) au spulberat însă această acuzație și au arătat că prin fotosinteză marină se produc numai 150 milioane de tone de oxigen, ceea ce este foarte puțin în raport cu cele 1200 miliarde tone de oxigen prezente în atmosferă. Chiar dacă, prin absurd, organismele fitoplanctonice ar înceta să producă oxigen, ar trebui să treacă un milion de ani, pentru ca conținutul actual al atmosferei (21 la sută) să scadă abia la 19 la sută.

Organizația Mondială a Sănătății (O.M.S.) a publicat recent un raport consacrat „Securității folosirii pesticidelor”, care conchide că îngrijorarea cu privire la folosirea pesticidelor este nejustificată și se datorează unor greșite interpretări și unor extrapolări abuzive a datelor științifice de care se dispune la ora actuală. Oricum, strigătele de alarmă contra DDT-ului nu tîin cont de rolul binefăcător pe care acest pesticid l-a jucat față de sănătatea și hrana populațiilor subdezvoltate. Raportul O.M.S. se ridică împotriva limitării producției DDT și a altor pesticide și insecticide și insistă asupra necesității de a se continua cercetările în acest domeniu, pentru a se determina dozele în care folosirea pesticidelor este acceptabilă, nedăunătoare și, în același timp, eficace.

Încă în secolul al XVI-lea Paracelsus enunța principiul fundamental al toxicologiei „Totul e otrăvă, nimic nu este otrăvă, doza determină otrăvarea”. (Sarea, necesară oricărui om, a fost fatală unor sugari, cărora li s-a pus în biberon, în loc de zahăr). Așa că, DDT-ul este util dar folosit în doze potrivite.

I. MIHNEA

ȘTIINȚA ȘI TEHNICA LA ZI • ȘTIINȚA ȘI TEHNICA LA ZI •

POT PLANTELE SĂ SE APERE PRIN PROPRIILE LOR MIJLOACE ?

Nimănul nu l-a trecut, probabil, prin minte că plantele se pot apăra singure atunci cînd sînt atacate de insecte. S-a constatat că ele se apără într-adevăr și într-un mod cu totul ingenios. Plantele dispun de substanțe capabile să distrugă fermentii proteicilor secretați de insecte pentru a digera țesuturile plantelor. Distrugînd acești fermente, plantele blochează în mod practic procesul de digerare, iar insectele sînt nevoite să părăsească planta fără să-și fi potolit foamea.

Reacția de apărare este rapidă. Este suficient ca o insectă să devoreze, de exemplu, o frunză a tufei de cartof sau de roșie ca în celelalte frunze concentrarea substanțelor de protecție să crească imediat.

MICROBII, ÎMPOTRIVA ȚINTĂRIILOR

Pînă nu de mult, lupta împotriva țințarilor — purtători de boli contagioase, — se ducea cu ajutorul insecticidelor, dar de nenumărate ori acestea au dus și la distrugerea insectelor folositoare și chiar a păsărilor. Oamenii de știință și-au pus problema creării unor mijloace care să fie distrugătoare pentru țințari, dar inofensive pentru celelalte insecte.

Microbiologul american John Couch, studiînd cîteva lacuri

populate cu țințari, a descoperit microorganismele care se hrănesc cu ouăle lor. Anul trecut, el a efectuat primele experimente cu scopul de a înmulți aceste microorganisme în condițiile de laborator, obținînd în acest fel rezultate neașteptate. Prin contaminarea unei bălți cu bacteriile dezvoltate în laborator, omul de știință american a reușit să distrugă aproximativ 90% din ouăle țințarilor.

COMBINE DE BUMBAC CU PATRU RÎNDURI

În R.S.S. Uzbekă a fost realizat o nouă combină de recoltare a bumbacului, agregatul „HN-3.6”. El acționează pe patru rînduri, distanța dintre rînduri fiind de 90 cm. Agregatul suplînște munca a 300 de oameni.

În comparație cu combina cunoscută sub denumirea „Uzbekistan”, productivitatea noii mașini este de 1,5—2 ori mai mare.

„EVELAG”

La Institutul de cercetări științifice din orașul Beltsville, statul Maryland (S.U.A.) s-au experimentat noi procedee de creștere a miilor hibridi realizați, prin încrucișarea oilor din diferite rase americane cu berbeci irlandezi din rasa Landbreidge. Această rasă se caracterizează printr-o înaltă fecunditate (3—8 miei la fiecare naștere).

68 de miei hibridi au fost hrăniți cu lapte artificial preparat din 20 de părți lapte praf și 80 de părți apă. Laptele s-a păstrat în vase prevăzute cu biberone la o temperatură de 4,4°C. La interval de 24 de ore, cantitatea de lapte se reinnoia iar instalația era supusă unei dezinfecții generale.

La această temperatură scăzută, bacteriile se dezvoltă mai slab, înlesnind în acest fel digerarea. Micii s-au obișnuit să se hrănească ritmic și cu porții fixe. Prin acest procedeu s-a înregistrat un singur caz mortal pe cînd la grupa de control hrăniți cu lapte matern mortalitatea a atîns 20%. Această tehnologie este denumită de specialiști „Evelag”.

FAZANI CU OCHELARI

Fazanul este o pasăre care poate fi adaptată lesne la modul artificial de viață. În R.P. Bulgaria, acestor frumoase păsări li se aplică ochelari cu lentile verzi pentru a le crea iluzia unei primăveri timpurii. În acest fel, fazanii încep să facă ouă încă din luna februarie. În timpul primăverii ochelarii verzi au un efect calmant, limitîndu-se astfel fenomenul de canibalism la păsări.

CARTOFUL ARE NEVOIE DE CROM

Cartoful nu este o plantă greu de cultivat. El se mulțumește

cu puține îngrășăminte. Însă dr. Bertran de la Institutul Pasteur din Paris a constatat că un adaos de 20 grame de crom la îngrășămintele obișnuite (bălegar) face să crească recolta de cartofi la 15 de tone la hectar. Recolta record de 46,5 tone de cartofi la hectar se obține atunci cînd cantitatea de crom din sol este de 40 de grame la hectar. Însă Bertran previne pe cultivatorii împotriva excesului de crom din sol, care are un efect contrar: recolta de cartofi scade, nu crește.

VITEII SE POT CREȘTE ȘI FĂRĂ LUMINA

Cu această problemă se ocupă specialiștii germani. Îngrășînd două grupe de vitei, ei au observat că viteii crescîți fără lumina zilei și fără lumina artificială au trăit și s-au dezvoltat la fel ca cei crescîți în condiții normale. Deosebirea a intervenit în ce privește calitatea cărnii. Carnea viteilor crescîți la întuneric a fost ceva mai deschisă la culoare și ceva mai grasă.

DE CE MOR COPACII...

...care crește în apropierea conductelor de gaze? S-a constatat că pierderea cea mai însemnată de gaze naturale pe conductă duce la formarea bioxidului de carbon — substanță gazoasă care se combină cu oxigenul în pămînt.

Bioxidul de carbon creează condiții optime pentru dezvoltarea rapidă a bacteriilor care trăiesc în pămînt. Ele consumă întreaga rezervă de oxigen din sol și copacii mor din cauza că rădăcinile lor sînt total lipsite de oxigen și nu se mai pot hrăni.

SISTEM DE ALARMĂ ANTIPOLUARE

Societatea „Westinghouse Electric” a pus la punct un sistem automat de alarmă contra poluării atmosferice.

Sistemul înregistrează și controlează datele meteorologice și gradul de poluare dintr-un loc anumit, apoi declanșează alarma la un centru de control al mediului înconjurător.

Grație studiilor efectuate cu ordinatoarele, este posibil să se determine „profile” ale mediului înconjurător care permit prevenirea poluării posibile.

Procedeele determină originea și măsoară gravitatea fenomenului de poluare. El este sensibil la o serie de elemente poluante cum ar fi anhidrida sulfuroasă, oxidul de carbon, hidrocarburile etc.

Sistemul este compus dintr-un magnetofon de mică viteză care poate înregistra simultan 3 benzi cu date atmosferice și procentele de poluare; cea de-a 4-a bandă înregistrează timpul. Aceste informații sînt înregistrate ca „topuri magnetice” în ritmul de 100 pe minut.

AGRICULTURA PE GLOB

„FELICITĂRI ECHIPEI DE CERCETĂTORI ROMĂNI!”

Timp de 45 de zile ne-a vizitat țara pentru documentare în ameliorarea și cultura florii-soarelui, specialistul indian dr. S.S. Rajan, coordonator de proiect de cercetare pentru producerea semințelor de plante oleaginoase pe întreaga Indie. Oaspete al I.C.C.P.T.-Fundulea, la încheierea vizitei sale, distinsul om de știință indian a avut amabilitatea să ne declare cele ce urmează:

În India există în mod curent o lipsă acută de uleiuri vegetale comestibile datorită în primul rând, creșterii cererii interne. Această situație a rezultat din faptul că economia grăsimilor vegetale din India se bazează în cea mai mare parte pe cultura de arahide, această „leguminoasă imposibilă” cu performanțe foarte capricioase. În consecință, oamenii de știință și conducătorii de stat din India doresc să aibă o bază largă de cultură pentru economia grăsimilor vegetale, în cadrul căreia cultura ca floarea-soarelui și soia pot să joace un rol important. De aceea, actuala mea vizită în România este în legătură cu cultura de floarea-soarelui pe care vrem s-o dezvoltăm, între altele, cu soiul românesc „Record”.

Progresul cercetărilor și dezvoltării culturii de floarea-soarelui în România a fost spectaculos — cum se poate aprecia după faptul că producția națională de floarea-soarelui din țara dumneavoastră a crescut de la 420 kg/ha în 1950 la 1560 kg/ha în 1972. Aceasta este într-adevăr o performanță remarcabilă, ținând seama de faptul că România este al treilea producător mare de floarea-soarelui din lume, după U.R.S.S. și Argentina.

De altfel, acesta este unul dintre motivele importante care au determinat organizarea în România, a celei de-a 6-a Conferințe internaționale pentru floarea-soarelui, care va avea loc în 1974.

După cum am putut constata în cursul șederii mele în România, această realizare se datorește mai ales îmbunătățirii potențialului genetic pentru producție cu ajutorul soiurilor selecționate și al hibridurilor simple, între linii consangvinizate, paralel cu perfecționarea tehnologiei de cultură. Deoarece sămînța este principala și cea mai ieftină investiție în cultura plantelor și deci și a florii-soarelui, folosirea soiurilor și a hibridurilor românești are o mare importanță și pentru agricultura Indiei.

Trecerea de la un program de lucru cu soiuri la un program cu hibriduri inițiat de oamenii de știință din România constituie, de asemenea, o realizare specifică a țării dumneavoastră, realizare care se justifică economic. Aceasta are o mare importanță pentru

programul nostru de floarea-soarelui deoarece în India se întâlnește un spectru foarte larg de condiții de cultură, existând regiuni cu agricultură avansată ca și regiuni cu stress intensiv

Oaspeți de peste hotare vorbesc cititorilor revistei „Agricultura”

(cu referire la apă, nutriția și protecția plantelor), ceea ce ar recomanda aplicarea simultană a două programe, unul cu soiuri și altul cu hibriduri adecvate pentru fiecare regiune examinată.

În România sînt în perspectivă noi progrese în programul de cultură a florii-soarelui. Utilizarea androsterilității citoplasmice în producerea de să-

mință va reduce prețul de cost al seminței hibride, iar încorporarea rezistenței genetice la mană, la hibridii ce vor fi cultivați va atenua în măsură considerabilă ravagiile cauzate de această boală. Combaterea altor boli necruțătoare va da, de asemenea, roade în viitorul apropiat.

Cu o suprafață tot mai mare inclusă în proiectele de irigație, potențialul de productivitate al culturii de floarea-soarelui va crește astfel din nou.

Consider că și aceste realizări vor putea fi folosite în avantajul imens al agriculturii indiene, pe baza colaborării tot mai mari ce se va dezvolta între cercetătorii din domeniul ameliorării florii-soarelui și din alte sectoare ale agriculturii din India și România.

Echipa de cercetători români sub conducerea dr-ului V. Vrâncănu trebuie să fie felicitată din toată inima pentru eforturile sale neprecupețite și pentru succesul înregistrat. Aș dori să-mi exprim sentimentul de profundă recunoștință față de guvernele Republicii Socialiste România și Indiei care mi-au creat posibilitatea de a efectua această vizită. Sincere mulțumiri președintelui Academiei de științe agricole și silvice din România, prof. Nicolae Giosan și directorului Institutului de cercetări pentru cultura cerealelor și plantelor tehnice, de la Fundulea, prof. dr. docent N. Ceapoiu, pentru că au asigurat toate înlesnirile necesare studiilor mele, iar cercetătorilor români dr. V. Vrâncănu, dr. S. Voinea și ing. F. Stoescu nu pot să le exprim suficiente mulțumiri pentru facilitățile oferite ca și pentru amabilitatea și ospitalitatea acordate.

Declarație consemnată de Adrian COSTA

Momentul suprem al finalei unui important concurs de bovine pentru carne care a avut loc în marea sală de expoziții Earls Court, din Londra. Pe masa din stînga imaginii — cupa rezervată învingătorului.

Azi, în satul socialist coreean

Succesele obținute de poporul coreean în construirea socialismului la sate sînt de necontestat. Un puternic avînt al revoluției tehnice a dus la progrese însemnate în direcția irigației, mecanizării, electricității și chimizării agriculturii.

Ca urmare a eforturilor depuse, s-a terminat construirea sistemului de irigații pentru culturile de orez. Pe o suprafață însemnată ocupată cu alte culturi agricole s-au introdus instalații de aspersiune. Dacă în prezent, în țările în care se practică intens irigarea culturilor, se irigă în medie 13 la sută din suprafața cultivată, în R.P.D. Coreeană proporția este de 31 la sută.

A crescut considerabil și nivelul de mecanizare a agriculturii. În perioada 1960—1971, parcul de tractoare care deserveste satele a crescut de 3,9 ori iar cel de camioane de 7,6 ori. Astăzi, lucrările grele și care necesită un mare volum de muncă, la țară, sînt executate de mașini. În vederea unei mecanizări complexe, statul va asigura pentru fiecare 100 cionbo cîte 6—7 tractoare, un camion și multe mașini agricole cu diferite întrebuințări (1 cionbo=aproape 1 ha).

Un proces intens de electricizare a satelor — alimentate anual cu peste un miliard kWh de energie electrică — permite utilizarea multiplă a curentului electric — pentru uz casnic, ca sursă de căldură sau în producție, ca sursă

energetică pentru punerea în mișcare a diferitelor instalații și motoare.

An de an crește și aprovizionarea satelor cu îngrășăminte minerale, cu substanțe chimice de combatere a bolilor și dăunătorilor, cu erbicide, chimizarea agriculturii devenind o realitate tot mai pregnantă. Toate aceste cuceriri tehnice duc la continua reducere a deosebirilor între munca industrială și cea agricolă; producția agricolă se dezvoltă în ritm rapid, munca depusă pentru obținerea ei devenind tot mai ușoară.

În prezent, în R.P.D. Coreeană producția cerealiară s-a dublat față de perioada premergătoare eliberării. Ca urmare a acestui lucru, partea nordică a țării s-a transformat într-o regiune care își asigură alimentația proprie și are și rezerve de cereale. Suprafața cultivată cu pomi fructiferi a crescut de 33 ori față de perioada dinainte de eliberare, a fost, de asemenea, industrializată producția de legume.

O parte importantă a programului de dezvoltare a agriculturii, alături de cel al industriei, îl constituie construcțiile. În satele coreene s-au ridicat din fondurile statului, cîteva sute de mii de locuințe moderne, se construiesc cămine, creșe, case de cultură, frizerii, spălătorii, băi, magazine, croitorii. Crește continuu rețeaua de instalații de apă potabilă și se introduce transportul cu autobuze. Se folosește intens rețeaua

de radio, de radioficare și televiziune, se merge la cinematografe, se citește cărți, ziare, reviste. În felul acesta, nivelul de trai al țărănimii este în continuă creștere.

În Coreea, la sate întocmai ca la oraș, este în vigoare învățămîntul preșcolar cu durata de un an și învățămîntul mediu de 10 ani, se dezvoltă sistemul de pregătire a cadrelor tehnice. Aproape toți țărani au fost școlarizați iar în cooperativele agricole de producție au fost trimiși agronomi cu studii medii și superioare. La cooperativa agricolă de producție Nimandiri, județul Dokson, provincia Hamgenul de Sud, renumită prin fructele sale, lucrează peste 310 specialiști agronomi și 120 pomicultori ceea ce reprezintă o treime din personalul cooperativelor.

În ultimii zece ani, numărul lucrătorilor tehnici și al specialiștilor a crescut în medie de la 1,2 la 17,6 în fiecare cooperativă agricolă.

Pînă la eliberare, în satele din Coreea nu existau nici medici, nici spitale, acum, în fiecare sat există cîte un spital, policlinică, stație epidemiologică, în cadrul cărora lucrează un numeros personal medical. Împreună cu muncitorii și funcționarii, țărani coreeni beneficiază de asistență medicală gratuită. După eliberare, mortalitatea populației s-a redus la jumătate, iar longevitatea medie a crescut cu 26 de ani.

În aceste condiții, chipul moral și spiritual al țărănilor coreeani s-a transformat radical: ei a devenit conștient că munca pentru colectiv este munca pentru sine însuși.

ORIZONTURI

NOI MEMBRI AI F.A.O.

Conferința Organizației Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (F.A.O.), care are loc actualmente la Roma, a aprobat luni cererile de admitere în rîndurile organizației a patru noi state: R. P. Albania, R. P. Mongolia, Republica Bangladesh și Uniunea Emiratelor Arabe. Prin intrarea în organizație a celor patru noi țări, numărul membrilor F.A.O. se ridică la 130.

Directorul general al F.A.O. a propus forumului suprem al organizației să adopte un „angajament internațional privind securitatea alimentară mondială”.

UN SFERT DE SECOL DE EXISTENȚĂ A INDUSTRIEI CHIMICE CEHOSLOVACE

Industria chimică cehoslovacă — ramură industrială cu rol hotărîtor în progresul întregii economii naționale — aniversază în aceste zile un sfert de veac de la intrarea ei în stăpînirea întregului popor. În toată această perioadă i s-a imprimat un ritm dinamic de dezvoltare, s-au asigurat condițiile pentru diversificarea producției. Volumul producției globale a acestei ramuri a crescut, în această perioadă, de 19 ori, al îngrășămintelor chimice de 17 ori, fibrelor sintetice de 8 ori, maselor plastice de 13 ori, prelucrării țîșelului de 20 de ori. Pe această bază, au fost obținute succese reale în chimizarea intensivă a proceselor de producție din diverse ramuri ale activității economice. În agricultură, de exemplu, în acest an au fost folosite 220 kg substanță chimică activă la hectar, ceea ce a avut un rol hotărîtor în obținerea unei producții record de cereale.

Produsele chimice ocupă, de asemenea, un loc fruntaș în exportul cehoslovac. În perioada 1950—1972, volumul mărfurilor chimice vîndute a înregistrat o creștere de 7 ori.

MISIUNEA „SKYLAB 3” ȘI COMETA KOHOOTEK.

În cursul viitoarei misiuni „Skylab 3”, telescoapele „Apollo” vor fi utilizate, în primul rînd, pentru urmărirea cometei Kohoutek, a cărei evoluție este considerată evenimentul astronomic cel mai important al secolului — strălucirea ei depășește de trei ori, după cum declară oamenii de știință, pe cea a Cometei Halley, care a produs mari emoții pămîntenilor în anul 1910.

Vizibilă cu ochiul liber în decembrie și ianuarie, cometa Kohoutek va avea nucleul de 15—30 km și lungimea maximă a cozii de 100 km. Potrivit calculcelor, ea nu va reapărea în zona Pămîntului decît după aproximativ 80 000 de ani. (Cometa Halley va reveni în 1986.) Sosite, potrivit opiniei dominante, din spațiul interstelar, cometele ar fi alcătuite dintr-un amestec de gaze solidificate la temperaturi foarte scăzute, gheață și particule de praf cosmic. Ceea ce nu poate nici un observator terestru — din cauza atmosferei și poluării — va reuși, se speră, misiunea „Skylab 3”, și anume, clarificarea misterului care învăluie atîț orginea, ei și compoziția exactă a cometelor.

CONVORBIRI REFERITOARE LA PREȚUL DE CACAO ȘI CAFEA

În cadrul unei vizite recente efectuate în Brazilia, ministrul de externe al Coastei de Fildes, Arsene Usher Assouan, a avut convorbiri cu omologul său brazilian, Mario Gibson Barboza, și cu președintele Emilio Garastazu Medici, privind relațiile bilaterale, precum și problemele stabilirii prețului la cafea și cacao pe piața mondială.

Coasta de Fildes, alături de Brazilia, este una dintre cele mai mari producătoare de cafea și cacao din lume.

CONVENȚIE PRIVIND PROTECȚIA MĂRII BALTICE

Experții în domeniul protecției mediului ambiant din Danemarca, Suedia, Finlanda, Uniunea Sovietică, Polonia, R.D. Germană și R.F. Germania au avut, la Helsinki, o reuniune de cinci zile, în cadrul căreia va fi pregătită o convenție de protecție a apelor Mării Baltice. Această convenție, care va fi semnată de statele riverane ale Mării Baltice în luna aprilie anul viitor, a fost considerată necesară deoarece Marea Baltică este considerată una dintre zonele marine cele mai poluate din lume.